

NA OBISKU PRI MLADEM
PODJETNIKU

MIROSLAV DOLES IZ VELIKIH
BLOK

UPORNIK Z RAZLOGOM

Sv. URH

6

10

14

16

Bloški korak

glasilo občine Bloke
april 2006
letnik 7 | številka 2
cena: brezplačno | 500 SIT | € 2

Naša prepoznavnost

Stane Korenjak

Biti prepoznaven ali pa prepoznati koga ali kaj je lastnost, ki najbrž notranje zadovoljuje vsakega človeka. Zelo nerodno je, če nekoga srečate in vam da vedeti, da ve, kdo ste, vi pa ga ne najdete v svojem spominu. Da se nam to ne dogaja prepogosto, si skušamo v spominu dodatno označiti neke posebnosti osebkov.

Tako so se včasih na kmetih ljudje že na daleč prepoznali po vpreženi živini. Običajno je kmet imel vselej močno si podobne vole ali konje. Danes to seveda ni več mogoče, saj so si traktorji in avtomobili bistveno bolj podobni kot pa blago včasih. Do neke mere pa vendar še gre, zlasti če

ima nekdo zelo prestižen traktor ali avtomobil. Takrat nam je takoj jasno, kdo sedi za volanom. Seveda so pa še druge posebnosti. Na primer: velik – majhen, debel – suh, lep – grd in podobno.

Seveda so pa tudi posebnosti, ki nimajo fizične oblike. To so predvsem značajske lastnosti. Ali pa tradicionalno ugledna družina, kar je pododano po prednikih.

Značilnost nekega kraja je kakšna posebnost, ki jo imenujemo kulturna dediščina. To je v tej številki nekako nosilna tema. O bloškem smučanju razmišljajo župan, Miha, Tanja. France Ivančič pa se je podal k sv. Urhu in nam natrosil kup zanimivosti, ki so na strani 16. in 17. Zgoraj na naslovnici pa je podoba Pajkovskega gradu in gradu Tabor Nadlišek, kot ga je videl Janez Vajkar Valvazor pred več ko tristo leti.

Proračun Občine Bloke v letu 2006

Veliko dela nas še čaka

ZAČETEK LETA JE NEKAKO PRAVI ČAS, DA POGLEDAMO MALO NAZAJ IN HKRATI NAREDIMO NAČRTE, KAJ BOMO V TEM LETU STORILI. OD JASNOSTI ZAČRTANIH CILJEV JE OBIČAJNO ODVISNA TUDI NAŠA USPEŠNOST. TEGA SE ZAVEDAJO TUDI NA BLOŠKI OBČINI, ZATO SO SI ZASTAVILI NOVE NALOGE. O LETOŠNJIH IN BODOČIH NALOGAH SMO SE POGOVARJALI Z ŽUPANOM GOSPODOM JOŽETOM DOLESOM.

Že v januarju je občinski svet potrdil proračun Občine Bloke za leto 2006. Bralce zagotovo zanima, s kakšnimi sredstvi bo gospodarila Občina Bloke in kaj bodo glavne letošnje pridobitve.

Tudi letos smo v občinski upravi pohiteli s pripravo predloga proračuna Občine Bloke za leto 2006, tako da je bila potrditev na občinskem svetu izvedena že v začetku koledarskega leta.

Letošnji plan investicij, ki smo ga določili s sprejemom proračuna, je izjemno ambiciozen, saj smo za izpeljavo najrazličnejših investicij predvideli rekordnih 215 milijonov tolarjev, kar predstavlja 50 % proračuna Občine Bloke.

V letošnjem proračunskem letu smo predvideli izpeljavo večjega števila pomembnih investicij. Že v najkrajšem možnem času bomo zaključili z obnovitvenimi deli zdravstvene postaje v Novi vasi ter nadaljevali z obnovitvenimi deli centralnega

objekta, ki je namenjen programom za mladino. Pomembna sredstva bomo investirali tudi v nadaljnjo izgradnjo kanalizacijskega sistema in čistilne naprave v Novi vasi. Pomembno mesto v proračunu 2006 je dobil tudi program nadaljnje obnove cestnega omrežja. V letošnjem letu nameravamo obnoviti 4–5 kilometrov občinskih cest. Z gotovostjo lahko napovem tudi začetek izgradnje mrliške vežice pri Fari. Z deli bomo začeli v najkrajšem možnem času, zaključek del pa bo po možnosti izveden še letos. Pomembna sredstva bomo vložili še v nadaljnjo izgradnjo vodovodnega sistema in izdelavo nove vrtine za centralni vodovod. Predvidena sredstva za posamezen projekt so razvidna iz spodnje preglednice.

Zgodnja in »prava« zima je preprečila nekaterim izvajalcem izvesti nekatera dela. Kdaj bodo opravljena? Seveda občane zanima, kdaj bo začel obratovati zdravstveni dom.

Obnovitvena dela zdravstvenega doma v Novi vasi so se zaradi administrativnih razlogov začela ob skrajno neugodnem času. O teh razlogih smo v Bloškem koraku že pisali. Kljub neugodni zimi pa je izvajalcem vseeno uspelo večino gradbenih del opraviti v predvidenem času. Nizke temperature, ki so vztrajale vso zimo, pa so preprečile izvedbo nekaterih zaključnih del predvsem pri ureditvi fasade in okolice. Iz omenjenih razlogov smo žal morali odložiti začetek obratovanja zdravstvene postaje do sredine aprila. Vse uporabnike zdravstvenega doma bomo o začetku obratovanja pravočasno obvestili.

V letošnjem proračunu imamo predvidena sredstva za izdelavo vrtine za črpanje pitne vode. Čemu je ta potrebna? Ali ni utopično pričakovati, da bi na kraškem terenu našli neoporečno pitno vodo?

Iz centralnega vodovoda Gradiško, ki ga upravlja Občina Bloke, se s pitno vodo oskrbuje približno dve tretjini prebivalcev naše občine. Pitna voda za omenjeni centralni vodovod se načrpa iz vrtine v bližini naselja Mramorovo, vrtina je dovolj izdatna, kvaliteta vode pa je predvsem v času nalivov nekoliko nestabilna. Zato v teh primerih voda potrebuje močnejšo kemično obdelavo.

Ostali prebivalci Občine Bloke pitno vodo pridobivajo iz vaških vodovodov, ki so trenutno še v upravljanju vaških oziroma vodovodnih odborov, vsekakor pa upravljanje le-teh ne poteka v skladu z zahtevami, ki veljajo za oskrbo s pitno vodo.

Po zakonu o lokalni samoupravi je občina, oziroma odgovorna oseba občine, odgovorna za oskrbo s kontrolirano kvalitetno pitno vodo na področju celotne občine. Na podlagi teh dejstev smo na Občini Bloke prišli do odločitve, da je potrebno poiskati nov vir pitne vode, ki bo dovolj izdaten, iz njega pa bo možno pridobivati kvalitetno pitno vodo ob vseh vremenskih razmerah.

Na podlagi hidrogeoloških raziskav, ki jih je opravilo podjetje Hidroconsulting, predvidevamo, da bi vsem zahtevam najbolj odgovarjala voda iz vrtine z lokacijo med naseljem Škrabče in Škufče. Ta lokacija spada že v območje dolomitske sestave tal, zato iz te vrtine pričakujemo kvalitetno pitno vodo. Pitna voda naj bi bila v globini okrog 150 m, kjer naj bi potekala nepropustna zemeljska plast.

V letošnjem letu smo predvideli izdelavo poskusne vrtine. Stabilnost in izdatnost ter kvaliteto pitne vode iz nove vrtine se mora preverjati eno leto. Po uspešno izvedenem poskusnem obdobju bo potrebno izvesti še nov tlačni vod od lokacije nove vrtine do vodohrama Gradiško. V naslednjih letih nas čaka nadaljnje povezovanje centralnega vodovoda z vaškimi vodovodi z namenom, da bi dolgoročno vsem prebivalcem Blok omogočili kvaliteten in stabilen vir pitne vode, ki bi ga upravljali v skladu z veljavnimi predpisi. Izgradnja poskusne vrtine je zato le 1. faza obsežnega projekta vodooskrbe na področju občine, ki nas čaka v naslednjih letih.

V proračunu imate predvidena sredstva za nakup zemljišč. Kakšna zemljišča so to in čemu bodo namenjena?

Ena izmed pomembnih nalog lokalne skupnosti je tudi zagotovitev potrebnih zazidljivih zemljišč za potrebe stanovanjske gradnje. V ta namen smo že pred leti izpeljali spremembo prostorskega plana, v katerem smo predvideli zadosten obseg gradbenih zemljišč, in sicer v vseh naseljih občine Bloke. Večje težave pa nastopijo s pridobivanjem lastništva. Lastniki zemljišč hranijo tovrstna zemljišča za svoje potrebe ali za potrebe svojcev oziroma potomcev. Velikokrat so zemljišča v lasti večjega števila lastnikov, med katerimi je le težko doseči soglasje glede prodaje. Predvsem v naselju Nova vas pa so nekatera pomembna zemljišča, ki so predvidena za širitev naselja, v družbeni lasti z nedefinirano lastniško strukturo. Iz omenjenega razloga lastništva na teh zemljiščih

PLANIRANE INVESTICIJE V LETU 2006

Posodobitev lokalnih cest	41.825.000 SIT
Nakup opreme	1.000.000 SIT
Investicije v komunalno gospodarstvo	9.000.000 SIT
Inv. v izobraževanje	25.107.000 SIT
Gradnja mrliške vežice, ureditev okolice	35.000.000 SIT
Obnova zdravstvene postaje	22.000.000 SIT
Gradnja čistilne naprave	57.000.000 SIT
Izdelava vrtine	8.000.000 SIT
Nakup zemljišča	10.000.000 SIT
Izdelava prostorskega reda	1.000.000 SIT
Projektna dok., nadzor	5.100.000 SIT
Investicijski odhodki in transferi skupaj	215.032.000 SIT

do sedaj ni bilo možno pridobiti.

Občina Bloke je na podlagi plačila domske oskrbe za ostarele na nekaterih zemljiščih v naselju Nova vas pridobila solastništvo ter s tem tudi predkupno pravico. Ker gre za zemljišča, na katerih bo možno pridobiti nekaj gradbenih parcel, smo se na Občini Bloke odločili na teh zemljiščih odkupiti lastninske deleže od preostalih solastnikov. Ta nakup nam bo omogočil, da bomo potencialnim graditeljem v kratkem lahko ponudili nekaj zemljišč za izgradnjo novih stanovanjskih hiš.

Že več let se govori, da bi prostor bivših kasarn JLA preuredili v obrtno-industrijsko cono. Toda stvar se ne premakne. Če se Slovenska vojska ni pripravljena odreči tisti podrtiji, zakaj se ne najde druge lokacije, saj je neplodnega sveta dovolj in se zgradi ustrezna infrastruktura za ta namen?

Slovenska vojska se je že pred leti odločila, da vojaških objektov v Velikih Blokah ne bo potrebovala za svoje namene. Vendar pa na Ministrstvu za obrambo kljub številnim pobudam s strani občine Bloke niso kazali večje pripravljenosti za rešitev tega problema.

Z zadovoljstvom pa v tem trenutku lahko povem, da se je zgodba, glede prenosa tega kompleksa na Občino Bloke, premaknila z mrtve točke. Na Ministrstvu za obrambo so že izvedli parcelacijo zemljišča, ki področje vojaškega kompleksa razdeli na zazidljivo in kmetijsko. Poleg tega razpolagamo z zagotovili, da bo v najkrajšem možnem času začel postopek odtujitve, ki bo občini Bloke omogočil odkup oziroma brezplačni prevzem.

Na občini Bloke smo mnjenja, da od rešitve tega problema preprosto na moremo odstopiti. Kljub temu da so objekti vojaškega kompleksa v Velikih Blokah v zelo slabem stanju, je 8 ha gradbenega

Nadaljevanje na naslednji strani

Bloško smučanje – slovenska prepoznavnost ali kdo bo koga?

Miha Mišič

Povsem po naključju mi je v roké prišla knjiga Marjana Raztresna – 101 slovenska prepoznavnost. Drobna knjižica brez uvoda in spremne besede, s panjsko končnico na naslovnici in temle zapisom na zadnji strani: »V knjigi 101 slovenska prepoznavnost so zbrane najlepše znamenitosti naše dežele. Predstavljene so naravne lepote, kulturni, arhitekturni in zgodovinski spomeniki, številni umetniki ter odlične jedi iz različnih pokrajin.« Odprl sem jo in kaj hitro bi jo zaprl nazaj, če ne bi na 13. strani uzrl napisa Bloške smuči. Postal sem, prebral in ... sprva sem dobil lep občutek. Lepo je, da je nekdo našo znamenitost uvrstil med 101 slovensko posebnost. A se mi je nasmeš kaj hitro izravnil.

Če je Bled prepoznaven po svojih »krem šnitah« in skoraj greh je, če ne poješ vsaj ene, mariborska 400-letna trta; najstarejša slovenska rožica, ki jo vidi vsak turist, ali pa prekmurska štoklja. Veste na kaj merim?

Veliko večino stvari, ki so našteje v knjižici, se da videti. Za veliko večino znamenitosti so turisti tudi pripravljeni plačati.

In misel mi kar ni dala miru ... Kaj pa lahko pokažemo mi? Enkrat na leto, na Bloških tekih, se pojavi peščica bloških smučarjev, da jih lahko vidijo tudi drugi. To pa je od bloškega smučanja tudi vse. Napravili so lep film o bloškem življenju, vsi smo ponosni nanj. Toda, se vam ne zdi, da bi morebiten gledalec to čudo rad videl tudi v živo?

Turistu bi bilo potrebno ponuditi storitev, za katero bi plačal, se za to dobro imel, spoznal nekaj dediščine, nenazadnje pa bi kakšen spominek vzel tudi s seboj. Recimo miniaturno bloško smučko, ki jo je tako imenitno napravi Mišo. Za bolj petične pa kar »ta prave« bloške smuči.

Že pred časom so napravili tudi zemljevid Blok. Projekt se je zdel sila obetaven ... K sodelovanju so pritegnili tudi gostince, ki so priložnost sprejeli. Dali so denar, v zameno dobili nekaj zemljevidov, zgodbe pa je tukaj nepričakovano konec. Včasih grem v novovaško trgovino in sprašujem se, zakaj na primer v trgovini ne prodajamo zemljevidov Blok? Zdi se mi, da to ne bi bilo tak zalogaj. Ali pa denimo na pošti. V tujini te na vsakem koraku posiljujejo z razglednicami. Motiv od zgoraj, pa brezvezna ulica, lokalček, kjer turisti pijejo kavo ... Kaj pa pri nas? Ena sam razglednica, na njej pa slika Nove vasi, Metulj in jezera na Volčjem. Vse v poletnem času. Kaj pa bloški teki, dolge zime, zvončki in trobentice, teloh na krpi kopnine, gozdovi jeseni, gobe ..., motivov kolikor hočeš. Mi pa z eno razglednico!?!?

Žal imam občutek, da Bloke v tej smeri ne napravijo nič. Komunalni zaostanek je zdaj že manjši, zato je potrebno nekatera sredstva usmeriti tudi kam drugam. Recimo v turizem. Vendar je tudi za turizem potrebno trdo in pošteno delati. Napraviti je potrebno plan in strategijo razvoja turizma. Tisti, ki misli, da bodo turisti kar sami prišli, se hudo moti.

In poleg tega, kako pa na Blokah sprejememo turista? Kako pa ga sploh prepoznamo? Žal so table, ki ljudi usmerjajo na določeno mesto, kjer je kaj videti, premalo. In še nekaj, dobro ime se gradi več let, izgubi se ga pa čez noč! Ideja o muzeju je dobra, a je gospod z Volčjega osamelec. V turizmu ni »soliranja«! Mislim, da moramo spremeniti miselnost. Zdi se namreč, da je vse, kar delamo, »le« asfaltiranje cest, turizem in razcvet le-tega pa je le intuitivnega značaja.

Uporabimo znanje, ki ga imamo. Danes že obstajajo študiji, kjer učijo turizma. Tudi na Blokah imamo ta kader. Saj menda ne bomo dopustili, da nam bodo prihodnje generacije očitale togosti? Bloke imajo turistični potencial, le uporabiti in izkoristiti ga ne znamo!

»Moderno smučanje nima čisto nič skupnega z bloškim smučanjem, ki je šlo v pozabo med 2. svetovno vojno, ko so Italijani prepovedali rabo tega zimskega prometnega sredstva.« (M. Raztresen)

Naj bloško smučanje ne gre v pozabo!

Občina Bloke

*Ob odprtju prenovljenih prostorov
Zdravstvenega doma
dr. Božidarja Lavriča - Cerkljica –
enota Nova vas*

Vas vabimo na prireditev,

kj bo 21. aprila 2006 ob 11. uri

v Novi vasi na Blokah

Veseli smo srečanja z vami!

Nadaljevanje s prejšnje strani

zemljišča v enem kosu zanimiv izziv. Težko si namreč predstavljam, da je možno v kratkem času kjerkoli na Blokah pridobiti podobno zazidljivo zemljišče v enem delu. Ta trditev temelji na dejstvu, da so zemljišča na Blokah zelo razdrobljena, zato je težko pričakovati, da bi bilo možno množico lastnikov pridobiti za isti cilj.

Poleg navedenih dejstev pa menim, da smo Bločani tudi dolžni urediti degradirano zemljišče vojaškega kompleksa Velike Bloke, saj dolgoročno ne moremo nemo spremljati, kako nam pred očmi propadajo objekti in zemljišča, ne da bi proti temu karkoli ukrenili. Rešitev tega problema je preprosto naša strateška naloga.

Že desetletja lebdi v zraku ideja o perspektivnosti turističnega gospodarstva na Blokah. Toda stvar ne zaživi pa tudi umre ne. Kakšno je vaše stališče, ali imajo Bloke pogoj, da nekaj iztržijo od turizma? Ljudi tudi zanima, kakšno je stališče občinskega sveta.

O perspektivah turistične dejavnosti na Blokah in tudi v širšem slovenskem prostoru se je v zadnjih letih res veliko govorilo. Po mojem mnenju so pričakovanja kar malo pretirana.

Bloška planota ima sicer ugodne pogoje za razvoj aktivnega turizma, kot so smučarski teki, pohodništvo, kolesarjenje, lov in fotolov in podobno. Naštete aktivnosti pa na žalost niso zadosten pogoj za to, da bi lahko razvili množični stacionaren turizem. Za razvoj slednjega je v današnjem času potrebno imeti morje ali toplice, smučišče in podobno. Tovrstnih pogojev pa nam narava ni podarila.

Iz omenjenih razlogov se mi zdi zmotno pričakovati, da bi turizem na Blokah lahko omogočil veliko novih delovnih mest. Turizem na Blokah lahko ponudi nekaj novih delovnih mest, nekaterim pa bo ta dejavnost služila kot dopolnilna dejavnost. Večji preboj bi lahko dosegli le na ta način, da bi v naše kraje privabili investitorje, ki bi na Blokah našli motiv za velike naložbe. Pustimo se presenetiti, morda pa nam uspe poiskati toplo vodo!

Glede na dosedanje razprave, ki smo jih imeli na sejah občinskega sveta na temo razvoja turizma, sklepam, da je mnenje večine svetnikov podobno. Vsekakor pa je za natančnejše stališče o tej temi potrebno pridobiti njihova osebna mnenja.

Ali bi bilo smiselno izdelati tudi študijo o smiselnosti vlaganja v turizem oziroma strategiji pristopa?

V naši državi se na različnih nivojih izdeluje razne strategije, razvojne programe in podobno. Običajno tovrstni dokumenti končajo v predalih. Le redki strateški načrti se na koncu tudi udejanijo. Po mojem mnenju bo najboljšo študijo o smiselnosti vlaganja v turizem naredil nosilec investicije, torej tisti, ki bo v razvoj turistične destinacije vložil svoj denar.

Naša naloga pa je Bloško planoto napraviti za-

Stari bloški smučar. Ali boš dočakal smučarski muzej?

nimivo za potencialne domače in tuje vlagatelje. Ob tem pa ne smemo pozabiti, da je urejeno in čisto okolje naše največje bogastvo.

V zadnji številki Bloškega koraka smo razmišljali o bloško-slovenskem smučarskem muzeju, pa doslej ni nikakršnega odziva. Nekateri trdijo, da je kulturna dediščina bloškega smučanja največja tozadevna vrednota slovenskega naroda. Nam pa je popolnoma vnemar. Ali je kaj upanja, da bo to zavedanje dobilo tudi svoje mesto v občinskih strukturah? Projekt ja zares velik in najbrž tudi rizičen – toda ali ga nismo dolžni izpeljati?

Na Občini Bloke se še kako zavedamo pomembnosti kulturne dediščine »bloškega smučanja«. Z namenom, da se to bogastvo ohrani in prenese na naslednje rodove Bločanov, smo med drugim financirali izdelavo filma »Beli krog življenja«, v katerem se na pristen način prikazuje življenje Bločanov na bloških smučeh. Bloški smučar je tudi glavni atribut v občinskih simbolih. Prvi občinski praznik Občine Bloke pa smo v celoti posvetili kulturni dediščini bloškega smučanja. Z vso resnostjo in odgovornostjo smo podprli tudi odprtje muzeja bloškega smučanja, ki se je pripravljaval ob Bloškem jezeru kot privatna iniciativa. Žal projekt še ni dokončan, ker lastnik ni uspel pridobiti uporabnega dovoljenja za odprtje načrtovanega muzeja.

Na Občini Bloke bomo budno spremljali nadaljnje aktivnosti s ciljem, da pride do realizacije tega projekta. V kolikor bomo ocenili, da projekta ne bo možno dokončati, bomo v naslednjem obdobju preverili druge možnosti. Vsekakor sem mnenja, da je ta projekt potrebno izpeljati do konca. Žal pa v tem trenutku še nimamo ustrezne nadomestne lokacije, ki bi ustrezala zahtevam tega projekta.

Z županom Jožetom Dolesom se je pogovarjal Stane Korenjak

Turizem da,

Že v osnovni šoli me je razveseljevala mamina kuhinja in duh po domačih dobrotah. Vedno bolj me je zanimalo, kaj in kako skuhati in speči. Blizal se je zadnji šolski dan. Kam naj se vpišem? To malo veselje me je vodilo, da sem se vpisala v gostinsko šolo v Ljubljani. Morda bom pa tudi jaz razvajala svoje goste? Šolanje sem nato nadaljevala še v srednji gostinski šoli in nato še na višji na Bledu, kjer sem zaključila študij in dobila naziv organizator poslovanja v gostinstvu.

Čeprav sem bila v času šolanju več let zdoma, nisem opazila bistvenega napredka v gostinstvu oziroma v turizmu doma na Blokah. Kjerkoli sem se nahajala, je bilo zanimivo to, da niso imeli veliko več kot čiste in lepe narave – kar je tudi na Blokah. Torej je tudi Bloška planota zdrav potencialni kandidat za razvoj turizma.

Za začetek se oprimo na dve prireditvi – po katerih so me tudi sošolci in znanci znali uvrstiti, da so vedeli, kje na zemljevidu iskati Bloke: »O, to pa je tam, kjer je bloški smučar pa poletne kmečke igre!« To je že začetek turizma! Kaj bi dodali, da bi bilo zanimivo za ljudi iz druge pokrajine, česar sami nimajo, oz. imajo, pa ne vidijo, ker je drugje povsod boljše kot doma?

POMLAD

Imamo zanimivo Krpanovo pot – če je za navadno nedeljsko popoldne predolga, bi lahko izkoristili kakšno krajšo varianto, se ustavili v bližnjem lokalu na okreplilni kavici in povprašali za kakšno »potko« ali stezico, kjer bi se dalo kaj videti in se s tem »prezračiti« in nadihati svežega zraka. In če bi imeli srečo, bi naš turist dobil kako malo zloženko, kjer bi bila označena pot, po kateri bi se dalo priti do urejenega Bloškega jezera, ki je prva paša za oči, saj se del poti povzpne tudi na kak hrib. Ko bi prišli do Bloškega jezera, bi ugotovili, da je tu prijetno tudi poleti, saj je čista voda in drevesa s svojo senco (mogoče bi bila že kakšna gostinska ponudba – kočica, za katero bi predvidevali, da je v vročem poletju namenjena za okrepčilo ali pa urejen prostor za kampinganje). In vikend bi imeli polepšan, poln bloškega zraka – ki je seveda zastonj (čeprav smo Bločani škrti) in vtisov, da se bomo tja še vrnili.

POLETJE

Vzamemo si čas, se zapeljemo na isto mesto kot par mesecev nazaj, stopimo na teraso na kavo in že nas čaka lep prospekt s ponudbo, naj se zapeljemo s kolesom, ki ga lahko dobimo tu (pa še rolerje in podobne športne rekvizite). Res izkoristimo to ponudbo in po napornem popoldnevu smo seveda lačni. Z veseljem ugotovimo, da bi si lahko privoščili kaj z žara. Ko se usedemo za mizo, slišimo podoben glas, kot da bi kegljali – to le redko najdeš v naravnem okolju v mestu. Doma in v službi že veselo pripoveduješ stvari, ki si jih videl na Blokah in tako se širi dober glas.

turizem ne

Kmalu sta že dve veselici globoko v poletnem času – gasilska veselica in kmečke igre. Seveda z veseljem prideš »past firbec« in s sabo povabiš še znanke in prijatelje. Med vso izbiro in ponudbo, ki naj bi bilo na takih prireditvah, si najdeš kakšen prospekt in ponudbo za kmečki turizem ali sobe, saj ti bo v jesenskih turobnih mesecih prav gotovo prav prišla kakšna informacija o tem.

JESEN

Pa pogledajmo, kako bi si krajšali čas v jeseni na Blokah. Lahko bi si privoščili kako uro jahanja, veliko je pešpoti, kolesarskih poti, ogled stare hiše z muzejem bloškega smučanja ter ogled zanimivih cerkva.

ZIMA

V zimskem času si popestrimo dan s smučanjem, naj bo to tekaško ali alpsko (samo urediti bi morali žičnico, organizirati šolo smučarskega teka itd.). Za piko na i pa bi pristavili lonček v društvu in našim turistom ponudili izposojno motornih sani, smuči.

Torej imamo veliko možnosti, da iztržimo golo naravo – prav tako kot sedaj bodo hodili tuji ljudje, zadovoljni pa bomo tudi domačini, saj nam bodo v zameno za kakšno smet, ki občasno pride, prinesli tudi kakšen cekin. S tem bomo rabili tudi delavce – zaposlili domačine, jih izobrazili in odprli nove delovne možnosti. Kot gostinci ne bomo čakali in gledali ene in iste goste, imeli bomo možnost spoznati tudi kakšno drugo nacijo, kot turistični delavci ne bomo pošiljali gostov v izpiljene in izpete lokacije, kot je Portorož, Bled in Postojnska jama. Imeli bomo tudi nekaj svojega in s ponosom bomo turistom dali v roke ponudbo, katero smo sestavili, in temu primerne turistične vodiče. Prav tako bomo gotovo imeli kaj več kot le eno sličico z bloškim smučarjem v prospektu Notranjske – ki jo imamo trenutno v uporabi za turiste.

Torej se splača premisliti o premiku turistične ponudbe na Blokah in narediti korak v tej smeri za naše generacije, ki se še učijo v tej stroki, da ne bi obupali in iskali službe v bližnji in daljni okolici.

Oživimo bloške vole, bloškega smučarja, Krpanovo pot, Bloško jezero, kmečke veselice, smučarske teke, ohranimo in obudimo zgodovino z ogledi cerkva in starih vodnjakov, naj nam tudi turisti vrnejo tisto, kar bodo vzeli s sabo (njim lep vtis, spočitost, polno energije) nam pa denar, zaposlenost, delavnost, razposajenost, odprtost, nove izzive in ambicije ...

Pa naj še kdo reče, da se biti Bločan ne splača!

Tanja Šega

Anketa

Čas pirhov

PO LETOŠNJI ZIMI SODEČ, BO ŽE DRŽAL STARI REK, DA JE NA BLOKAH ŠEST MESECEV ZIMA IN ŠEST MESECEV MRAZ. PRAZNIK VELIKE NOČI JE EDEN IZMED ZNANILCEV, DA PRIHAJAJO TOPLEJŠI DNEVI, KO SE ZAČNE PREBUJATI NARAVA IN LJUDJE PRIČNEJO S POLJSKIMI DELI. IZBRANE SOGOVORNICE SMO POVPRASALI, KAKO SE VELIKE NOČI SPOMINJAJO IZ SVOJIH MLADIH LET IN KAKO JO PRAZNUJEJO DANES, ALI JE TO DRUŽINSKI PRAZNIK ALI VSE BOLJ PRAZNIK TRGOVCEV IN ALI IMAMO BLOČANI KAKŠNO POSEBNO JED, KI JE NAMENJENA PRAV ZA TA ČAS.

Julijana Milavec, Nova vas: »Na velikonočne praznike iz mladih let imam zelo lepe spomine. Dekleta smo vedno dobila nove obleke, predvsem predpasnik je moral biti obvezno nov. Vse so bile svetlih barv, saj se je bližal poletni čas. Na veliko soboto smo v cerkev na glavi nesle »jerbace« z velikonočnimi jedmi. »Jerbace« so nosile predvsem mlada dekleta, že od 16. leta dalje. V nedeljo se je pri zajtrku zbrala vsa družina in potem so se razdelile dobrote ne enake dele med vse otroke. Po vojni se je ta navada počasi začela opuščati, zdaj nosijo jedila za blagoslov v pletenih košaricah. Nič več ni tistega pričakovanja in veselja kot takrat, predvsem zato, ker danes ljudje ne živijo v takem pomanjkanju, kot smo takrat.«

Draga Lenarčič, Nemška vas: »Tega praznika smo se od nekdaj veselili vsi v družini. Otroci so vedno dobili nove obleke in čevlje. Ženske so nosile k blagoslovu jedil »jerbace«, otroci pa so imeli majhne košarice. V mojem rojstnem kraju imamo posebno jed, ki se dela samo za ta čas, imenuje se »fule«. Bila je tudi navada, da so si punce in fantje izmenjali pirhe. Najlepše je, če je lepo spomladansko vreme, čeprav se je tudi zgodilo, da je bilo snega do kolen in smo potem na veliko soboto gazili na Volčje. Danes je velika noč še vedno družinski praznik in pri nas še vedno ohranjamo tradicijo: blagoslov jedil, velikonočni zajtrk ...

Angela Hiti, Nova vas: »Veliko noč smo praznovali tako kot jo danes, razen tega, da so se nekatere navade opustile. Ženske ne nosijo več »jerbacev« na glavi, kar je bilo takrat nekaj čisto običajnega. V tej veliki pleteni košari je bil kolač, ki je moral biti istega obsega kot jerbace, pa dve jajci za nedeljski in ponedeljski zajtrk, pleče, hren in krompirjevo seme, da je drugo leto krompir dobro obrodil. Fantiči so vedno sekali pirhe s kovanci. Poleg ostalih prazničnih jedil je morala biti vedno skuhana tudi »živca« (iz svinjskih nog in ušes).

Marija Marolt, Nova vas: »V primerjavi z današnjim časom smo pred leti veliko noč praznovali bolj skromno in jedi so bile vse narejene in pridelane doma, danes pa se dosti stvari kupuje. Pri nas ohranjamo večino običajev: vedno spečem kolačke za otroke, v četrtek in petek v peči kurimo »žegen« od cvetne nedelje, veliko soboto pa leseno gobo, v nedeljo imamo velikonočni zajtrk, v ponedeljek pa pridejo vnuki in s kovanci sekajo pirhe, to je pravo otroško veselje. V nedeljo zjutraj gre skozi vas procesija, zato vedno prižgemo sveče na oknih.«

Anja Anzeljc

Družinsko podjetje Danpol iz Velikih Blok se lepo razvija

Obisk pri mladem podjetniku

OBIČAJNO SE NA BLOKAH UGOTAVLJA, DA NAM MANJKA NOSILCEV GOSPODARSKEGA RAZVOJA. V BISTVU IMAMO LE ENO DOBRO SAMOSTOJNO GOSPODARSKO PODJETJE NOVOLIT, KI SE USPEŠNO UVELJAVLJA NA TRGU, TER ZELO DOBER OBRAT KOVINOPLASTIKE IZ LOŽA. SEVEDA JE TU ŠE VELIKO ŠTEVILO OBRATNIKOV, KI PA V VEČINI POSLUJEJO LE Z OSEBNIM DELOM IN SO NJIHOVE PODJETNIŠKE AMBICIJE RAZMEROMA MAJHNE. **DANIEL KRAŠEVEC** PA NI IZ TEGA TESTA. V OSNOVNI ŠOLI JE BIL RADOŽIV FANTIČEK, KI NI KAZAL VELIKO VOLJE, DA BI DOLGO TRGAL HLAČE PO ŠOLSKIH KLOPEH. TAKO SE JE ODLOČIL ZA POKLIC KOVINARJA – KLJUČAVNIČARJA. TUDI MOŽ JE ŽELEL ČIM PREJ POSTATI IN SE PRI DEVETNAJSTIH POROČIL S POLONO. SOLIDNA ZAPOSILITEV V NOVOLITU GA NI ZADOVOLJEVALA IN JE KMALU PO SVOJEM DVAJSETEM LETU USTANOVIL SVOJE PODJETJE. SEDAJ KO JE V KRISTUSOVIH LETIH, JE ŽE IZKUŠEN „POSLOVNI MAČEK« IN PRODAJA SVOJE PROIZVODE DALEČ OD DOMA.

Daniel z družino

Zakaj si se odločil, da ustanoviš podjetje in se podaš na samostojno pot?

O tem nisem nikoli razmišljal. V bistvu sem imel v Novolitu čisto dobro službo in tudi razumeli smo se odlično. Toda vselej sem bil nekako radoveden in sem si želel nekaj več. Tudi družinsko okolje je bilo vzpodbudno. Oče je že prej pozidal objekt, za katerega je najbrž upal, da mu bom jaz vdihnili namembnost. Pri vsej stvari me je podpirala tudi žena, kar se vidi tudi iz imena firme, to sta začetnici najinih imen. Tudi sedaj se v poslu dopolnjujeva. Jaz skrbim za vse tehnične stvari, ona pa ureja vso administracijo.

S čim se ukvarjate, oziroma kaj je vaš proizvodni program?

Ko sem začel s svojim podjetjem, mi je zidal stanovanje Stane Jakopin, ki je bil takrat zaposlen na Gradišču. Svetoval mi je, da naj se kaj oglasim pri njih, saj vedno potrebujejo razne kovinske sestave, bodisi kot stavbno pohištvo ali gradbene konstrukcije. Tako sem prva pomembnejša

naročila dobil pri njih. Temu programu sem še danes zvest. Vselej so to kovinski oblikovanci po naročnikovih zahtevah. Ti izdelki so lahko iz takozvanega črnega ali pa iz nerjavečega jekla pa tudi iz drugih kovin. Največ teh izdelkov nato tudi vgradimo na gradbene objekte. Imamo pa tudi naročila strojne industrije, katerim izdelujemo razne konstrukcijske sestave.

Kakšne spomine imaš na svoje začetke poslovanja? Ali je bilo težko? Ti je zbornica ali družbenopolitičnaskupnost

nudila kakšno pomoč, da si lažje shodil?

Kakšne posebne podpore nikoli nisem pričakoval. Tudi se ne spominjam, da bi mi jo kdo ponujal ali dajal. Seveda pa mora podjetje spoštovati tisoče predpisov, ki jih nisem poznal in na koncu koncev imajo neki namen. Ker pa sem želel poslovati in znam po „naše« govoriti, sem vsakega tudi vprašal, česar nisem razumel. Pa mi je nekako šlo vse na roko in sem se vsega navadil.

Danes na trgu deluje močna konkurenca. Če je nekoč veljalo, da je neko stvar težko narediti, danes velja, da jo je le težko prodati. Na kakšen način uspevaš narediti cenovno konkurenčno ponudbo?

Osnovni pogoj je, da delo, ki ga ponujaš, tudi obvladaš. Le na ta način si lahko izdelas tehnološki načrt, kako boš učinkovito pristopil k stvari. Imam to srečo, da sem najbolj zadovoljen takrat, ko delam v delavnici. Tako vse faze dela osebno obvladam. Pomembno pa je, da si tudi dosleden pri delu. Naj ponazorim. Mi pričenjamo delati ob šestih. Jaz vstanem ob petih in do šestih je opravljena jutranja toaleta, popita kavica in tudi v glavi mi mora biti jasno, kaj bomo delali ta dan.

Hočeš torej reči, da ne gre tako kot pri neki gospodinji, ko je kuhala kosilo in je želela nekaj poklepetati s sosedo, pa je poklicala moža in mu dejala: „Za pet minut skočim k sosedu. No, vsakih deset minut pa golaž pomešaj.“

Ne to pa zares ne.

Kako pa je s kvaliteto izdelkov. Ali jo dosegate? In tudi roki so v gradbeništvu zelo pomembni.

Kvaliteta dela, to je stvar, o kateri se ne debatira. Če jo imaš, si na trgu in če je nimaš, si lahko doma. Posebno poglavje so roki oziroma zahteva-

Tudi velikih konstrukcij se ne ustrašijo

ni termini. V gradbeništvu se je čas gradnje objektov strahovito skrajšal. Včasih je to le mesec ali dva. Tukaj moraš biti absolutno dosleden in moraš izvršiti dobavo v zahtevanem terminu. Ta se zaradi težav na gradbišču lahko nekoliko spreminja, vendar naročnik ima vselej prav. Seveda pa so termini izdelave že vselej znani v naprej in so podani že v zahtevku za ponudbo, tako da sploh ni tako hudo.

Kaj načrtuješ za v naprej? S kakšnimi skrbmi se trenutno ukvarjaš?

Naše podjetje trenutno zaposluje pet ljudi. Kot taki sodimo v rang malih podjetij. Nekateri pravijo, da je to najlepše, saj ga je razmeroma lahko obvladovati. Toda narava podjetništva je taka, da moraš zmeraj napredovati v smislu organiziranosti, tehnologije, kvalitete itd. Upam, da bomo tudi v prihodnje uspešni, da bomo lahko sledili novim izzivom. Seveda pa mi postaja domače dvorišče že pretesno in čestokrat delamo v nemogočih pogojih. Že veliko let se govori, da se bodo bloške kasarne preuredile v obrtniško industrijsko cono. Vsa stvar gre na žalost zelo počasi. V kolikor s kasarnami ne bo nič, bi bilo nujno, da se to reši na kakšni drugi lokaciji, saj je praznega neobdelanega kmetijskega zemljišča na pretek.

Kako pa čutiš vzpodbude, ki jih širša in ožja družbenopolitična skupnost namenja malemu gospodarstvu?

Vlada si trenutno res prizadeva spraviti v življenje reforme, ki naj bi vzpodbudno delovale na gospodarstvo. Lokalne skupnosti in tisti, ki se ukvarjajo z gospodarstvom, pa tega sploh ne čutimo. Menim, da to niti ni pošteno. Včasih našo dejavnost primerjam s kmetijstvom. Koliko denar-

Daniel je najbolj srečen, kadar je v delavnici

ja in časa se vlaga v to dejavnost. Skoraj vsaka občina išče možnosti, kako bi se pri njih razvilo turistično gospodarstvo in je pripravljena v to tudi kaj vložiti. Mi pa smo prepuščeni sami sebi. Poiskati bi bilo potrebno nekatere vzvode, da bi se »rojevalo« več mladih podjetij, ker to bo porok za razvoj kraja.

Ali imaš kakšno lepo vzpodbudno besedo za tiste, ki tiho razmišljajo, ali bi ustanovili svoje

podjetje?

Moj nasvet je, da če ste mladi in kaj znate ter optimistične narave; storite to čim prej. Res si boste na ramena naložili nekaj več dela in skrbi, toda zadovoljstvo ob ugotovitvi, da znate voditi podjetje, odtehta vse težave. Korajža velja.

Stane Korenjak

Moderni čas prinaša nove medije - Forum Bloke.si

TUDI OBČINA BLOKE ŽE DOBRE POL LETA DOMUJE NA SPLETU. POLEG OBVESTIL, INFORMACIJ IN DRUGIH MALENKOSTI JE NA SPLETIŠČU BLOKE.SI POSTAVLJEN TUDI FORUM. GLAVNI KRIVEC ZA POSTAVITEV FORUMA IN NJEGOVO VZDRŽEVANJE JE RAČUNALNIŠKA SEKCIJA ŠTUDENTSKEGA KLUBA BOŠ, IMENOVANA BOL. VELIKO LJUDI FORUM ŽE PRIDNO UPORABLJA IN SE POSLUŽUJE KORISTNIH STVARI, KI JIH TA MEDIJ PRINAŠA.

Kaj je sploh forum? Forum je medij za izmenjavo mnenj, obvestil, kritik, vprašanj in za vse druge vrste besedičenja. Kot medij je izredno razširjen, dostopen vsem, ki si lastijo tisto »žičko«, katera poskrbi za povezavo z internetom. Dostop do njega je preprost in uporabnikom prijazen. Uporabnik se registrira (prijava) s svojim imenom ter e-poštnim naslovom. In to je vse. Od tistega trenutka dalje lahko registrirani uporabnik prispeva k aktivnosti foruma ter vsaki temi ali rubriki doda svoj glas.

In kako je formiran bloški forum? Razdeljen je na različne kategorije in rubrike, vezane na Bloke. Na tem mestu imamo splošne rubrike, občinsko

rubriko, društvene strani ter družbenokoristne rubrike.

Da omenimo še kakšno zanimivo temo: v rubriki Splošna diskusija se je razvila debata o županskih volitvah z zanimivim medklicem: »Župani, zberite pogum in ne kandidirajte!« Prav tako je bilo »vroče« v rubriki Vprašajte župana. Pokazalo se je, da imajo občani različna in tudi nasprotujoča si mnenja o občinski čistilni napravi, lokaciji mrliške vežice ...

Forum je tudi mesto za male oglase, deljen je napotkov v zvezi s kuhanjem (tudi pristnim, bloškim). Tukaj velja omeniti tudi zelo koristno rubriko imenovano Sopotniška centrala, v kateri

uporabniki sporočajo, če imajo še kakšen prostor v avtu npr. za pot v Ljubljano. Zelo koristna rubrika za študente in dijakke.

Na forumu je tudi uspešno zaživela rubrika Aktualne snežne razmere (dokler je še bil sneg). Na tem mestu velja omeniti uporabnika Rada, ki je tri mesece vsak dan poročal o snežnih razmerah in s tem ogromno pripomogel smučarjem tekačem iz drugih krajev. Pripomogel je tudi kajtarjem, saj je v svoje vremensko poročilo vključeval tudi poročilo o vetru. Hvaležni športniki so se oglašali na forum in hvalili izvrstno domislico Bločanov.

Še nekaj statistike: forum ima trenutno 104 registrirane uporabnike, povprečje ogledov foruma na dan je čez 500. Na dan pojavi okoli sedem novih prispevkov.

Seveda pa niso vsi tako dejavni kot nekateri. Na tem mestu bi vzpodbudil vse, ki še niste ničesar prispevali. Povejte, kje pa vas čevelj žuli. Izkoristite to priložnost, da poveste, kar vam že dolgo leži na srcu. Ni nujno, da je to kritika. Lahko je tudi pohvala, mnenje ali pa samo vprašanje. Oglasite se.

Tadej Pavlič

Poslovni rezultati Kovinoplastike Lož za leto 2005

V Kovinoplastiki Lož so si v letu 2005 zastavili zahtevne cilje, skladno s sprejeto razvojno vizijo in strateškimi poslovnimi načrti posameznih profitnih centrov.

Pri tem so bili največji poudarki namenjeni:

- rasti obsega poslovanja s povečanjem prodaje,
- dobičkonosnemu poslovanju vseh jedrnih programov ob primeri donosnosti na kapital in sredstva,
- stabilnemu številu zaposlenih ob povečani dodani vrednosti na zaposlenega,
- zagonu ter učinkoviti uporabi

bi novega informacijskega sistema SAP v vseh modulih ob hkratnem izvajanju programov ciljnega vodenja in stalnega izboljševanja v vseh procesih.

Družba je lansko leto zaključila z absolutno in primerjalno dobrimi poslovnimi in finančnimi rezultati: prihodki od prodaje so se povečali za 7 % v primerjavi z letom 2004 in so znašali 73 mio. €, skupaj s prodajo storitev pa so dosegli 76 mio. €. Podjetje je v letu 2005 na trge Evropske unije izvozilo za okrog 29 mio. €, v države nekdanje Jugoslavije za okrog 12,5 mio. € in na druge trge za več kot 9,0 mio. €.

Nadzorni svet družbe se je seznanil z nerevidiranimi poslovnimi rezultati poslovanja, ki kažejo, da bo kljub velikemu vplivu povišanih cen vhodnih materialov in energentov Kovinoplastika Lož dosegla čisti dobiček v višini cca 3,6 mio. €. Obenem pa so vsi profitni centri dosegli pozitiven rezultat poslovanja. Poslovni rezultati tudi kažejo, da je bilo preteklo poslovno leto zelo zahtevno za hčerinske družbe Kovinoplastike Lož, ki pa so se večinoma približale zastavljenim poslovnim ciljem. Dvig cen je vplival tudi na počasnejšo rast dodane vrednosti, vendar bo leta presegla solidnih 27.200,00 € na le-ta zaposlenega.

V letu 2006 v Kovinoplastiki Lož načrtujejo povečanje prihodkov iz prodaje za nadaljnjih 10 %, ob hkratnem zadržanju deleža izvoza ter zmanjšanju deleža uvoza. V podjetju prav tako načrtujejo dokončanje treh večjih investicijskih projektov v poslovnogostične centre v hčerinskih podjetjih v Srbiji in Črni gori, na Hrvaškem ter v Bosni in Hercegovini. Njihova skupna investicijska vrednost dosega 2,0 mio. €. Obsežno povečanje logističnih in poslovnih prostorov bo pomembno vplivalo na kakovost ponudbe ter na rast obsega poslovanja na omenjenih trgih, hkrati pa bo še dodatno utrdilo dobro ime, ki ga družba tam že desetletja uživa.

Aleš Tišler

Širitev mreže hčerinskih podjetij na razvitih trgih

Skladno s politiko nadaljnje internacionalizacije poslovanja je Kovinoplastika Lož d. d. poleg šestih delujočih trgovskih hčerinskih družb in ene podružnice, ki delujejo v srednji in jugovzhodni Evropi (z izjemo avstrijske podružnice), us-

tanovila še hčerinsko trgovsko podjetje v Nemčiji – Alveus Vertriebs GmbH.

Lož, 07. 02. 2006 Včeraj je bila v poslovnih prostorih Kovinoplastike Lož podpisana pogodba o us-

tanovitvi nove trgovske hčerinske družbe Kovinoplastike Lož v Nemčiji. Podjetje z imenom Alveus Vertriebs GmbH sodi med specializirane hčerinske trgovske družbe, ki tržijo izdelke – kuhinjske pomivalnike in opremo – pod uveljavljeno

lastno blagovno znamko Alveus. Poleg prodaje na nemškem trgu bo zadolžena za prodajo tudi velikim trgovskim družbam, ki vedno bolj obvladujejo rastoča tržišča jugovzhodne in vzhodne Evrope.

Kovinoplastika Lož je doslej ustanovila 10 hčerinskih družb in 1 podružnico. Od tega jih je osem izključno trgovskih organizacij, in sicer so štiri med njimi specializirane za trženje izdelkov z blagovno znamko Alveus, tri hčerinske trgovske družbe pa so univerzalne in tržijo širši programski oz. izdelčni splet (od stavbnega okrova do kuhinjskih pomivalnikov in opreme), podružnica v Avstriji pa trži stavbno pohištvo (okna in vrata). Preostale tri hčerinske družbe so pretežno proizvodne družbe. Dve med njimi, Dynacast Lož d. o. o. in Roto Lož d. o. o., sta ustanovljeni kot joint-venture podjetji z dvema strateškima partnerjema.

Novoustanovljena hčerinska družba Alveus Vertriebs GmbH ima sedež v kraju Reutlingen v bližini Tübingena (zvezna dežela Baden Württemberg), Kovinoplastika Lož pa je edini družbenik. V naslednjih dveh letih, do leta 2008, načrtujejo prodajno realizacijo v višini 5 mio. €. Hkrati pa pričakujejo dodatno utrditev dobrega imena, ki ga Kovinoplastika Lož in blagovna znamka Alveus na tem trgu že imata.

Aleš Tišler

Erich Dieterle, direktor družbe Alveus Vertriebs GmbH (levo) in Alojz Mazij, predsednik uprave Kovinoplastike Lož d. d. (desno) pri podpisu pogodbe o ustanovitvi hčerinske družbe v Nemčiji.

Poroka, zlata poroka

V ZADNJEM ČASU NA BLOKAH BELEŽIMO KAR NEKAJ POROK, OD TEGA JE KAR NEKAJ ZLATIH. ZLATA STA TUDI IVICA IN FRANCE ŠKRABEC IZ NOVE VASI, KI STA 28. JANUARJA PRAZNOVALA 50. OBLETNICO POROKE, SAJ STA SE POROČILA TOČNO NA TA DAN LETA 1956.

Ko sem ju pobaral, da ni veliko parov, ki bi dočakali takšno obletnico, je France hitro pripomnil, da jih niti ni veliko, ki bi skupaj dočakali tako starost, čeprav ljudje dosegajo višje in višje starosti. Njuno poznanstvo se je pričelo v gledališču. Ivica je namreč režirala igre, France

eno leto, nato pa sta se poročila.

Poroka je bila na Magistratu v Ljubljani, cerkvena pa dan kasneje v Dobrem Polju, kjer ju je poročil Ivičin brat. Ko smo pregledovali slike, je France v šali dejal, da izgledajo, kot da bi poslušali obsod-

v vsakih čevljih, saj so vezi univerzalne.

Kmalu po poroki je prišla na svet Mojca, nato še Irena in pravita, da je to najlepši dogodek, ki najbolj zaznamuje življenje in je najbolj doživet.

Ivica pravi, da ne more verjeti, da je tako hitro minilo teh petdeset let, France pa pripomni, kako je župnik Branko, ki je maševal na zlato poroki, dejal, da je zanimivo to, da sta se pravnik in slavistka uspešno sporazumevala vsa ta leta, saj je pravniški jezik precej drugačen od knjižnega,

Prvega fička sta šla iskat v Beograd, kjer sta ga čakala en teden, drugega pa sta prevzela v Kragujevcu. Spominjata se, kako je potekal nakup in kako so takrat menjali dolarje za dinarje, ker je bila tuja valuta veliko bolj spoštovana in zaželeno, pa tudi avto je zato prišel mnogo hitreje v njune roke, kot bi sicer. Vedno sta tudi rada potovala in ker sta si to lahko privoščila, sta si ogledala skorajda vso nekdanjo skupno domovino. Sploh potem, ko sta kupila fička in sta s šotorom obredla veliko krajev. Ko sem ju malce kasneje vprašal, kaj se je še kaj pojavlja-

Zakonca z duhovnikom Branetom po obredu ...

pa je ravno v tistem času prišel od vojakov in so rekli, če bi igral v igri Slaba vest. No, in pri takih dejavnostih kot je gledališče, pevski zbor ..., imaš priložnost, da človeka malce bolje spoznaš in ni redko, da se poročita dva iz ansambla ali zbora. Njuno poznanstvo je trajalo

bo. France se še spominja, kako je dobil poročno obleko. Blago izpred vojne zaloge je kupil na obroke, ukrožil in sešil pa mu jo je krojač zastonj, saj je krojačevemu sinu Stanetu, ki je takrat še hodil v šolo, dal vezi za smučke, ki so bile narejene po latovem patentu in lahko smučaš

... in po obedu.

a Ivica pravi, da sta se tega kaj hitro naučila. France je duhovito dodal, da je žena tista oseba, ki ti stoji ob strani v vseh težavah, ki jih sicer ne bi imel, če se ne bi poročil, moški pa je pa kot sol, malo jo rabiš, poceni je, pri hiši pa mora biti.

lo v vseh teh letih zakona, je France z nasmehom rekel: »No ja, denarja je vedno manjkalo. Ampak saj veš, kako pravijo; denar je vedno bil in vedno bo, le zdaj ga ni.«

Miha Knavs

Pohod bo v nedeljo, 23. 4. 2006, s pričetkom od 8. do 10. ure.
Začetek in zaključek pohoda bo v Novi vasi pred šolo.

Vse dodatne informacije na www.bloke.si.

Pokrovitelj

Miroslav Doles iz Velikih Blok

Pot, po kateri želiš do cilja, ne vodi po bližnjici!

KO JE MIROSLAV DOLES ŠE BOSOPETIL PO TOMINČEVI DOMAČIJI V GORNJEM IGU, VASI-CI MED IŠKIM VINTGARJEM IN KRIMOM, SO GA KLICALI MIRKO. TAKO GA PO DOBRIH ŠESTIH DESETLETJIH KLIČEJO DOMAČI ŠE DANES, BLOČANI PA ŽE 44 LET. DVAJSET LET MU JE BILO, KO JE PRIŠEL PRVIČ NA BLOKE. PA NE PO VOLE ALI PLEMENSKE SIVKE, PA TUDI BLOŠKIH TEKOV TAKRAT ŠE NI BILO IN TUDI Z GASILSTVOM ŠE NI BIL »ZASTRUPLEN«! NA BLOKE ALI NATANČNEJE V VELIKE BLOKE K RANDULCAVIM GA JE »PRIGNALA« LJUBEZEN DO ANICE, S KAT-ERO SE JE MENDA SPOZNAL NA RAKITNI. TUDI ONA SE JE PISALA TAKO KOT MIRKO IN JI PODPIS NA CIVILNI POROKI PRED MATIČARKO IVO ŠTRUKLJEVO IN TONETOM PIRCEM NI DELAL POSEB-NIH TEŽAV. VEČNO ZVESTOBO STA SI OBLJUBILA OB KONCU OKTOBRA LETA 1962; NJEJ JE BILO KOMAJ 18 LET, NJEMU ŠE NE 20.

Miroslav Doles, Mirko ga kličejo prijatelji, znanci, sorodniki in tudi gasilci na Notran-jskem, saj je na čelu Gasilske zveze Cerknica, ki združuje kar 18 PGD, že tri leta. Tako kot doslej, si bodo v Gasilski zvezi Cerknica, tako pravi njihov predsednik, tudi v prihodnje pri-zadevali za čim uspešnejše izobraževanje in še boljšo organizacijo gasilskih vrst.

Na račun Izancev kroži po svetu veliko anek-dot. Sam jih ne vem ravno veliko, zato me je moj sogovornik Mirko Doles vprašal, če vem, zakaj ima Ig samo dve črki. Priznam, da odgov-ora nisem vedel, pa je Mirko kaj hitro dodal, da si Izanci kaj več črk kot dve, (Ig) zagotovo ne bi zapomnili!

Gornji Ig, odkoder je Mirko doma, ima več črk, zatorej so tam bolj odprtih glav, še bolj pa naj bi jih po tej razlagi imeli krajani Spodnjega Iga, kjer je v imenu vasi več črk! In morda prav zaradi tega, da ne bi bil kdo na Izanskem le preveč pam-eten, vasice s tem imenom enostavno ni!

BIL JE BREZ MLADOSTI MLAD

Mirkov oče se je na Gornji Ig priženil od Jeršičev. Mirko je bil najmlajši med štirimi fanti. Očeta sploh ni poznal, saj je umrl na Rabu dva mese-

ca prej, preden se je Mirko rodil. Rojstno hišo so kmalu zajeli plameni, mamu odgnali v zapor in najboljčutljivejša mlada otroška leta je Mirko preživel pri stari mami.

Odveč je bilo Mirka spraševati o njegovi mladosti, bil je brez mladosti mlad!

In če bi znal biti še enkrat otrok, bi še sedaj neutolažljivo jokal!

»Srečno otroštvo« in spomin nanj v Mirku še nista umrla, zato ne silim vanj z vprašanji, kat-erih odgovori bi silili na jok. Vprašal pa sem ga kljub vsemu, če je imel v svojem delovnem in pestrem življenju vsaj toliko časa, da je kdaj tudi razmišljal o sebi.

O sebi sem in še vedno razmišljam, kajti le tako se mi dozdeva, da lahko razumem druge, slišim odgovor in zdi se mi, da se je Mirko smejal, ko se je prvič, pred davnimi desetletji, vprašal, zakaj živi. Vem, da se to še vedno sprašuje, le smeje se ne več. Sam pa dodajam, da mora človek razmišljati tudi o nesmislu svojega življenja, da se končno

zave, kako nesmiselno je o tem razmišljati!

Z LETI SI PRIDOBIMO ZNAN-JE, IZKUŠNJE, MODROST IN TUDI LETA

Mirku je bilo komaj 14 let, ko se je šel učiti za krojača. Kroj je bila takrat znana krojaška firma v Ljubljani. Pridobljeno krojaško znanje in izkušnje je prinesel s seboj tudi v Velike Bloke.

Z Randulcavo Anico sta se poročila kar med služenjem Mirkovega vojaškega roka. Dve leti sta bili namenjeni pešadiji in intendantom v Banja Luki.

Po odsluženi vojaščini ga je sprejel v svojo krojaško delavnico znani in priznani bloški krojaški mojster Lojze Mazij. Šele takrat je Mirko začel postopoma spoznavati bloške šege in navade in seveda ljudi. Ko ga spomnim na mojstra Lojzeta in na njegove šegave domislice, v ne ravno za obrtnike in ljudi prijaznih časih, se mu orosi oko.

Veste, to je bil zares pravi človek, šaljivec, rekli so mu »hecar« in kaj vem kaj še vse, bil pa je zares človek, Človek napisan z veliko začetnico! Pa ne samo zame, za večino Bločanov. Kar vprašajte jih, če mi ne verjamete!

Mirku Dolesu sem verjel na besedo, vendar sem še naprej s svojimi mislimi vrtal, kaj v Mirkovi glavi skriva beseda Človek z veliko začetnico. To so bili namreč prvi Mirkovi vtisi, mladi bloški prišlek, ki jim zdaj nekateri domačini rečejo kar »pritepenci«.

Seveda je v Lojzetovi delavnici vedno veljal red, predvsem pa spoštovanje do dela, do strank, do blaga, za oslarije in norčije pa so bila določena drugačna merila!

Mirko je bil s svojim delom zadovoljen, za-dovoljen je bil sam s seboj, z njim je bil zado-

Mirko in Anica Doles, starša treh otrok in angela varuha petih vnukov.

Ob otvoritvi Mirkovega čebelnjaka se je zbrala prijetna družina bloških ljubiteljev čebel: Ivan Ivančič z Runarskega, Ivan Gorjup iz Krampelj (žal že pokojni), lastnik panjev Mirko Doles, Zakrajškova Fani z Volčjega, pokojni France Zakrajšek z Volčjega in Janez Zakrajšek od Lužarjev.

voljen tudi mojster Lojze, zadovoljni so bili tudi naročniki del, vendar, vsaj tako mislim, da mi je hotel Mirko povedati, kar mu je rekel sicer mojster Lojze, da boš sam s seboj zadovoljen šele takrat, ko boš ljudem tudi dajal, ne samo jemal.

Te besede so se v Mirka vcepile bolj globoko kot vsa »pelcovanja« v armiji ter proti ošpicam in ne vem še čem v mladosti.

In Mirko je vse svoje življenje spoštoval ta nasvet. Ljudem je dajal, se razdal, izobraževal, postajal modrejši in se pri tem svojem razdajanju najbolj uspešno staral. Nikoli, vsaj tako jaz mislim, pa ne bodo pozabljeni njegova dela in prizadevanja za boljši jutri Blok, ki se je začel z njegovim tajnikovanjem KS Nova vas – Bloke v okviru sedanje občine Bloke, med leti 1976 do 1982, nadaljevala pa s predsednikovanjem KS Nova vas – Bloke od leta 1982 do leta 1999. Torej celih 18 let je bil Mirko Doles predsednik KS Nova vas – Bloke, šest let pa njen tajnik.

Dokaj pisana zgodovina dela tega bloškega deloholika pa se ne končuje samo z naštetim. Svoje sposobnosti, trmo in znanje je združeval z delom v tovarni, več kot tri desetletja v bloški vojašnici, zdaj z enako zagnanostjo nadaljuje delo v gasilski organizaciji, ki pod njegovim vodstvom skrbno bdi nad rdečimi petelini v naših domovih že nekaj desetletij.

Kar slutim, da bo s tako zagnanostjo nadaljeval tudi v prihodnje in po vseh poteh, ki bodo vodile k cilju, zagotovo ne bo ubiral bližnjic.

NE PO POLŽU IN TUDI NE PO MRAVLJAH

Mirka Dolesa vprašujem, po čem se zgleduje. Po polžu zagotovo ne, ugotavljam. Je prepočasen! Po mravljah tudi ne! So preveč pridne. Po čem torej, Mirko!?

Če vprašujete po primerjanju z živalmi, so to zagotovo čebele! Če bi bili ljudje vsaj malo podobni ali primerljivi s čebelami, bi bilo na svetu veliko

lepše in boljše.

Kaj pa menite o potrpežljivosti, razsodnosti, pravičnosti ...?

Kot sodnik porotnik se vedno vživim v tistega, ki je v nezavidljivem položaju in ga upam, spričo resnic in dejstev, tudi braniti.

Kaj pa, če vas nekdo ob tem prevara? Pravijo, da ne boli, če imaš ljudi rad.

Če imaš resnično rad ljudi, prevara manj boli, vendar ko ugotoviš, da ti s prevaro teptajo tudi tvojo dušo, to boli. Zelo boli!

»MI PRIDEMA, GASIMA, PA ČE GARI AL' PA NE!«

To je že uveljavljen slogan izanske »pažarne abrambe«, ki že dolgo več ne velja, še posebno ne na Blokah, kjer ste vi, Mirko, zaprisežen gasilec že natančno 44 let.

Mi vedno gasimo, samo če gori. Veliko svojega dela pa opravimo že pred tem, da gasiti sploh ni treba. In to je naše pomembno poslanstvo, med katero spada tudi osveščanje in izobraževanje ljudi pred požari. In tudi tista »izanska pažarna kamanda: rit prut zid obrnit« pri nas že dolgo več ne velja.

GASILSTVO Z BOGATO TRADICIJO

Gasilstvo na Slovenskem se lahko pohvali s sto in več desetletij bogato tradicijo. Novsko sega že v predprejšnje stoletje, v leto 1893, bloško v leto 1930, v Vaši članski gasilski izkaznici pa je zapisano leto včlanitve v PGD Velike Bloke leto 1963.

Prej tudi ni moglo biti, saj preden sem prišel v Velike Bloke, sploh nisem bil član nobene »izanske pažarne abrambe«.

Leta 1963, ko sem se vrnil iz JLA k ženi Anici, sta takratni predsednik PGD Velike Bloke Robert Bahunek in član predsedstva Franc Marolt morda v meni samo slutila določene sposobnosti,

za katere sta se seveda morala prepričati, in sta me povabila med članstvo. Kaj kmalu sem se znašel v vlogi predsednika nadzornega odbora in zatem, komaj po desetih letih gasilskega staža, tudi v vlogi predsednika PGD Velike Bloke, na čelu katerega sem že celih 34 let.

Bloški gasilci (PGD Bloke in PGD Nova vas) spadajo v Gasilsko zvezo Cerknica, ta pa v Medobčinsko gasilsko zvezo, ki jo sestavljajo gasilska društva Vrhnika, Logatec, Cerknica in Loška dolina z nekaj manj kot 3000 člani, med katerimi je več kot štiri stotnije žensk.

KAR I 8 GASILSKIH DRUŠTEV

Mirko Doles je že tri leta na čelu Gasilske zveze Cerknica. Na tem mestu je zamenjal Draga Jakopina, prej pa je bil dvajset let njen tajnik.

Bloški gasilci so menda med vsemi društvi v Sloveniji najboljše organizirani. Dobro znajo ceniti izobraževanje, lenuhov ne trpijo, nadvse prizadevne pa kdaj tudi nagradijo.

RAZBESNELO MORJE

Tako so se, zaradi delavnosti in prizadevnosti, bloški gasilci odločili, da najboljšega med njimi pošljejo na gasilske stroške za dober teden na dopust na morje.

Gasilec Marjan, na morje ga je odpeljala žena Milka, se kar štiri dni ni javil domov. Peti dan zjutraj pa je v recepciji kupil razglednico in jo poslal domačim:

Draga žena Milka!

Ko sem danes zjutraj zgodaj vstal, sem videl, da se je morje kar naenkrat brez vzroka razbesnelo. Spomnil sem se nate in Ti pošiljam lepe pozdrave!

Tvoj Marjan

Nadaljevanje na naslednji strani

Mirko Doles je v prostem času, tega pa je žal vedno premalo, tudi uspešen čebelar, ki sleherni prosti trenutek namenja svojim ljubljankam.

Nadaljevanje s prejšnje strani

Tehniški dan – bilo je nekoč

VELIKO NAS JE BREZ BRK

Mož, ki nosi brke, je drugačen, a še vedno normalen. Človek, ki ima samo levo ali desno polovico brk, težje prepriča ljudi, da je z njim vse v redu. Veliko pa nas je, ki smo brez brk!

To sem nalašč napisal v prispodobi na nekdanje delo mojega sogovornika Mirka Dolesa, dolgoletnega tajnika in predsednika KS Nova vas – Bloke.

Vedno je bil človek brez brk, pa tudi če bi jih imel, bi bil vedno tak, kot je! In če se že pohvali, kaj je bilo narejenega v »njegovem« času, vedno znova v najinem pogovoru poudarja, da je bilo to delo narejeno s pomočjo razumevanja in sodelovanja vseh krajanov, kot tudi »botrov« iz Ljubljane, ki jih je bilo kar nekaj. Komaj zvem samo za nekatere: Daki, Ivan Zidar, Stane Kotnik, dr. Marijan Breclj in drugi. To so ljudje, ki smo jih na Blokah skoraj pozabili, pa so vendar dali Blokam in Bločanom prav vse, kar jim je bilo v danem času na voljo.

NEKATERIM CELO PLUTOVINA POTONE, SVINEC PA PLAVA

To v prispodobi pomeni, da si človek lahko razbije glavo tudi takrat, ko pade na noge v perje.

Na noge v perje in obolelo glavo pa spominja Mirka Dolesa dogodek, ko sta šla s Francetom Škrabcem z razmajanim fičotom v Iško vas po prašiča. Avto in prašiči takrat, ob takih nakupih, niso bili v navadi. Preveč »nobel« je to bilo!

Pa se je fičotu milo »strilo« in je sredi klancev odpovedal pokorščino. Med čakanjem na strokovnjaka, ki je avto ponovno pogнал v tek, sta pujsa v avtu storila, ne eno, kar nekaj nujnih bioloških potreb. Domov sta končno prismojela oba, veliko bolj kot izžanska pujsa! Vmes pa je bilo, vsaj tako menim, tudi nekaj gostiln.

ŽENSKA JOKA PRED POROKO, MOŠKI PO NJEJ

Kako je bilo pri vaju, vprašujem gospo Anico.

Joka, posebno še tako imenovane ženske histerije, pri nama ni bilo. Zdelo pa se mi je, da sem bila v mnogočem zapostavljena, četudi sem vedela, da se s kopičenjem Mirkovih del na svoja pleča velik del bremen prevrača tudi na moja. K sreči sem imela še mamo, ki me je razbremenila nekaterih družinskih bremen in zdaj sva ponosna na svoja dva fanta in hčerko z družinami. In ne pozabite zapisati, mi je ob slovesu še dodala mama Anica, da oba z Mirkom živiva tudi še za pet vnukov.

Z Mirkom Dolesom sem se pogovarjal in napisal: Tone Urbas

Osnovnošolci iz tretjega razreda devetletke smo letošnjo pomlad začeli s spoznavanjem starih časov.

Skupaj z učenci 1. in 2. razreda smo se najprej podali na kulturni dan v Slovenski šolski muzej v Ljubljani. Tam smo spoznali, kako je potekal pouk okrog leta 1900 – v času naših prababic in pradedkov. Doživeli smo veliko zanimivega. Učiteljica je bila zelo stroga in ves čas je držala v roki šibo. Učenci so bili takrat pogosto kaznovani s klečanjem na koruzi ali sedenjem v oslovski klopi.

Zadnji dan v marcu smo imeli v šoli še tehniški dan z naslovom Bilo je nekoč. Dan smo začeli z ljudsko pravljico Kako je Pavliha kukca prodal. Iz pravljice smo se naučili, da so otroci včasih svoje starše vikali. Srečali smo Ribničana, ki je prodajal lončene izdelke po vaseh, saj so takšne lonce včasih uporabljali za kuhanje. Nato smo si ogledali videokaseto Domače obrti na Slovenskem. Spoznali smo delo lončarjev in oglarjev. Za nekaj časa smo postali lončarji tudi mi. Preizkusili smo se v oblikovanju gline in izdelovanju glinenih posod.

Najzanimivejši del dneva smo prihranili za konec. V šolo smo povabili naše dedke in babice, ki največ vedo o starih časih. Luka je povabil ata, Erika pa svojo mamo, mamico in sosedo. To je bilo zanimivo! Naši gostje so s seboj prinesli orodje in material za izdelavo košar in zobotrebcev. Tudi učenci so se preizkusili

v pletenju košar in izdelovanju zobotrebcev. Pri delu so zelo uživali in se veliko novega naučili. Za naše goste smo pripravili tudi nekaj vprašanj o košarah, zobotrebcih, pa tudi o življenju otrok nekoč, o šoli, slamnatih strehah, letališču. Lukov ata nam je pokazal svoj šolski zvezek in fotografijo iz časov, ko je sam začel obiskovati šolo.

Zahvaljujemo se vsem našim gostom za prijetno druženje in ves trud, ki so ga vložili v pripravo in izvedbo tega tehničnega dne. S svojimi izkušnjami in znanjem ste nam prinesli prav posebno doživetje.

Učiteljica Helena Šivec

Kdo so inuiti?

Spoznali smo jih pri izbirnem predmetu Življenje človeka na Zemlji. Njihov način življenja in deželo, v kateri živijo, nam je predstavila študentka Andreja, ki je med njimi živela več mesecev.

KDO SO INUITI IN KJE ŽIVIJO?

Njihova dežela je Arktična Kanada in Grenlandija. Mi jih poznamo bolj pod imenom eskimi, kar pomeni tisti, ki je surovo meso, vendar oni to nočejo biti in se imajo za inuite. Njihova dežela

Nož za rezanje mesa

Najbolj pogosta hrana je surovo meso. Oni ne potrebujejo hladilnikov in njihovo meso je vedno sveže, saj leži kar sredi sobe in vsak si lahko odreže kos, kadar je lačen. Pripravljajo pa tudi kruh, ki se nam ni zdel prav nič okusen, saj je le iz moke, kitove masti in malo vode.

je najbolj hladno področje, kjer človek še stalno prebiva. V preteklosti so bili nomadi, danes pa so se tudi oni stalno naselili. Kanadska vlada je v ta oddaljena prostranstva postavila bivalne enote, ki jih nekajkrat na mesec, če to dopušča vreme tudi oskrbuje z letali. Pripeljejo jim zdravila, plenice, gorivo, knjige, pijačo, hrano ... Vsa ta oskrba pa je zelo draga.

KAKO ŽIVIJO INUITI?

Povprečna življenjska doba je le trideset let. Starejši ljudje, ki ne zmorejo več skrbeti zase se prostovoljno odpravijo od doma in v hladnih prostranstvih zmrznejo. Zmrznejo lahko tudi na daljšem pohodu, ko iščejo hrano in ne morejo slediti skupini.

Tudi otrok imajo družine tukaj malo. Družine za otroke skupno skrbijo, če se jih rodi več kot dva pa jih komaj rojene tudi pustijo zmrzniti. Tako urejeno skupno življenje v teh krutih pogojih, ko je hrane malo in je težko dosegljiva, zagotavlja preživetje.

ŠE NEKAJ ZANIMIVOSTI O INUITIH:

- Šestletni otroci začnejo hoditi v šolo in njihova prisotnost v šoli je plačana
- Najbolj zanesljivo prevozno sredstvo za inuite je pasja vprega, saj zna sama domov v najhujšem metezu, pa še pojedjo jo lahko, če je lakota res huda
- Njihova bivališča nimajo nikoli zaklenjenih vrat (tudi, če jih ni doma več tednov). To je prava solidarnost pred nevarnim severnim medvedom, tako, da se brez strahu zatečejo v najbližjo varno hišo.

• Oblačila in obutev imajo iz živalskih kož, ki jih očistijo maščobnih delcev nato pa jih več tednov, namesto da bi gledali televizijo, zvečer žvečijo in tako pripravijo za izdelavo obleke ali obutve. Človeška slina je najboljši preparator.

• Poznajo tudi svojo abecedo, ki je zlogovna in celo vrsto besed za sneg in belo barvo. Seveda pa njim besede kot so slon, banana, pomaranča ... ne povedo ničesar in zanje sploh nimajo besed.

Bločanka v oblačilu inuitov

Življenje teh nenavadnih prebivalcev Zemlje so vam predstavili učenke in učenci 8. razreda pod vodstvom učiteljice Andreje Mestek. Fotografije je posnel Matej Drobnič iz 7. razreda.

Jaz imam pa mamico ...

Mesec marec praznujemo v vrtcu kot mesec družine, saj se v tem obdobju spominjamo dveh praznikov: 8. marec kot dan žena in v zadnjih letih vedno bolj uveljavljeni 25. marec – materinski dan.

Vsako leto se v vrtcu pripravljamo na različne dejavnosti, ki jih na skupnem srečanju pokažemo staršem. To so predvsem nastopi otrok, ki staršem predstavijo pesmice in deklamacije ter uprizorijo različne pravljice in zgodbe. Vendar starši niso le poslušali in gledali, ampak jih povabimo tudi v različne delavnice, kjer skupaj z otrokom ustvarjajo in se veselijo skupnih mojstrov in izdelkov.

Tudi letos smo se spomnili na starše in jim pripravili vaze in prtičke. Pa ne samo to – namesto nastopa, kot vsako

Mi gremo pa lutke gledat

Sapramiška na lutkovnem odru

staršem ...

Bilo je enkratno doživetje – odštevati smo dneve in se veselili Sapramiške in vožnje z avtobusom.

Otroci so bili veseli in ponosni na to, da bodo z njimi tudi mamice in očiji, saj so najlepši trenutki tisti trenutki, ki si jih vzamemo zase in za svoje najdražje.

Vrtec Nova vas

Anton Drobnič

Upornik z razlogom

KAJ NAJ REČEMO O BLOČENOVEM ANTONU S HUDEGA VRHA? UPORNIK, PA NE BREZ RAZLOGA. UPORNIK, KI JE V ŽIVLJENJU DOSEGEL, KAR JE HOTEL. KLJUB VSEM POLENOM POD NOGE, KLJUB PRISILNEMU DELU IN KRIMINALNI KARTOTEKI JE USPEL IN POSTAL PRVI ČLOVEK TOŽILSTVA. ON OSTAJA VSESKOZI ISTI, MENJALI SO SE LE SISTEMI.

Zgodba o Antonu se začne, ko je Malka, prej Cvirnova, sedaj že žena Toneta Drobniča, 28. aprila 1928 povila drugega otroka. Da bi razbremenila mater, je prvega otroka vzela v varstvo teta Anica, očetova sestra. Potem pa je ostal kar pri njej in tako je bil Anton sedaj najstarejši otrok pri Bločenovih. Kot najstarejši je moral že v zgodnjem otroštvu pomagati pri najtežjih delih na kmetiji. Hodil je z očetom v gozd, pomagal v hlevu in pri košnji. Preden je dopolnil 11 let, je že hodil z očetom kosit v senožet.

Ob delu doma je imel še druge obveznosti. V šoli ni smel popuščati, saj je oče zelo čislal študij. Ker je hotel oče tudi sam študirati, je vcepil strast do učenja tudi otrokom. Ob šoli je bil Anton kot vsak drugi »mulc« na Blokah. Vrtel se je okrog letalcev, marsikaj raziskal in tudi kaj ušpičil. Doma ni bil oče ravno zadovoljen s tem, ker je delo stalo, ampak otroci so otroci. Pozimi je pa smučal. Naredil si je celo dva para smučk. Še posebej se spomni javorovih na jermen, ki so bile zelo tanke in lahke, po modernem dizajnu, ne tiste široke in oglate.

Pri Bločenovih je bilo vse lepo, dokler ni prišlo leto 1939, ko je moral oče na orožne vaje v Jugoslovansko vojsko. Doma so ostali sami, vse delo je padlo na Antona in Franceta, ki sta bila najstarejša od otrok v družini in sta morala skrbeti tudi za domačijo. »Zato pa ne znam še sedaj nič skuhati. Mlajši so se pa že okrog mame vrtele in znajo kuhati,« se je zasmel Anton. Ko ni bilo očeta, je bilo doma vse opravljeno, le kose ni znal dobro sklepati, kar ga je potem navadil Cvirnov stric. Pa tudi ostrnic nista mogla z bratom postaviti, saj sta bila še otroka in sta potrebovala pomoč. Oče se je potem vrnil, Anton pa je iz šestega razreda odšel v Ljubljano na klasično gimnazijo, kjer se je že šolal njegov starejši brat Stanko.

Z bratom sta takrat živela pri teti Urški, teta Anica pa je za vse plačevala stroške. V šoli se Antonu ni slabo godilo. Izvedel je tudi, da Hudi Vrh v resnici ni hudi, ampak Mali Vrh, beseda hudi izvira iz praslovanščine in pomeni mali. To mu je razložil profesor Tomc, za katerega je kasneje zvedel, da je bil doma z Blok, od Fare iz Ošabnovne hiše.

Situacija pred vojno se je zaostrovala in v gimnaziji niso vedeli, kaj bo. Odločili so se, da zaključijo šolsko leto predčasno. Za prvi letnik je tako Anton dobil zaključno spričevalo že marca. Vrnil se je domov, tam pa se je začelo že gorje. Jugoslovanska vojska je razpadla, po Blokah so že lomastili njeni ostanki in grozili vsem po vrsti, da bodo začeli pobijati. No enega so res. Bil je iz Topola

je nadaljevala. Denar sta z bratom morala že služiti sama. Za ministriranje sta dobila kakšno liro in občasna dela so jima omogočila življenje v Ljubljani. Minilo je leto, potem pa se je vse spremenilo. Spomladi se je začelo hudo partizansko nasilje, nato pa so se nad ljudmi znašali zdaj Italijani, zdaj partizani. Ljudje so se sklenili braniti, nastale so vaše straže. Partizani so jeseni 1943. leta prevzeli oblast in bilo je zelo težko oditi nazaj

V osmih letih tožilskega mandata so me devet let razreševali.

in ko se je vračal domov iz vojske, so ga ubili na Runarskem, in to zaradi vojaških čevljev.

Kmalu zatem je sledila italijanska okupacija. Prvi kontakt z Italijani je imel Anton na velikonočni ponedeljek. Po kosilu so se zbrali Hudovršci, da so malce streljali na tarče. Pa so se pripeljali kamioni in za šalo so mladeniči dvakrat ustrelili proti njim. Kar naenkrat so vojaki poskakali s kamionov in v strelce proti Hudemu Vrh. Vsi so se razšli, Anton pa je hotel videti vojake od blizu. Sposodil si je kolo in hitel čez Topol na Javorščice in potem proti Studencu, kjer se je ustavil ob cesti in opazoval tuje vojake. Tistega večera je prišla vojska tudi na Bloke, ravno pod Hudim Vrhom so se utaborili. Situacija se je umirila in Anton je odšel nazaj v gimnazijo dokončat šolsko leto. Takrat še ni bilo čutiti vojne, Italijani so pa po večini le zalezovali ženske in prosili za mleko in maslo. Pa seveda za grapo, šnopc po domače.

V jeseni tega leta je bilo še vse lepo in šola se

v šolo. Od doma se je Anton odpravil šele novembra s Kmetkovim stricem, ki je naložil mladino na voz in jo odpeljal proti Rakeku. Mraz je bilo in sneg je že prijemal. Da je bilo pa še hujše, so jih vsepovsod ustavljale partizanske patrulje. Ko jih je ustavila patrulja, ki jo je vodil Kmetkov sin Jože, jim je potem še grozila. Kmetek je kar z gajzlo zamahnil proti sinu, češ kaj boš grozil, mulc. Nadaljevali so pot proti Grahovemu, kjer je Anton srečal Balantiča. Umirjen pisar, ki jim je napisal dovolilnico za prehod domobranskega ozemlja. Na poti proti Cerknici pa so se že kazali sledovi boja. Pod cesto je ležala mrtva partizanka. Plavi lasje so bili kot pahljača na snegu, prizor, ki ga ne bo Anton nikoli pozabil.

Še isto šolsko leto je v Ljubljani, namesto da bi čakal, da ga pokličejo v nemško TODT skupino, rajši pristopil v Slovensko domobranstvo. Njegov brat je bil že domobranec in če je hotel z njim v isto četo, je moral pohiteti. Septembra

1944 je vstopil in naslednje leto je še z drugimi domobranci odšel na Koroško, od tam so ga Angleži pod pretvezo, da gredo v Italijo, izročili partizanom. V zapečatenih živinskih vagonih so bili vsi sproščeni, saj so vedeli, da jih varujejo Angleži. Radovedni Anton pa je vse opazoval skozi lino in kar naenkrat so se Angleži umaknili od vagonov. Prišli so drugi vojaki. Ko je zagledal na enem od vojakov peterokrako, ga je zmrzilo. Vse kar je še rekel, je bilo: »Fantje, konec je. Partizani so zunaj.«

Vlak je odpeljal v Kranj v taborišče, od tam so jih čez 14 dni peš vodili v Šentvid. Polnoletne so odpeljali na morišče, mladoletne, Antona med njimi, pa so izpustili. Brata je zadnjič videl, ko so ga peljali v koloni. Skočil je do njega ter mu še zadnjič stisnil roko in že je nekdo zakričal: »A hočeš tudi ti zraven?«

S še dvema prijateljskima so potem odšli najprej v Ljubljano do stanovanja, kjer so se preoblekli v civilne obleke, kar se je izkazalo za pametno potezo. Če se ne bi, verjetno ne bi Anton nikoli več videl Blok. Partizani so pokosili kar nekaj mladoletnih domobrancev. Kmalu bi tudi njega v Cerknici, ko je prosil za vodo. Do Bloške Police se še spomni, kako je prišel, potem pa je doživel kolaps. En teden ni vedel, ne kdo je ne kako je prišel domov ne koga je prvega videl. Voja je bila že končana in na podeželju so vse imeli pod kontrolo terenci. Ti so tudi odločali, če bo šel lahko Anton zopet na študij ali ne. Jeseni 1945 še ni smel nazaj, naslednje leto pa je po burni razpravi končno dobil potrdilo, da se lahko vrne v peti razred gimnazije.

V šoli se je že zbralo nekaj prijateljev iz domobranskih vrst in še isto leto se je Anton priključil ilegalni skupini Krščanske demokratske mladine, ki se je združila s še eno skupino, v kateri so bili bolj liberalni, v skupino brez imena. Namen organizacije pa je bil zgolj študijski, brez kakršnihkoli akcij in sabotaj, le vzgoja za demokracijo. To je oblast motilo in Udba je kmalu vse izvedela. Nekdo jih je izdal in vsi so bili poslani na prisilno delo. Brez sojenja, saj bi to povzročilo preveliko afero, da toliko mladih razmišlja drugače. Anton je od partijske komisije dobil kazen tri mesece za prekršek in še dve leti dela za prevzgojo.

Najprej so ga poslali v Strnišče, sedaj Kidričevo, kjer je moral graditi tovarno. Kakih 800 ljudi je bilo tam. Razmere so bile nemogoče, mraz in nič za obleči, bil si v tistem, v čemer si prišel. Šele po nekaj mesecih je lahko prvič pisal domov, da je še živ. Še tisti, ki so se vrnili iz dachavskega taborišča, so rekli, da tam ni bilo tako hudo. Po nekaj mesecih so ga poslali v Kočevje, nato pa v Medvode, kjer je gradil elektrarno. Po dobrem letu so ga avgusta pogojno izpustili in vrnil se je domov. Hotel je dokončati šolo, zato se je prijavil za zasebni izpit čez osmi razred in maturo. Opravil je vse izpite in maturiral z odličnim uspehom.

Kaj pa sedaj? Po razmisleku se je odločil, da bo šel za pravnika. Takrat je bil to absurd, da se nekdo

s takšno preteklostjo vpiše na Pravno fakulteto. Bloška trma mu ni dala miru. »Zanalašč sem se vpisal!« se je spomnil. Najbolj ironično se mu je pa zdelo, da ga je pri vpisu na fakulteto hotela rekrutirati Udba. Imen niso preverjali, gledali so le uspeh. Tako je bil povabljen na razgovor na republiško Udbo, kjer so mu obljubljali vse mogoče, če bi šel v Beograd na njihovo fakulteto. Vse se mu je zdelo smešno, tako da se je že delal norca iz njih. Prav skregati se je moral, da so ga pustili pri miru.

Ker mu študij ni povzročal problemov, je kmalu dokončal tudi pravo in moral je v vojsko. V Knin so ga poslali za eno leto, ker je bil študiran, drugi so morali služiti dve leti.

Ko se je vrnil, je kmalu zaprosil za roko svojo srednješolsko ljubezen Lidijo. Začela sta si ustvarjati družino. Že naslednje leto, leta 1957, je dobil prvega od štirih otrok. Takrat še ni imel službe, iskal jo je, ampak kamorkoli je prišel, povsod je bilo isto. Najprej so ga bili vsi zelo veseli, saj dobiti diplomiranega pravnika, ni bilo lahko. Ko pa so ga začeli preverjati, pa je dobival sporočila kot na primer: »V podjetju smo se odločili, da sedaj ne potrebujemo pravnika.« Anton je vedel zakaj, ampak se ni upiral, iskal je naprej, dokler ni prišel na Zdravstveno zavarovalnico. Spet je bila zgodba ista in potem, ko je bilo že vse dogovorjeno, je zaslutil, kdo resnično vodi zavarovalnico. Že na pločniku je raztrgal odločbo o zaposlitvi in razmišljal, kaj sedaj. Napotil se je na Državni zavarovalni zavod, kjer je samo vprašal, če potrebujejo pravnika, in je že imel službo. Še imena in priimka jim ni povedal tisti teden. Po šestih mesecih dela na zavarovalnici pa je prišla Udba, ker so izvahali, da je kar nekaj takšnih, kot je Anton, delalo tam. Direktor jih je napodil, češ da dobro delajo, kaj so pa prej počeli, ga pa ne zanima. Situacija se je umirila in dvajset let je opravljal svoje delo brez motenj. Pred partijskim prevzemom zavarovalnice v sedemdesetih letih pa je sumil, da nekaj ne bo v redu in je dal odpoved. Ravno pravi čas, saj če je ne bi, bi lahko doživel enako usodo kot direktor, ki je bil kaznovan.

Pridružil se je ženini odvetniški pisarni in tam marljivo delal 14 let. Ravno ko jima je začel posel lepo cveteti, to je bilo leta 1990, pa so prosili Antona, če bi kandidiral za državnega tožilca. »Zakaj pa ne, če nimate drugega pravega kandidata,« je dejal. Pustil je privatno prakso. Postal je državni tožilec. Ena prvih nalog, ki jih je dobil, pa je bilo razveljavljanje krivičnih obsodb drugače mislečih v sistemu, ki je bil že zgodovina.

Za razrešitev je prišel prosit tudi udbovec, ki je bil neposredno odgovoren za aretacijo Antona v gimnaziji. Ko je le-ta vse priznal, je zavladala tišina. Anton je pretrgal tišino: »Za to, ker ste me aretirali, bova sedaj popila kavo, če pa bom zvedel še za kakšno svinjarijo, pa vas bom preganjal, kot bo treba!«

Kljub temu da je bil Anton državni tožilec v Republiki Sloveniji, se težave niso končale. Neki novinar ga je vprašal, kako bi opisal svoj osem-

Na Blokah sem si kupil hišo.

letni mandat v enem stavku. Anton je odgovoril: »V osmih letih tožilskega mandata so me devet let razreševali tega položaja.« Vedno je bil in bo upornik proti sistemu. »To je moja usoda!« je dejal sedaj upokojeni in še vedno zelo aktivni Anton. Dela mu nikoli ne zmanjka. Če ne piše člankov, se udeležuje sej in sestankov. Predseduje tudi Novi Slovenski zavezi, ki je organizacija protikomunističnega boja in simpatizerjev. Fotografira ne več veliko, sedaj samo še svoje 4 otroke in 10 vnukov, ko pridejo na obisk. V mladih letih pa je bil zelo zagret fotograf. Z župnikom Makovcem sta fotografirala vse bloške cerkve in njegove slike še sedaj hranijo v župnišču in v škofijskem uradu. Na podlagi teh slik so celo odkrili tatu, ki je okradel cerkev na Hudem Vrhu.

Na Blokah si je pred časom kupil hišo, ki jo namerava podreti in postaviti novo. Pravi, da se vedno rad vrača na Bloke, še posebej sedaj, ko se samostojno razvijajo.

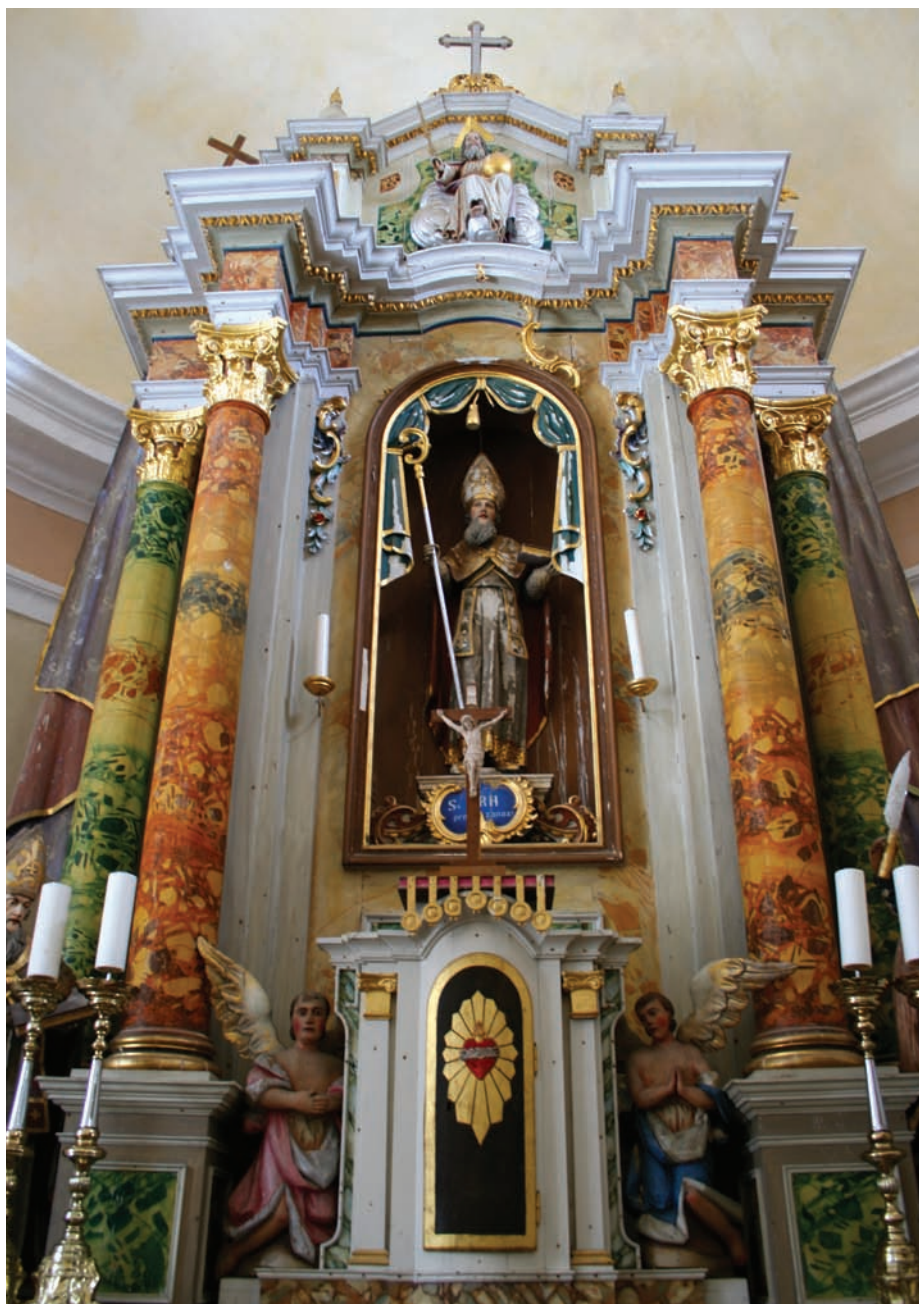
Kljub svojim 77 letom je Anton še zelo pri močeh, upornik, ki se upira tudi starosti. Življenje je težko, vsak si izbere svojo pot, uspeh je, če se razplete v tvojo korist in pri Antonu bi težko rekli, da se mu ni.

Matej Kljun

Sv. Urh

Cerkev sv. Urha v trojiški župniji omenja že Valvasor v *Slavi vojvodine Kranjske* (1689) vsaj na dveh mestih. V drugem zvezku, v osmi knjigi, ko na str. 784–785 opisuje bloško župnijo, omeni sv. Urha kot podružnico te župnije. Cerkev navede na šestem mestu med tedanjimi 16 podružnicami: »S. Georgii, S. Jacobi und S. Udalrici zu Nadlischek, wobey ein Tabor und zugleich Schloß ist, so unter die Grafffschafft Aursperg gehörig.« Torej cerkev sv. Jurija, sv. Jakoba in sv. Urha v Nadlišku, pri kateri je tabor in hkrati grad, ki pripada turjaški grofiji.

Oltar sv. Urha

V tretjem zvezku, v enajsti knjigi, kjer opisuje mesta, trge, gradove itd. na Kranjskem, na str. 390 in 391 piše o gradu Nadlišek. V tem okviru več besed nameni tudi veliki cerkvi na dvorišču starega gradu. Na kraju, kjer je sedanja cerkev sv. Urha, je stal protiturški tabor, imenovan Nadlišek tabor. Turki naj bi ga imenovali Zvezdagrad. Na dvorišču te utrdbe je po Valvasorju stala velika cerkev z lepim zvonikom. Zvon naj bi zaradi visoke lege cerkve imel močan, daleč naokoli zvoneč glas. Valvasor je torej še videl

stari grad in staro cerkev. Za grad pravi, da je zgrajen na starinski način in v celoti naseljen in da služi shranjevanju žita.

V tistem času je že stal novi, sodobnejši grad (dograjen je bil 1686) – in tudi v njem je bila lepa kapela. Na bakrorezu novega gradu Nadlišek je lepo vidna tudi stara cerkev na griču – z obzidjem, zvonikom in še enim stolpom. Grič je neporaščen in razgled je res moral biti lep – kar je opazil in zapisal tudi Valvasor.

Sklepamo torej, da je bila sedanja cerkev pozidana, ko se je opustil stari grad in je graščak nižje sezidal grad Pajkovo. Tako je zapisal tudi župnik Mramor: iz razvalin starega gradu so zgradili sedanjo cerkev – kot čas zidave domneva leta okoli 1740. Od starega gradu ali tabora je vidnih še kar nekaj ostankov, npr. zunanji jarek in del zidu.

Da je bila prvotna cerkev stara, govorita zvonova, ki sta stara več kot 600 let. Sta med najstarejšimi na Slovenskem! Mali zvon nosi napis, da ga je ulil 1355 magister Viventius v Benetkah. Je pa na žalost ubit (ubili so ga, ko so klenkali in si je nekdo pomagal z železnim kladivom). Že župnik Kastelic je leta 1986 iskal možnost, da bi se zvon popravil, tudi v tujini je poskušal – a na žalost to ni bilo mogoče – saj niso mogli najti varilnega sredstva za posebno zlitino, iz katere je zvon narejen.

Tudi sedanji župnik g. Hostnik je že iskal možnosti za popravilo, a brez uspeha. Škoda bi bilo, da bi se zvon kje izgubil ali pretopil – čeprav z njim ni mogoče zvoniti, ima pa zgodovinsko vrednost.

Večji zvon je iz leta 1382. Ulil ga je »Antonius, quodam Magistri Victoris filius« v Benetkah. Ta še poje v zvoniku. Na njem so razen (težko berljivega) napisa še podoba Marije z Jezusom, podoba svetnika s škofovskimi znaki – verjetno je to sv. Urh – in dva velika križa. Podobe in napis so kakor napikani na zvon.

V zvoniku je vidno, da je nekoč bil v njem še tretji zvon – in res je v starih zapisih podatek, da je bil to srednji zvon, izdelal pa naj bi ga Samassa leta 1800. Najverjetneje ga je pobrala prva svetovna vojna.

Cerkev je po izmerah g. Mramorja znotraj dolga 17 m, široka 7 m, visoka 9 m, stolp pa je visok 25 m. Cerkvena ladja je zgrajena v obliki podolgovate dvorane, prezbiterij je nekaj ožji. V ozadju je na dveh stebrih pevski kor. Vhod v cerkev je desno od zvonika skozi manjšo nišo pod korom.

Na pragu sta dve manjši vdolbini, za kateri pravijo, da sta ostanek podkve turškega konja, s katerim je Turek prijezdil na prag cerkve med mašo, pa se je konju kopito udrlo – še en dokaz, da je cerkev in njena najbližja okolica igrala pomembno vlogo v lokalni zgodovini turških vpadov. Na kor se pride skozi vhod v zvonik skozi manjši prostor, nekakšno vežico.

Oltarji imajo baročno podobo. Vsi trije imajo zidan oltarni podstavek, sicer pa so leseni. V glavnem oltarju je kip sv. Urha v škofovski obleki, v rokah drži knjigo in palico, na glavi ima mitro. Pod njim je na ploščici napisano »Sv. URH prosi zanas«. Ob straneh pa je na levi sv. Nikolaj, tudi s škofovskimi znaki, torej palico in mitro, v levi drži knjigo, na kateri so bile verjetno nekoč tri kroglice (ali jabolka). Na desni je sv. Jernej, ki ga prepoznamo po nožu in človeški koži z obrazom, ki jo nosi preko desne roke – po legendi so svetnika mučili tako, da so ga drli pri živem telesu. Ob tabernaklju sta dva keruba. V ovršju oltarja je Bog Oče z žezlom v desnici in zlato kroglo na levi. Ob straneh ovršja sta še dva angelca, levi drži križ, desni pa trojno krono. Oltar je sicer baročno razčlenjen in okrašen s štirimi korintskimi stebri, v ozadju vsega je nakazan plašč ali zavesa.

Na zadnji strani oltarja je na deskah nekaj zapisov (grafitov). Eden pravi npr. »Prenovljeno 1928 F. BEČAJ podobar Cerkinca«, drugi pa »Beljenje cerkve 1994 Tone in Jože Klučar Velike Bloke 45«.

Desni stranski oltar je posvečen sv. Antonu Padovanskemu, levi pa Mariji, Pomočnici kristjanov. Kipa na stranskih oltarjih naj bi po ugotovitvah župnika Mramorja priskrbel podobar Bajec. Res sta videti novejša in izdelana v delavnici z drugačnim obrtnim znanjem kot preostali kipi v cerkvi. Posebno slaven je bil oltar Marije Pomočnice, kjer so se brale tudi maše in je bil do obnove 1993 obdan z vrsto votivnih podob – zahval za uslišanja. Božjo pot so slovesno vpeljali 24. maja 1901. V času druge svetovne vojne, ko je ta cerkev kar nekajkrat trpela, so Marijin kip prenesli v Velike Bloke, po razpadu Italije pa je bil skupaj s kipom sv. Antona v župnijski cerkvi pri Sv. Trojici. Nekoč naj bi bil na desnem stranskem oltarju kip sv. Lovrenca, ki se je potem še dolgo nahajal zavržen pod stolpom. Tudi na urhovskem banderu je na sliki, ki na eni strani prikazuje seveda sv. Urha, na drugi strani upodobljen sv. Lovrenc.

Cerkev ima tudi lepo oblikovano in veliko prižnico s štirimi pozlačenimi reliefi evangelistov, na ograji je pritrjena roka s križem. Nad prižnico je baldahin, na njegovi spodnji strani je upodobljen Sv. Duh kot golob, na vrhnji strani pa je kip angela, ki drži v roki (delno uničeno) tablico z napisom »(Poslu) šajte (besed) o božjo« in letnico 1928. Do prižnice

se pride po stopnicah iz zakristije.

Cerkev ima tudi novejši oltar, obrnjen proti ljudstvu – je v obliki skrinje, na sprednji strani so žgane podobe betlehemske družine in dveh angelov. Oboje je delo domačih mojstrov z Blok.

Tudi nove klopi so delo mojstra z Ulake. Križev pot je tudi nov, a je le reprodukcija križevega potu iz neke rimske cerkve, kot vedo povedati domačini; njegova posebnost pa je v tem, da ima 15 postaj – običajni križevi poti jih imajo 14. Petnajsta slika, Vstajenje, je obešena v zakristiji.

Poleg cerkve je zakristija. Med drugo svetovno vojno so jo zadele italijanske granate. Po vojni so jo zato večkrat morali popravljati, najbolj temeljito leta 1982, ko so vlili novo ploščo in na streho dali pločevino. Sicer pa ima zakristija samostojen vhod – nad vrati sta na prekladi vklesana napis IHS in letnica 1899. Zvonček ob izhodu iz zakristije v cerkev pa nosi letnico 1768. V zakristiji so shranjeni mašni plašči, od katerih je nekaj prav starih in lepo okrašenih, tudi nekaj starih mašnih knjig je tu (latinski misal iz leta 1866, pa obrednik iz 1844 – pisan v latinščini, nemščini (gotica) in slovenščini – ta je pisana še v bohoričici).

Cerkev ima lep lesteneč, ki je bil obnovljen 1984.

Cerkev je bila, kot je mogoče sklepati že iz doslej navedenih letnic, večkrat popravljana in obnavljana. Zadnja temeljita prenova je bila v devetdesetih letih; 1993 so prekrili tako stolp kot ladjo in popravili zunanjščino, notranjščina pa je bila obnovljena 1994. Še prej so 1988 nekoliko uredili prostor okoli cerkve.

Sv. Urh praznuje 4. julija. Takrat je na nedeljo, ko je žegnanje, tudi glavni shod. Drugi pomemben shod pa je na velikonočni ponedeljek. Še danes gredo Bločani radi »v Emavs« – k sv. Urhu, kjer so nekoč srečanje izkoristili tudi za različne družabnosti. Nekoč je bila cerkev znana daleč naokoli in je prihajalo sem veliko romarjev. Sveti Urh je bil namreč med najbolj čaščenimi svetniki na Slovenskem. Knjiga Leto svetnikov navaja, da je njemu na čast pozidanih kar 85 cerkva. Svetnik je sicer živel v letih 890–973 v Nemčiji, nemška oblika njegovega imena je Ulrich, bil je škof v Augsburgu v težkih časih, ko so po srednji Evropi, plenili Madžari. Izkazal se je tako na cerkvenem kot na posvetnem polju – bil je aktiven prav v obrambi pred Madžari. Kot zanimivost še to, da je bil prvi, ki ga je po rednem postopku razglasil za svetnika kak papež (leta 993); poprej so to delali lahko škofje sami.

France Ivančič

Cerkev sv. Urha

Stari zvon

Oltarna miza v obliki skrinje je delo domačih mojstrov

Stražarji božjega groba

Kadar hribe nad našo hišo porumenijo drobni cvetovi drena, tedaj se mi srce napolni s prijetnimi spomini. Mogoče je vmes tudi nekaj grenkobe ob mislih na minulo brezskrbno mladost. Bila je srečna, polna radosti, prijetnih skrivnosti, a tudi strahov, pred katerimi smo se zatekali v topli materin objem. Strahovi so se razblinili ob odločni očetovi besedi.

Tiha nedelja, cvetna nedelja, velika noč. Zakaj nimajo vse nedelje imena? Pravimo jim kar navadne nedelje. Tiha nedelja! Na ta dan je vsa družina romala k sv. Križu. Večkrat smo se ustavili in se razgledali po dolini. Vasi so se zamišljeno grbile vase. Hiše so se preplašene stiskale k cerkvicam na gričih kot otroci k materi, kadar jih kaj vznemiri. Kadar je bila velika noč zgodaj, smo še gazili sneg, ki se je še obdržal na osojnih mestih. Včasih je snežilo.

Oče pa je modroval: »Preveč je bil lep božič, zato nam vreme sedaj beli. Kakršna je tiha nedelja, taka sta cvetna in velika noč.«

»Zakaj pa so bili križi po cerkvi zakriti?«

»Jezus se je na tiho nedeljo skril pred Judi, da ga niso zgrabili!«

»Na prižnici so ga pozabili zakriti!«

Gredoč domov je brat zlezal na eno od bukev, ki so rastle ob poti in natrgal bršljan za butaro. Pred cvetno nedeljo pa sem nabrala še rumeni dren.

»Da se ne boš pomazala in lepo se obnačaj v cerkvi,« je klicala za menoj s praga mama in gledala za nami, ko smo odhajali. Opomin je bil bob ob steno. Vaški otročaji smo imeli v glavi same neumnosti. Že med potjo so se butare osipale po naših glavah. Za seboj pa smo puščali zeleno, cvetočo sled.

Spominjam se škiljaste Lenčkove Francke iz Belega mlina. Na ta dan smo se ji oddolžili za vse leto. Ko smo otroci vozili žito v mlin, se je norčevala iz nas, če je le bila prilika.

Še sedaj imam pred očmi obledelo zašito, bogve kolikokrat predelano bratovo suknjo.

»Taka si kot strašilo v naši pšenici!«

Kri mi je butnila v glavo, nikamor se nisem upala pogledati od sramu. Ne vem, ali jo je oče pokaral ali se ji je nasmehnil. Bila je edinka in oče jo je imel rad, da bi ji sklatil luno z neba, če bi jo hotela. Pri nas ni bilo razkošja, bilo pa je preprosto, toplo in vladala je ljubezen. Nikoli nisem prosila, pa tudi vrnila sem vse, kar mi je kdo posodil. Tudi drugi otroci so imeli z njo neporavnane račune.

Obstopili smo jo že pred cerkvijo. Med mašo ni imela miru. Zdaj jo je dregnil ta, zdaj oni. Ko pa se je ozrla v koga, je ta potegnil oči križem. Vso mašo smo se tako spakovali.

Še po maši domov grede smo se smejali na ta račun. Nismo opazili, kdaj nas je prehitela stara Špehovka. Lezla je v tri gube in še v cerkvi je počivala. Iz zadnje klopi je spodrinila že sedeče, ko pa si je nabrala moči, je prelezla cerkev in se splazila v klop pred oltarjem.

Ta črna slutnja se je vila iz naše hiše kot dim pred nevihto. Nekaj časa sem se še smejala, potem pa me je začelo stiskati.

»Vse vem!« Samo to je rekla mama, potem pa ni bilo iz nje več besede. Očeta tudi ni bilo več v kuhinji, brat še ni prišel h kosilu. Hotela sem ji pomagati lupiti krompir, a mi je vzela nož. Odprla sem kuhinjska vrata, saj se mi je zdelo, da v kuhinji ni zraka. Bilo je temno, kljub soncu, ki je sijalo. Na steni se je opotekala stara lesena ura.

Kot da bi se vsi zarotili proti meni, so pri kosilu molčali. Po kosilu sem čakala, kdaj pride tisto hudo nadme. Toda nihče mi ni nič rekel. Brat se je izmuznil ven, oče je vzel časopis in se ulegel na divan. Mama je molče pomivala posodo. Zase nisem našla ne prostora ne opravila. V kuhinji je bilo tiho, od zunaj pa je prihajalo otroško vreščanje in smeh.

Oblekla sem se, da grem ven, pa se je oglasila mama: »Kar doma bodi, saj se ne znaš obnašati med ljudmi!« To je bila zame najhujša kazen. Kaj

Stanislava Sluga-Pudobska: Križani

tepež ali zmerjanje, ta ploha se unese. Sončno popoldne brez družbe in med štirimi stenami pa je bila zame huda kazen.

Na veliki petek popoldne me je mama oblekla bele žabe. V roko mi je stisnila kovača in robec.

»Obnašaj se! Da ne boš izgubila kovača, ki sem ti ga dala za vbogajme!« Kdo ve, kje so bili tisti veliki petek vaški otročaji. Sama sem šla »Bogca kuškat«.

Cerkev je bila temna, saj so bila okna zagrnjena s črnino. Vse je bilo tiho, tudi kašljali niso ljudje. Bilo je tiho kot takrat, ko se berejo oklici. Sklonjenih glav so ždeli verniki v klopih. Na stranskem oltarju pri božjem grobu so brlele sveče. Bilo mi je tesno pri srcu. Polagoma so se oči privajale na somrak. Tesnoba pa se je stopnjevala. Prišla sem prav blizu božjega groba. Vame so se zapičili sprepeči pogledi vojakov, ki so stražili božji grob. Hladni pogledi so polzeli po meni in mrzel pot me je oblil, srce mi je začelo razbijati in se zaletavati kot ptica v kletki. Nisem vzdržala. Sama ne vem, kako sem prišla ven iz cerkve. Kovača za vbogajme sem tiščala v potni pesti, da so me boleli prsti. Mrzla sapa, ki je vela od sv. Križa, mi je sušila potno čelo. Nekaj časa sem bila prav brez misli. Mrzli pogledi vojakov so še vedno lazili po meni. Dnevna svetloba jih je potisnila toliko stran, da sem začela premišljevali. »Grdo sem se obnašala. Mami me bodo zatožili.«

»Kaj nisi bila tam?« Mama me je samo vprašujoče gledala. Planila sem v jok in kovanec, ki mi je padel iz roke, je zažvenketal. Stisnila sem se k njej. Pobožala me je in s strahom vprašala: »Kaj se je zgodilo?«

Stresal me je jok in komaj razločno sem jecljala: »Tako grdo gledajo! Bojim se jih!«

»Kdo je tam?«

»Vojaki!«

Mama me je stisnila k sebi. Potem sem še hlipala na njenih prsih. »Kaj pa je?« Praznje napravljen se je oče ustavil ob nama.

»Strah jo je vojakov ob božjem grobu.«

»Pa pojdiva oba! Oglejva si strahove!«

»Nikar jo še enkrat ne sili tja!«

»Obriši ji obraz!«

Srečevala sva ljudi, ki so šli od obredov. Oče je odrezavo odzdravljaj. Kolikor bolj sva se bližala cerkvi, toliko težje noge sem imela. Nikoli več ne bom nabirala zvončkov. Umrla bom. Joj, pa sladkorne kocke sem kradla. V pekel pojdem.

Cerkovnik je zaklepal vrata.

»Počakajte naju!« je zaprosil oče.

Pri božjem grobu so gorele sveče, ki so jih prižigali ljudje. Stisnila sem očetovo dlan.

»Teh se bojiš?«

Ta soldat bi lahko stal tukaj. Oče je prijel lesenega vojaka in ga prestavil. Nato ga je zopet postavil na staro mesto. Strah je zamenjalo občudovanje očeta. Potem je na eno koleno pokleknil h Križanemu. Tudi jaz sem ga posnemala. Ko je denar zažvenketal v puščici, sem se končno osvobodila tesnobe.

»Vidiš da ni strahu,« je govoril oče, ko je odpiral cerkvena vrata. »Boj se hudobnih ljudi in njih ošabnosti!«

Bloški romarji v Rimu

Romarji na vatikanskem trgu

V Rimu ima skoraj vsaka stavba svojo zgodovino

Nasvidenje na naslednjem romanju

Pavlova cerkev

Ob božičnih praznikih je župnik Lojze Hostnik povabil farane na romanje v sveto mesto Rim. Zaradi ugodnega termina in cene so bili vsi sedeži v avtobusu zelo hitro razprodani. Romarji so odšli na pot 12. februarja. Ker je bilo poskrbljeno za odlično vodenje, so si romarji ogledali vse antične znamenitosti Rima, kot so Kolosej, Panteon, Rimski trg in tako dalje. Seveda pa je bil glavni namen posvečen Vatikanu in Rimu kot središču krščanstva. Romarji so si tako ogledali vatikanske muzeje, Sikstinsko kapelo, cerkev sv. Pavla, katakombe in krščanske grobnice, grob papeža Janeza Pavla II. in druge velike bazilike. Zadnji dan romanja so bili navzoči tudi pri avdienci papeža Benedikta XVI., ki jih je pozdravil tudi v slovenščini ter jih pozval, da naj z romanjem na grobove svetih apostolov Petra in Pavla utrdijo svojo vero. Srečali pa so se tudi z novim slovenskim kardinalom in vatikanskim prefektom gospodom Francem Rodetom. Romanje je potekalo v ugodnem vremenu in udeleženci se z veseljem spominjajo treh dni v Rimu. V zahvalo za pozornost, ki jim jo je namenil papež Benedikt XVI., pa je iz župnije romalo k njemu zahvalno pismo.

Povzeto po farnem oznanilu.

Fotografije Rok Žgajnar

Rekord sodobnih tekov podrt

LETOS JE MINILO ŽE 36 LET, ODKAR SO SE ZAČELI NA BLOKAH PRIREJATI BLOŠKI TEK. OBDOBJE »GNILIH ZIM« JE BOTROVALO, DA JE VSAKOLETNA PRIREDITEV IMELA KRATEK PREMOR, TODA ŽELJA PO TAKŠNI ŠPORTNI PRIREDITVI JE TLELA NA BLOKAH VSAKO ZIMO. PONOVO SO SE PRIČELI LETA 1999 IN LETOS, ČE ŠTEJEMO ŠE VSE PREJŠNJE, SO BLOČANI SPELJALI ŽE DVAJSETE JUBILEJNE TEKE. LETOŠNJA PRIREDITEV PA JE PODRLA VSE REKORDE.

V začetku februarja je kazalo, da bo vse v najlepšem redu in da bodo teki izpeljani brez težav, potem pa je pritisnila odjuga in sneg je počasi izginjal. Organizatorje je zaskrbelo, ali bo sploh mogoče prirediti tekmovanje, ki je že simbol Blok. Nekdo je verjetno veliko molil in kot po naročilu je tik pred 12. februarjem zapadlo še nekaj snega in temperature so se zopet spustile. Snega je bilo ravno dovolj in proga je bila pripravljena.

»Koliko bo udeležencev?« so se spraševali vsi, ki so sodelovali pri pripravi. Okvirno so si zastavili optimistično številko sedemsto ljudi in pripravili tudi toliko klobas in daril za vpisnine.

Prišla je nedelja, vreme je bilo čudovito, temperature pa so zjutraj kazale – 22 stopinj Celzija. Ozračje se je počasi segrevalo in z vsako stopinjo več je bilo tudi več ljudi na vpisninah. Ljudje so se drenjali, ko so izpolnjevali svoje prijavnice. Športnemu društvu se je pa kar smejalo, ko so zaključili s prijavi.

731 tekmovalcev se je ob 11. uri postavilo na startni položaj. Med njimi je bil tudi minister za delo Janez Drobnič, ki je tik pred pričetkom tekmovanja z županom Jožetom Dolesom preizkusil tudi bloške smuči in nesel vrečo žita v »maln« ter

vsem tekačem zaželel, da bi jim smuči lepo drsele. V posebni kategoriji pa so se med sabo pomerili še borci, ki jih je bilo le pet, nosili pa so 420 let.

Večina tekačev ni prišla na Bloke po kolajne, so bili pa nekateri, ki jim je glavna nagrada predstavljala veliko motivacijo. To so bili predvsem tisti, ki niso šli na olimpijske igre v Torino, so pa tako prišli na Bloke. Favorit in že nekajletni absolutni zmagovalc bloških tekov Vasja Rupnik je vedel, zakaj teče. Želel si je kolo, to je bila nagrada za tistega, kateri bo prvi pretekel leteči cilj v Metuljah. Tudi njegovi klubski kolegi so si želeli kolo, vsi so tiho upali tudi na glavno nagrado tisoč evrov avstrijskega podjetja. V zgodovini tekmovanja smučarskih tekov na Slovenskem je bila ta nagrada daleč največja. Uvrstitev na dvajset kilometrov pa je štela tudi za pokal Slovenski maraton.

Nihče od vodilnih ni popuščal. Kljub vsem naporom tekmovalcev pa zopet ni bil nihče kos Rupniku, ki je z 48 minutami in 12 sekundami premagal celo samega sebe, saj je svoj lanskoletni rezultat izboljšal kar za 10 minut. Po tekmi je povedal, da je to bilo zato, ker je bila proga nadstandardno dobro pripravljena. Dodal je še, da se bo na Bloke in na teke vračal, če mu bo le čas

to dopuščal. Z nasmehom je povedal, da je po tekmi naredil še en krog za sprostitev in da se je ustavil pri okrepčevalnicah, saj se med tekmo ni mogel. Navdušen je bil nad gostoljubnostjo in nad vsemi dobrotami, izpostavil pa je še posebej odlični »šnopc«, s katerim so nazdravili njegovi zmagi. Za njim sta se zvrstila še Martin Ponikvar na drugem in Klemen Lausteger na tretjem mestu s slabo minuto zaostanka.

Pri ženskah je bila absolutna zmagovalka **Ana Šimenc**, ki je po tekmi povedala, da je na bloških tekih prvič in da upa, da ni zadnjič. »Še se bom vrnila, če se bom le lahko. Proga je bila odlična, brez kamnov, ki včasih delajo probleme, vreme super, organizacija tudi na nivoju. Vse je bilo super, le na progi ni bilo veliko klancev, katerih sem osebno bolj navajena na tekmovanjih,« je potožila Ana. Za Ano, ki je pretekla 20 kilometrov v 56 minutah in 40 sekundah, sta se na drugo in tretje mesto uvrstili še Nada Pintar in

Letošnji Bloški teki so bili imenitna športno-rekreacijska prireditve, sprostitev fizičnih moči in duha, pristni stik človeka z naravo. Tekel sem v skupini borcev, potem pa še eno uro dričal po smučinah med Novo vasjo in Velikimi Blokami. Hvala organizatorjem in vsem sodelujočim in, seveda, hvala vsem sponzorjem, ki so to prireditev podprli in omogočili.

Stane Kotnik

Maruša Brenčič.

Bloški tekači so prevladovali predvsem na sedem kilometrski progi. V kategoriji dečki so prva tri mesta pripadla Luki Kandaretu, ki je z 20 minutami in 33 sekundami premagal svoja klubska kolega iz TSD Olimpija-Bloke Žana Kranjca, ki je zaostal le nekaj sekund, in Matica Jakopina, ki se je zadovoljil s tretjim mestom z dvema minutama zaostanka. Zelo dobro so se odrežali Bločani tudi v kategoriji mlajši dečki, kjer je prvo mesto zasedel Andraž Primožič s slabimi 24 minutami, drugo mesto si je pritekel Jaka Komidar s slabo minuto zaostanka. Oba sta člana TSD Olimpija-Bloke. Žal pa se je tretje mesto izmuznilo klubskemu kolegu Jaki Maroltu, ki je potem obtičal na nevhvaležnem četrtem mestu.

Tudi pri mlajših članicah je zmagovalno mesto na sedem kilometrov pripadlo Bločanki. Urška Kandare, ki ravno tako trenira v TSD Olimpija-Bloke, je z dobrimi 22 minutami prehitela vse tekmice. Edina Bločanka, ki ni v klubu in je stala na stopničkah, pa je bila Ines Obrovac, katera je v kategoriji mlajših deklic dosegla z dobrimi 42 minutami tretje mesto. Na dvajset kilometrov Bločani nismo imeli veliko tekačev. Kot prvi pa je skozi cilj v eni uri in pet minut pritekel Dragoregar, ki sicer sedaj živi v Domžalah, vendar je član TSD Olimpija-Bloke.

Po tekmovanju je sledil kratek premor in večina se je odpravila na zaslužen klobaso, na katero so morali pa kar nekaj časa čakati, saj je v šolski jedilnici vladal pravi kaos. Tolikšen obisk je bil

Pred tekmovanjem sta župan Blok Jože Doles in minister za delo Janez Drobnič nesla žito v »maln« kot nekoč. Pri tem nam je minister Drobnič povedal, da je na Bloških tekih prvič. On je pač doma iz Sodražice, kjer mladež s smučmi predvsem skače. Iz šolskih dni ima rekord 34 m dolg skok. Nedavno pa je odkril tudi smučarski tek. In je vesel, ker mu gre kar dobro. Za dvajset kilometrov je porabil manj kot uro in deset minut.

Nestrpnih 731 tekmovalcev

Sonce, sneg, zrak, svoboda ...

Uradni napovedovalec Tone Urbas je imel na cilju veliko dela

pač pozitivno presenečenje in kmalu je pošlo tudi kruha. Toda vse se je rešilo, vsi so dobili, kar so hoteli in tudi kruh se je po zvezah kmalu pojavil na delilnem pultu.

V šolski telovadnici pa se je že pričnjal zabavni program. Nastopili so: bloški harmonikarji, Kvartet Stična in celo zmagovalka bitke talentov za leto 2005 Nina Pušlar. Tudi letos ni manjkala miss Slovenije Sanja Grohar, ki je zapela svojo pesem in pomagala razdeliti nekaj kolajn. Čeprav je zamudila tekmovanje, je povedala, da so ji Bloke, vsaj to kar je videla, zelo všeč in da bo še prišla, če jo bo kdo povabil.

Po podelitvi nagrad je svoj komentar prispeval tudi tretji na sedem kilometrov v kategoriji člani Roman Rupnik iz Črnega Vrha, ki je vsakoletni obiskovalec prireditve. Navdušen je povedal: »Danes je bila proga čudovita, lepo pripravljena, tekoča in tudi organizacija je bila zelo lepa. Bločanom vse pohvale za to. Sicer pa se udeležujem Bloških tekov že od nekdaj, še pred tistim obdobjem slabih zim sem bil tu vsako leto. Tudi vsakič, ko sem tu, stojim na stopničkih in dobim še kako praktično nagrado. Absolutno se bom še vračal.«

Športno društvo se je res odrezalo na letošnjih jubilejnih tekih in to vedo tudi sami, saj je veliko ljudi stopilo do njih in jim izreklo vse pohvale. Celo hitrost objave rezultatov in fotografij na spletnih straneh je presegla hitrosti, ki so jih nekateri vajeni z bolj priznanih tekmovanj. Tudi sponzorji so se letos odzvali v večjem številu kot kdajkoli prej, včasih je bilo še potrebno iskati podjetja, ki bi prispevala za prireditev, sedaj pa prihajajo že kar sama. Ravno tako je bilo z novinarji, ki so prišli v večjem številu kot kdajkoli prej.

Vsi v športnem društvu so bili letos zadovoljni z izpeljavo tekov. Zavedajo se, da sami vsega ne bi zmogli in se zahvaljujejo vsem društvom, gasilcem, BOŠ – evcem in vsem, ki so kakorkoli pripomogli pri izvedbi. Po neuradnih podatkih je bilo preko dvesto Bločanov, ki so kakorkoli pripomogli, da je zadeva stekla, kot je. »Brez njihove podpore in pomoči ne bi zmogli vsega,« je povedal predsednik društva Miran Širaj. Vedo pa tudi, da bo športno društvo kmalu premajhno za organizacije tekov, ki še prihajajo.

Vse to govori, da so Bloški teki vedno bolj pomembna športna prireditev v slovenskem prostoru. Posredno pa dobivajo na veljavi in prepoznavnosti tudi same Bloke, ki postajajo že prava Meka smučarskih tekov. Neuradno je minister Drobnič tudi povedal, da se bo potrudil, da bi se vsakoletno tekmovanje politikov preselilo s Pokljuke na Bloke, kar bi še bolj dvignilo veljavo slovenskega Tibeta, kot nekateri imenujejo Bloško planoto.

Letošnji teki so tako v novi dobi te prireditve porli rekord udeležbe, višine nagrad, obiska medijev in sponzorjev. Tudi proga je bila pripravljena kot že dolgo ne, kar vse kaže, da so tod odlični organizatorji, ki se bodo zagotovo še bolje pripravili na Bloške teke v letu 2007.

Matej Kljun

O Bloških tekih so povedali

Vasja Rupnik

bo le čas to dopuščal. Po tekmi sem naredil še en krog za sprostitev.«

Absolutna ženska zmagovalka Ana Šimenc, je po tekmi povedala: »Na bloških tekih sem prvič in upam, da ne zadnjič. Še se bom vrnila, če se bom le lahko. Proga je bila odlična, brez kamnov, ki včasih delajo probleme, vreme super, organizacija tudi na nivoju. Vse je bilo super, le na progi ni bilo veliko klancev, katerih sem osebno bolj navajena na tekmovanjih.«

Ana Šimenc

Roman Rupnik

je bila zelo dobra. Bločanom vse pohvale za to. Sicer pa se udeležujem bloških tekov že od nekdaj, še pred tistim obdobjem slabih zim sem bil tu vsako leto. Tudi vsakič, ko sem tu, stojim na stopničkih in dobim še kako praktično nagrado. Absolutno se bom še vračal.«

Vasja Rupnik, absolutni zmagovalec, je povedal: »Tako dober rezultat sem dosegel zato, ker je bila proga nadstandardno dobro pripravljena. Na Bloke se bom še vračal, če mi

Pet olimpijad Janeza Ožbolta

SANJE IN CILJ VSAKEGA ŠPORTNIKA SO NASTOPITI NA OLIMPIJSKIH IGRAH. JANEZU OŽBOLTU, SIMPATIČNEMU NOTRANJSKEMU ŠPORTNIKU, JE TO LETOS USPELO ŽE PETIČ, KAR GA PO TEM MERILU UVRSČA MED NAJUSPEŠNEJŠE SLOVENSKE ZIMSKE ŠPORTNIKE. ŠE NE 36-LETNI BIATLONEC IZ STAREGA TRGA PRI LOŽU JE PRVIČ OKUSIL OLIMPIJSKI UTRIP ŽE PRED ŠTIRINAJSTIMI LETI V LES SAISESU OZ. ALBERTVILU V FRANCJI, NATO PA JE NASTOPIV V LILEHAMMERJU, NAGANU, SALT LAKE CITYJU IN FEBRUARJA LETOS V ITALIJI.

»Najraje se spominjam iger na Norveškem. Takšnega vzdušja kot je bilo tam, ni bilo nikjer več. Ob progi na tisoče gledalcev, ki so navijali za vse, nabito pol stadion, snežna idila, to se res ne da pozabiti. Seveda se olimpijskih iger v Lilehammerju rad spominjam tudi zaradi tega, ker sem tam osvojil deveto mesto v sprintu, kar je moja najboljša uvrstitev na posamičnih tekmah na velikih tekmovanjih. Povsem drugačne spomine imam na olimpijske igre pred štirimi leti, ko sem v Salt Lake Cityju nastopil le na posamični tekmi na 20 km in bil skoraj zadnji (82.). Omagal sem že kmalu po startu in se dobesedno komaj privlekel do cilja. Sploh ni šlo več za rezultat, temveč zgolj za preživetje. Odstopiti pa nisem hotel.«

Janez je nastopil tudi na sedemnajstih svetovnih prvenstvih, prvič še kot mladinec leta 1989 v Bistrici na avstrijskem Koroškem.

»Uf, tudi tistega prvenstva se ne spominjam prav rad. Nastopili smo v patroljnem teku (te discipline ni več v biatlonskem programu) in nismo imeli pojma, kako hitro moramo začeti in kako nadaljevati. Vsi štirje smo začeli hitro, prehitro, tako da je mene kot najmlajšega pobralo že v prvem krogu. Potem sem se vlekel do cilja, pomagali pa so mi tovariši, ki so me dobesedno potiskali v smučini. Pravi primer prijateljstva in sodelovanja, ki je bilo v tej disciplini nujno.«

Leta bežijo res hitro. Janez je pri sedmih letih začel s smučarskim tekom, nato pa ga je zamenjal zračna puška in pri dvanajstih letih ga je v klub zvabil Franc Turšič. Njegov prvi trener je okrog sebe zbral desetino mladih fantov, najdlje pa se je prebil prav Ožbolt, ki je po stažu pravi biatlonski maček.

»Druga športa takrat praktično ni bilo. V šoli smo sicer igrali nogomet in košarko, vendar je bila organizirana vadba le v biatlonu. Tudi danes je ponudba športov na Notranjskem slaba. Vem, da pri nas ne more biti npr. hokeja na ledu, toda mladim bo treba ponuditi več. V Starem trgu imamo lokostrelce, balinarje, v Cerknici so košarkarji in kegljači, vendar je to premalo. Vse manj je ljudi, ki se žrtvujejo za vzgojo mladih, starši pa v neurejene klube svojih otrok ne bodo pustili. Po koncu moje aktivne športne kariere bom prav rad pomagal z delom in nasveti. Veseli me, da imamo nekaj biatloncev in tekačev, med njimi je tudi moj desetletni nečak Jure. Mladi imajo veliko željo in zanimanje za šport, le usmeriti jih je treba in pravilno voditi. Tudi v Novi vasi oz. na Blokah je zaživel smučarski tek in upam, da bomo Notranjci kmalu spet dobili kakšnega olimpijca. Tako smučarji tekači kot

biatlonci imamo podobne težave. Baza tekmovalcev je skromna, nimamo pravih poligonov za trening. Pokljuka je namreč premalo, pa še ta ni popolnoma urejena. Manjkajo rolkarske proge, razsvetljava, kakšen hotel. Prav tako bi morali v okolici Ljubljane ali Kranja zgraditi kakšno rolkarsko progo s streliščem, saj bi mladi poleti lažje trenirali. Predvsem pa bi se morali tekači in biatlonci nekako povezati. Do petnajstega leta naj bo šport igra, potem pa je treba videti, kdo strelja dobro, kdo ne.«

Prvo priložnost nastopiti v svetovnem pokalu je dobil v sezoni 1988/89. Takrat je kot mladinec redno nastopal na tekmah Alpskega pokala (danes Evropski pokal), če pa tekem v teh kategorijah ni bilo, se je pridružil petim članom. Takrat se je Janeza privzel prvi izmed številnih vzdevkov – »mladinc«.

»To so bili časi. Na voljo smo imeli en kombi, pred potovanjem so nam dali nekaj denarja za stroške, bili smo brez trenerja, vsak z največ dvema paroma smučmi. Veliko več pa je bilo navdušenja, volje, veselja. Danes so vsi nezadovoljni, pa imamo stvari tako urejene, da nekoč še sanjali nismo o profesionalizmu. Takrat smo prišli na tekme in gledali biatlonce iz Nemčije, Norveške, današnje Rusije z velikimi očmi.«

Janez Ožbolt je zadnji tekmovalac generacije, ki se je uveljavila z Janezom Vodičarjem.

»Z njegovim prihodom smo imeli srečo, kajti njegova zagnanost je prešla tudi na nas. Sodelovali smo začeli z bolgarskim trenerjem, ki nam je pisal plan treningov. Po olimpijskih igrah v Calgaryju je k nam iz tekaških vrst prestopil Sašo Grajč. Kmalu sta z Juretom Velepčem v Bolgariji osvojila prve točke svetovnega pokala. Nova stopnička v razvoju je bil prihod Vladimirja Korolkeviča leta 1990. Takrat smo začeli delati sistematično, resneje. Dobili smo prve serviserje Tineta Zupana, kasneje Boruta Nunarja. Prej smo si smučmi pripravljali sami. Iz kovčka smo zvečer pred tekmo vzeli pet različnih maž in smučmi namazali po občutku in predvidevanjih. Danes je to prava znanost.«

Janez Ožbolt je med vsemi biatlonci dolgo časa slovel kot eden najboljših, predvsem pa najhitrejših strelcev.

»V teh letih sta čas teka in streljanja izredno napredovala. V mojih mladih letih so tekmovalci za strelski nastop potrebovali okrog 45 sekund. Jaz sem streljal okrog 30 sekund in bil med najhitrejšimi. Danes so to mejo spustili še navzdol. Po prihodu Korolkeviča smo opravili

veliko t. i. suhega treninga streljanja s praznimi puškami, posnemanjem streljanja v telovadnici, z zavezanimi očmi smo polnili puško, da je ves postopek postal avtomatiziran.«

V več kot 20-ih letih aktivnega ukvarjanja s streljanjem in tekom je Janez že dvakrat obtekel naš planet.

»Nikoli nisem točno računal števila pretečenih kilometrov, vendar pa se ta številka verjetno suče okrog 80 tisoč km. Zadnja leta postrelim na sezono okrog 10 tisoč nabojev. Če bi sešel, bi to pomenilo okrog 150 tisoč kosov malokalibrskih nabojev. To pa je že nekaj, kajne?«

V svoji dolgi karieri Janez ni imel poškodb, zaradi katerih so imeli težave Marič, Globočnik, Grafj.

»Vedno sem bil zdrav, poškodovan nisem bil nikoli. Nato pa sem izpustil sezono 2003/04. Na začetku sem dobil neki virus, ki ga nisem uspel pozdraviti. Po tej sezoni sem treniral več kot kardakoli, toda s pravimi rezultati se mi ni uspelo več vrniti. Kje je vzrok? Ne vem, ampak to se dogaja v vseh športih. Morda so razlogi v kontinuiteti treningov in tekmovanj, saj so drugi počasi napredovali, sam pa tega zaostanka ne morem več ujeti. Ko ni rezultatov, je tu nervoza in potem uspeha ne more biti.«

V Nemčiji, na Norveškem, v Rusiji in še ponekod spada biatlon med najpopularnejše športe. Po gledanosti v Nemčiji biatlonske tekme prekašajo vse ostale smučarske športe, tudi skoke, na Norveškem je že nekaj let najpopularnejši športnik Ole Einar Bjoerndalen. Pa pri nas?

»V Sloveniji se popularnost biatlona ne more kosati z alpskim smučanjem in skoki. Je pa gledalcev tudi na domačih tekmah vse več, prav tako so gledalci v zadnjem času ta šport spoznali tudi s pomočjo televizije. Vse manj je posamičnih tekem, več pa tekem s skupinskimi starti. Nekoč so bili starti na minuto, zdaj le na 30 sekund. Težko je primerjati športe med seboj, mislim pa, da je biatlon med najbolj razširjenimi. Samo poglejte, koliko odličnih reprezentanc prihaja iz nekdanje Sovjetske zveze. Biatlonci nismo tako popularni kot skakalci ali alpinci, toda tu in tam že slišim pogovore naključnih ljudi o tem, kako zanimiv je biatlon. Kakšnih posebnih ugodnosti še nisem imel, res pa je, da me v šoli, ki jo obiskujem, sprašujejo, če sem jaz ta biatlonec. Ljudje so vse bolj razgledani, vse več vedo o športu in športnikih. Dostopnost se je s televizijo in spletom izjemno povečala.«

Nekoč je bil program tekem svetovnega pokala takšen, da so imeli v istem dnevu dve tekmi, obvezno pa je bil petek namenjen počitku oz. druženju, zabavi.

»Temu zdaj ni več tako. Pozna se, da je profesionalizem in zaslužek na velika vrata stopil tudi v ta šport. Med tekmovanji na Pokljuki so organizatorji pripravili tudi zabavo za tekmovalce. Prišlo je precej manj biatlonk in biatloncev kot nekoč, res pa je, da je bila to prva letošnja zabava. Ta

šport zahteva popolno osredotočenost na tekme in treninge. Pred dvanajstimi leti je bila nagrada za prvo mesto takratnih 1500 nemških mark, danes so te vsote že desetkrat večje.«

V biatlonu zdaj ni več dobrega tekmovalca ali tekmovalke, ki ne bi bil zaposlen v državni službi, v vojski, pri policiji ali carini.

»Razumljivo. Če si stoodstotno predan športu, je nujno, da so tudi te stvari urejene. Le tako lahko v športu, kjer najboljše rezultate tekmovalci dosegajo po tridesetem letu, vztrajaš. Od nagrad lahko dobro živijo le najboljši. Popolnoma razumljivo je, da nikoli ne bomo takšna velesila kot Nemčija, Rusija, Norveška. Imamo pa nekaj zelo obetavnih posameznikov in posameznic, ki imajo možnosti, da postanejo pravi šampioni.«

Janez Ožbolt se nad svojo športno potjo ne pritožuje. Vedno nasmejan, pripravljen na šalo je v svoji dolgi športni karieri spoznal številne prijatelje, različne kraje širom po svetu.

»Svoje Notranjske ne bi zamenjal za nič na svetu. Z ženo dokončujeva gradnjo hiše v Begunjah pri Cerknici. Mnogi odhajajo za boljšimi službami v Ljubljano. Zame pa kvaliteta življenja ostaja v domačih krajih. Dobro povezave in avti napravijo danes razdalje manjše. Morda bi se lahko že tudi vselila, toda zdaj, ko še nastopam, potrebujem pomoč staršev, ki popazijo na triletno Niko in 15-mesečnega Gašperja. V zadnjem času vse bolj pogrešam družino, zato tudi razmišljam o času, ko bom tekmovalne smuči postavil v kot.«

Janez bi rad še naprej ostal v športu. V zadnjih letih je znova prijel za knjige, tako da zdaj končuje magistrski študij menedžmenta.

»Po končani srednji strojni šoli sem nekaj časa knjige pustil ob strani. V zadnjih letih pa sem spoznal, da imam med treningi in tekmovanji dovolj časa za študij. Najprej sem diplomiral na Visoki šoli za organizacijo in menedžment v Kranju. Lani sem na Fakulteti za menedžment v Kopru opravil prvo leto specialističnega študija, zdaj pa sem v drugi polovici magistrskega študija. Večina seminarskih nalog je s področja športa in biatlona, tako da upam, da bom s tem znanjem lahko našemu biatlonu in športu pomagal po zaključku moje kariere. Rad bi ostal v športu, vendar ne kot trener. Morda se bo kakšno delo s tega področja našlo tudi v vojski. Za to je še čas.«

Janez Ožbolt je športu in biatlonu posvetil večino svojega življenja. Kako je uspel biti tako dolgo med najboljšimi?

»Nič ne pride samo od sebe in čez noč. Mladi obupajo prehitro, že najmanjše stvari jih vržejo iz tira. Če ni rezultatov decembra, zaključijo sezono že januarja. Manjka jim vztrajnosti. Dejstvo je, da če treniraš resno in pošteno, rezultati slej kot prej pridejo. Morda tako dolgo vztrajam zaradi svojega karakterja in notranjske trme. Čeprav sem od Bauerja starejši skoraj 16 let, se še vedno počutim kot »mladinc«. Res pa je, da grem lažje na kavo z nekdanjimi sotekmovalci – Velepцем, Lekanom, Grafjom, ki so zdaj v drugih vlogah.

M. Fortin

Legendi slovenskega biatlona: TV komentator in naš sodelavec Marjan Fortin ter dolgoletni tekmovalac Janez Ožbolt

Olimpija, druga sezona na Blokah

Te dni se je končala tekaška sezona 2005/2006, s katero smo lahko zelo zadovoljni. V tekmovalnem pogledu so bili doseženi zastavljeni cilji, pa tudi zima nam je bila naklonjena, kot že dolgo ne, saj smo prav vse treninge lahko opravili doma na Blokah. Obilica snega po vsej Sloveniji je botrovala velikemu številu tekmovalcev na državnem nivoju in na dvajsetih tekmovalnih smodelovali tudi mi. Tekmovalja v klasični in prosti tehniki so štela za državno prvenstvo, Pokal Slovenije in prvenstvo v biatlonu. Tu niso všteti maratoni in lokalna rekreativna tekmovalja, na katerih so občasno nastopali tudi naši tekmovalci.

S tekmovalnim smučarskim tekom se v Sloveniji ukvarja 15 klubov

in društev, v katera je vključenih 325 tekmovalcev, ki so razdeljeni v 11 starostnih skupin. Od mlajših dečkov in deklic do članov in članic. Pomemben del te velike družine smučarskih tekačev je tudi dvajseterica naših tekmovalcev, ki, razen treh, vsi nastopajo v štirih otroških kategorijah, ki pa skupaj predstavljajo dobro polovico vse slovenske tekmovalne populacije. Hkrati pa so naši tekmovalci številčno in kvalitativno najbolj zastopani v najmočnejši tekmovalni kategoriji mlajših dečkov, v kateri tekmuje kar 74 registriranih tekmovalcev. In v tej kategoriji smo v končni razvrstitvi Pokala Slovenije med klubi na drugem mestu, takoj za TSK Bled, sledi pa nam TSK Valkarton iz Logatca. Uradno pa smo po koncu sezone skup-

no v otroških kategorijah uvrščeni na odlično tretje mesto. Pred nami sta TSK Valkarton Logatec in TSK Bled, za nami pa se je uvrstil TSK Merkur iz Kranja, ki je sicer v generalni razvrstitvi najuspešnejši slovenski klub.

Sezona je bila dolga in nabrali smo si veliko izkušenj. Z uspešno izpeljanim tekmovaljem v izredno težkih razmerah za Pokal Slovenije, tu na Blokah, smo se enakovredno postavili ostalim klubom ob bok. To se že čuti tudi v odnosih na tekmovalnih, saj postajamo skupina, ki jo je potrebno upoštevati. Z vseh tekmovalcev so se naši tekmovalci vrnili vsaj z eno medaljo. Skupaj so jih pritekli čez 40. Z najtežjih tekem, ki so štela za točkovanje, so jih prinesli 14. Dve zlati, štiri srebrne in osem bronastih. Medalje je prejelo deset tekmovalcev, v Pokalu Slovenije trije, kar kaže na široko ter kvalitativno bazo. Najpomembnejše pa je, da so bili tekmovalci uspešni skozi celo sezono in da je skoraj pri-

vseh čutiti stalen napredek. Vendar pa so to kljub vsemu šele prvi uspehi. Vse skupaj čaka še veliko dela. Predvsem je pomembno, da tekmovalci pri prehodu v višjo kategorijo zadržijo primerno visoko uvrstitev in da ne zmanjka mladih, ki bodo vedno znova vstopali na izpraznjena začetniška mesta.

Po tej logiki se bo še nekaj naslednjih let moralo število tekmovalcev stalno povečevati. Razpon tekmovalnih kategorij se bo širil in povečeval se bo obseg nalog, ki jih bo potrebno opravljati. Potrebna bo tudi več denarja in drugih sredstev za delovanje društva. Spremembam bo treba prilagajati tudi organiziranost in začeti je treba razmišljati tudi o oblikovanju smučarsko-tekaškega centra, ki bo nudil optimalne pogoje za trening in tekmovalja tudi v zimah, ki ne bodo tako idealne, kot je bila letošnja. Kot sedaj kaže, bo dela za vse, ki so pripravljeni sodelovati pri tem projektu, tudi v bodoče dovolj.

Rado Ponikvar

Tekmovalci, ki so osvojili tretje mesto v tekmovalju za Pokal Slovenije

Zmagovalca v kategoriji mlajših dečkov: Jure Žurga in Blaž Kraševac

Drugi o nas

Spodaj objavljamo prepis s spletne strani TS Železničar Maribor, ki so ga objavili po tekmi za Pokal Slovenije na Blokah: Na Blokah je TSD Olimpija pripravilo regularno tekmo v zelo težkih pogojih. Organizatorjem gre vsa zahvala za izkazan trud in pozornost do najmlajših tekmovalcev v SLO Pokalu. Vsak tekmovalec je dobil spominsko darilo, diplome in posebna darila za prvih deset, diplome in kolajne pa najboljši trije. Mame so napekle zelo okusno pecivo, bilo ga je dovolj za vseh 100 tekmovalcev in še toliko spremljevalcev. Poleg čaja so odrasli lahko dobili še kavo in kuhano vino (žal smo vozniki). Uradni napovedovalec pa isti kot na olimpijadi – Marjan Fortin. Vsa čast Bločanom, s takšnim delom in zavzetostjo menimo, da bodo postali vodilni tekaški center v Sloveniji, kamor bomo vsi z veseljem prihajali. Ob tem smo pozabili na slabo vreme in težavne pogoje za mazanje, proga pa je zelo primerna za otroške kategorije. Spoznali smo novo tekaško progo na Blokah, organizatorji so progo morali prestaviti od načrtovane pri šoli. Preko noči so se temperature dvignile z -18°C na $+5^{\circ}\text{C}$. Še enkrat vsa pohvala organizatorjem in staršem.

S polnimi jadri naprej

Študentski klub ima novo vodstvo. Po uspešnem občnem zboru v februarju se je v celoti zamenjal kader našega kluba. Na občnem zboru smo pregledali delo preteklega leta, ga ocenili in naredili načrte za prihodnost. Novi upravni odbor si je zastavil jasne cilje: privabiti čimveč novih članov v klub, izboljšati kvaliteto druženja študentov ter dijakov, sodelovati s čim več društvi, ustanovami in na Bloško planoto pripeljati zanimive, kulturne in zabavne dogodke.

Naša najnovejša pridobitev je namizni nogomet. Prepričljivo lahko povemo, da je to trenutno najpogostejši krivec za pozno zadrževanje v klubu. Izkazalo se je tudi, da ta »šport« ni samo za fante – tudi dekleta so takoj pristopila za igralno mizo. V kratkem (aprila) lahko pričakujete tudi kakšen turnir z mičnimi nagradami. Vabljeni vsi, ki jim je za vikende dolgčas.

Spremenili smo tudi način distribucije Bloškega informatorja. Padla je odločitev, da se zadeva začasno seli na internet. Trenutno je informator objavljen na bloškem forumu – <http://forum.bloke.si>; kmalu ga bomo selili na našo domačo stran.

Še pogled nazaj. Imeli smo dva odmevnejša dogodka. Prvi je pustni petkov žur, kateri je popolnoma uspel. Imeli smo maske, imeli smo bend, imeli smo celo karaoke. Vsem, ki so manjkali, je lahko žal. Drugi dogodek, ki še vedno traja, pa je plesni tečaj pod vodstvom Erika Samide. Trenutno se tečaja udeležuje šest parov, vabljeni pa so tudi novi obrazi. Pleše se vse, od swinga, čačaca-ja ter fokstrota, do polke, valčka in tanga. Seveda je tečaj brezplačen – vabljeni vsi.

Študentski klub BOŠ

Novi upravni odbor študentskega kluba BOŠ (z leve): Rok Žgajnar, Marjeta Jerič, Tadej Pavlič, Urška Ulčar in Grega Setničar

Bloke v objektivih

V soboto in nedeljo, 12. in 13. marca, je bila na Blokah uspešno izvedena prva iz serije štirih fotografskih delavnic. Udeleženci so bili zadovoljni, prav tako organizatorji.

Kljub slabi vremenski napovedi in močnemu petkovemu sneženju smo vztrajali pri izvedbi prve fotografske delavnice in v soboto zjutraj je udeležence pričakala krasna jutranja zora z meglicami po nižinah in z vzhajajočim soncem. Skupaj enajst udeležencev se je odpravilo na teren

in dva dni beležilo utrip na Blokah s fotografskimi aparati. Sobotni del je zajemal poleg praktičnega dela tudi teoretični del, kjer je Mišo Strman predstavil temeljne zakonitosti kompozicije v fotografiji, udeleženci pa so kasneje še sami iskali dobro kompozicijo na študijskem primeru. Pred tem nas je pozdravil tudi urednik Bloškega koraka Stane Korenjak, in izrazil potrebo po dobrem fotografskem delu, tega pri sestavljanju glasila namreč nikoli ni preveč.

Študentska Prešernova nagrada Polonci Strman

Polonca Strman se je zelo ambiciozno, študiously in avtorsko lotila oblikovanja monografije Kulturno umetniškega društva Kud France Prešeren. Avtorsko v sodobnem smislu avtorja oblikovalca, kjer oblikovalec nastopa kot snovalec vsebine, urednik, oblikovalec in producent. Zasnovala je monografijo, ki zelo dobro zrcali dejavnost in identiteto raznolike in specifično usmerjene kulturne dejavnosti. Zbrala, preučila in uredila je obsežno fotografsko in pisno gradivo. Monografijo je oblikovala v vsej možni celovitosti in raznolikosti problemov oblikovanja knjige: knjige kot medija, knjige kot objekta, prostora strani, sekvenčnosti in časovnosti branja, interaktivnosti bralca, umeščanja

podobe, strukturiranje besedila itd. Kompozicijo strani knjige je zasnovala sicer na modularni mreži, ki pa zaradi svoje gostote omogoča veliko fleksibilnost, dinamičnost in raznolikost tako posameznih poglavij kot strani.

To je Strmanovi omogočilo, da v največji možni meri razvije zelo kakovostne, raznolike in likovno zelo občutljivo zasnovane kompozicije strani, ki zelo tankočutno in domiselno izražajo vsebino podob in pisne informacije. Izvrstno ji je uspelo posamezna poglavja različnih kulturnih dejavnosti ločevati z različnimi kompozicijskimi principi, a vendar ustvariti skladno celoto knjige.

Peter Skalar, red. prof.

Nedeljsko jutro je presenetilo s snegom, a je Luka Modic kljub temu udeležence popeljal na jutranji pohod čez Novo vas do Volčjega in nazaj in pri tem povedal marsikatero anekdoto iz življenja teh vasi.

S tem se je uradni del delavnice zaključil, naslednja pa je že maja, tako pa se je tudi uradno pričel 'lov' na fotografije, ki bo trajal do decembra 2006.

Več informacij o projektu se nahaja na spletu: <http://fotografiraj.bloke.si>.

Miha Knavs

Foto: Martin Mah

Zaščita geografskega porekla kranjske čebele je uspela

V čebelarstvih krogih je že dolgo znano, da je Slovenija domovina ene najbolj znanih pasem čebel na svetu, saj so njen sloves ustvarili naši predniki s trgovanjem čebel, kakor tudi naši umni čebelarji s svojim znanjem. Tako jo je l. 1879 Pollmann pri

Kranjska sivka

razvrščanju čebeljih pasem imenoval že po uveljavljenem trgovskem imenu kranjska čebela ali *Apis mellifera carnica*. Vendar ni bilo tako enostavno kot izgleda na prvi pogled, saj so kranjsko čebelo nekateri imeli samo za varianto nemške temne čebele. Avstrijci pa so na vsak način hoteli uveljaviti ime koroška čebela (tako jo večinoma imenujejo še danes). Na zahodu nam je štrene mešala italijanska čebela, ki se je naravno mešala z našo, tako da še danes

najdemo pri kakšni čebeli rumeno obarvane obročke na zadku. Naša čebela ima namreč vse obročke sive. Tudi nekateri naši čebelarji so hoteli preizkusiti druge pasme, kar je vse ogrožalo čistost avtohtone pasme.

Napori za ohranitev kranjske čebele so že stari. Najbolj odločno je l. 1920 zahteval njeno varstvo Odsek za varstvo prirode in prirodnih spomenikov pri Muzejskem društvu za Slovenijo v svoji Spomenici. Tam piše: »Varuje naj se tudi kranjska čebela kot naravni spomenik, dokler ne izide nov čebelarški zakon, ki naj zadošča potrebam varstva te pasme. Na Kranjskem in sosednjem delu Koroške se je razvila tekom stoletij posebna pasma vrste *Apis mellifica* L., ki ima stalne bistvene lastnosti in ki jo znatno razlikujejo in tudi odlikujejo od vseh krajevnih pasem. S prirodopisnega in narodnogospodarskega stališča je potrebno, da se kranjska čebela ohrani. Nevarnost, ki preti tej pasmi, ne obstoji v tem, da bi se čebelarstvo v naših krajih opustilo, marveč le v tem, da bi se ta pasma pomešala z drugimi pasmami in bi izgubila na ta način svoje specifične vrline. Zato naj se prepove uvoz živih čebel

in matic v kraje, kjer je doma kranjska čebela. Ker se naša pasma najbolj množi (roji), tudi potrebe po uvozu ni, tudi če bi se čebelarstvo še tako širilo.«

Zahteva iz Spomenice se uveljavi šele v samostojni Sloveniji s sprejetjem Zakona o živinoreji (Ur. List RS, št. 18/2002), ki v 70. členu določa, da zaradi varovanja obstoja avtohtone kranjske čebele na območju Republike Slovenije nista dovoljena reja in promet z genskim materialom drugih pasem čebel. Po vstopu v EU je Slovenija tako postala izvorna država kranjske čebele in ji je pripadlo tudi vodenje izvorne rodovniške knjige. Čebelarstva zveza Slovenije (ČZS) je bila registrirana kot prva (PRO), Kmetijski inštitut Slovenije (KIS) pa kot druga (DPO) rejska organizacija. Na predlog KIS-a je bil sprejet rejski program, v katerem so navedene lastnosti in značilnosti naše čebele ter njeno mesto v zoološkem sistemu.

Rejski cilji so:

- ohraniti rasno čistost kranjske čebele (morfološke lastnosti),
- ohranjanje genetske raznolikosti,
- izboljšati mirnost čebel,

- zmanjšati rojivost čebel,
- povečati živalnost čebeljih družin,
- okrepiti proizvodne lastnosti čebel (pridelek medu),
- povečati odpornost čebel na bolezni.

Za doseganje rejskih ciljev so predvidene naslednje dejavnosti:

- osnovna odbira, ki poteka v vseh čebelarstvih ob upoštevanju rejskih ciljev,
- vzrejno delo, organizirano v okviru vzrejališč čebeljih matic in testnih postaj,
- razvojno delo pri zagotavljanju in izboljšanju genske vrednosti kranjske čebele.

V program osnovne odbire smo se l. 2005 vključili tudi čebelarji, včlanjeni v ČD Bloke Nova vas. V predpisane panjske liste smo trikrat v letu 2005 vpisali ocene in ugotovitve o obarvanosti zadkov čebel, mirnosti, rojivosti in živalnosti (moči) družin ter o donosu medu na družino. Izpolnjeno dokumentacijo smo poslali na KIS, za kar smo bili nagrajeni s 1500,00 SIT na panj. V letu 2006 bomo s programom nadaljevali.

Po zaslugah mnogih ljudi imamo končno svojo čebelo, na nas pa je, da dosledno izvajamo rejski program in s tem prispevamo k ohranitvi svetovne znamenitosti.

Stane Car

Miklavža so pripeljali na vozičku

Bloški upokojenci na letovanju

Letovanje v hotelu »Delfin« v Izoli je tradicija upokojencev iz vse Slovenije. Tako se tudi upokojenci z Bloške planote dvakrat letno odpravijo na prijetno štiridnevno ali petdnevno letovanje. Zberejo se v takem številu, da skupaj z upokojenci iz Cerknice napolnijo avtobus in trideset dvoposteljnih sob v hotelu. Takrat se skrbne gospodinje, babice in dedki, varuške, kmetice, upokojenke in upokojenci v enem najdejo v dobrovoljnih in

sproščeno vedrih gospah in gospodih, ki znajo v bazenu, na sprehojih in druženju v hotelu skrajšati in presekati monotone dneve in ure, prebite v domačem okolju.

V letošnjem letu je letovanje s padlo s prihodom Miklavža. Prizadevni in domiselni člani so pripravili presenečenje. Marija Ponikvar, Jože Zgonc, Franc Ivančič in Milka Urbas, ki dolga leta dejavno deluje v DU Bloke, so uprizorili pravcato predstavo. Letos so Miklavža pripeljali na vozičku, kar kaže na njegovo počutje in zdravje. Obvezno spremstvo je pridnim razdelilo skromna darila, ostali so bili opozorjeni z vilami gospoda vraga. Z obuditvijo starega običaja so simbolično

pričarali spomin na lepe, a težke čase iz otroštva, ko sta pomanjkanje in revščina povezovala družine, sosedje in prijatelje ob dolgih zimskih večerih, kar pa je sedanji razbesneli potrošniški čas skoraj uničil.

Upokojenci, ki letujejo v Izoli, se radi zavrtijo ob plesni glasbi v petek in v soboto zvečer. To je druženje, ki povezuje in v pričakovanju daje smisel tudi osamljenim. Pridružite se jim in poskrbite za svoj trenutek, kajti življenje je lepo, če ga znaš imeti rad!

Nataša Zakrajšek

Medobčinsko društvo invalidov

Naše Medobčinsko društvo invalidov (MDI – Cerknica, Loška dolina, Bloke) je začelo v letošnjem letu z občnim zborom, ki je bil 4. marca v Brestovi menzi v Cerknici. Udeležilo se ga je kar veliko število naših članov iz vseh treh občin – preko 200, od tega več kot dve tretjini žensk.

Pred uradnim delom občnega zbora je bil kratek kulturni program, in sicer nekaj pevskih točk ter šaljiv skeč, ki sta ga pripravili članici DI iz Logatca. Datum občnega zbora se vsako leto nekako približa dnevu žena, zato se za vse prisotne ženske pripravi cvetje, kar nekdanje delavke ter sedanje upokojenke ter invalidke spomni na praznovanje 8. marca še v prejšnjem sistemu. Lepo praznovanje materinskega dne, ki je prav tako v mesecu marcu, nam je vsem prisotnim ženskam zaželel le podžupan občine Cerknica g.

Bogdan Urbar.

Na začetku občnega zbora je predsednica ga. Otoničarjeva pozdravila vse prisotne goste, med drugimi članico upravnega odbora Zveze društev invalidov Slovenije gospo Jožico Žibert, ki je kasneje prisotne nagovorila tudi v imenu predsednika ZDI Slovenije g. Mirana Kranjca. Pozdrav predsednice je veljal podžupanu občine Cerknica g. Bogdanu Urbaru ter predstavnikom vseh DI Notranjske, pobratenih in prijateljskih društev in vsem prisotnim domačim članom.

Nadaljevali smo z izvolitvijo delovnega predsedstva in predlaganim dnevnim redom.

O delu društva v preteklem letu je poročala ga. Otoničarjeva in nas seznanila s tem, da je upravnemu odboru uspelo v glavnem izpolniti zastavljene naloge, prav tako social-

ni komisiji, katere člani pod vodstvom ge. Helene Mulc še posebno dobro spremljajo življenje težjih invalidov in jim poskušajo pomagati. Delo našega MDI v preteklem letu pa je bilo zelo izboljšano zaradi pridobitve lastnih invalidskih prostorov, ki so na zelo primerni lokaciji in dostopni tudi težjim invalidom. V preteklem obdobju se je v naše društvo včlanilo kar precej novih članov, nekaj pa se jih je tudi izpisalo zaradi različnih vzrokov in nesoglasij.

V okviru MDI dobro deluje tudi športna komisija pod vodstvom g. Braneta Plosa. Njeni člani ter članice dosegajo tako na lokalni kot tudi na državni ravni lepe uspehe. Član nadzornega odbora g. Steržaj je podal poročilo o delu finančne komisije in povedal, da je komisija dobro poslovala v skladu s predpisi. Tudi za letošnje leto imamo pripravljen delovni in finančni plan, ki se bo izvajal v dobro invalidov.

Po izteku dnevnega reda je občni zbor nagovorila ga. Jožica Žibert in nam predstavila kar nekaj novih programov ZDIS. Na področju za-

konodaje je omenila tudi nekaj sprememb pri zagotavljanju socialnih pravic. Te spremembe bomo morali spremljati in prikazati tudi naše težave in probleme.

G. Urbar je pozdravil občni zbor in povedal, da je iz prebranih poročil videti, da naše MDI dobro in uspešno dela, kar nam želi tudi v tekočem letu. Iz njegovih besed smo razbrali, da tudi v bodoče lahko računamo na sodelovanje in da nam bo občina Cerknica pri našem delu tudi vnaprej stala ob strani.

Občni zbor so pozdravili predstavniki DI notranjske regije ter pobratenih in prijateljskih društev širom naše lepe Slovenije ter zaželeli tudi vnaprej dobro sodelovanje.

Člani upravnega odbora želimo našim članom občin vse dobro, predvsem pa trdnega zdravja za celo leto, vabimo pa jih tudi, da se udeležujejo dejavnosti po našem programu dela.

Jožica Škrli

Društvo za zdravo življenje

Dobrota ni sirota

11. marca smo s krajšo prireditvijo v gasilnem domu obeležili materinski dan, gospod Imre Jerebic pa nam je predstavil delovanje Karitasa in njihovo akcijo 40 dni brez alkohola. Poudaril je, da je danes veliko več revščine na duhovni ravni kot pa na materialni. S sodelavci ugotavljajo, da je med nami zelo veliko osamljenih ljudi, posebno starejših. In ravno tu lahko s prostovoljnim delom veliko pomagamo in obenem bogatimo sebe.

Upam, da so nas njegove besede prepričale, da ni pojem Karitasa samo »makaroni in stara oblačila,« ampak je živa stvar za dobrobit ljudi. Z ustanovitvijo Karitasa v našem kraju bi se gotovo povečala kakovost bivanja, posebno šibkejše populacije. Mogoče bomo pa že danes leto brali v tem glasilu o kakšni uspešni akciji za »dušo«.

Akcijo 40 dni brez alkohola Karitas organizira v znamenje solidarnosti z vsemi, ki trpijo zaradi bolezni, ki so

Citrarka Urška Zavrl

posledica alkohola, nesreč na cestah in zaradi nasilja v družinah. Glavni namen tega predloga je spodbuditi širšo javnost k razmišljanju o slabih posledicah čezmernega uživanja alkohola in s skupnimi močmi prispevati k preoblikovanju kulture pitja. Poleg matične skupnosti zdravljencev mu glavno oporo na tej trnovi poti nudijo domači z »varno klimo«, kot radi rečemo, katerim je letošnja postna akcija namenjena.

Čeprav na Blokah ne raste trta, nas te težave ne obidejo.

Gospa Danica Kranjc Ložnar iz Logatca, med drugim tudi dobrotnica leta 2005 po izboru revija Naša žena, pa nam je predstavila delavnice kreativnega mišljenja in osebne rasti. »Nikoli ne obsojaj sočloveka, saj nisi v njegovih čevljih!« pa smo lahko izluščili iz njenih toplih besed. V jesenskem času bomo take delavnice organizirali tudi na Blokah v okviru vseživljenjskega učenja. O prijavi pa več v jesenski številki tega glasila.

Imre Jerebic

Za glasbeno popestritev sta poskrbela citrarka Urška Zavrl iz Dolskega in mentor bloških harmonikarjev Tone Lovšin.

No, da brez Petračevih dveh ne gre, to se na Blokah pa že itak ve. Njuna prva, najbolj izvirna pesem Lejsarjev malen, katero posnemajo že širom po Sloveniji, je izzvenela prva in na koncu še hudomušna Če bi jaz bil cesar, kralj. In seveda sta požela velik aplavz.

Bogato vezno besedilo upokojene učiteljice Bronislave Žurga nam je s svojim mirnim, barvitim glasom podajala domačinka Barbara Brus.

Še debeli dve uri pa sta bila Danica in Imre na razpolago za individualne pogovore, za kar se jima na tem mestu iskreno zahvaljujem. Pridne mamice in njihov podmladek so nas zalagali s pecivom in čajem. Ob zvokih harmonike se je kar nekaj parov zavrtelo. Zvezdi večera sta bila seveda Petračeva dva, saj nista zamudila nobene polke. Micka, France, iskren Bog vama povrni za vso vajino pristržno iskrenost, katero vedno izžarevata.

Martina Hribar

Bločani v Skandinavijo

MENDA ŽE KROŽIJO GOVORICE O NEKIH LJUDEH, KI SO SE ZA NOVO LETO ODPRAVILI NA SEVER IN TAM POVZROČILI RAZDEJANJE IN POL. ČISTO TAKO NI BILO, JE BILO PA VSEENO DEJANJE IN POL. IN NAJ VAM O TEM NAPIŠEM KAR IZ PRVE ROKE.

Že poleti je padla ideja – kako so na Blokah tla plodna, je razvidno iz te kali – da bi se odpravili na Dansko. Razlog da prav v to žepno skandinavsko državo tiči v tem, da se je Simon odpravil tjakaj na študij in nas je še pred odhodom povabil k sebi, čeprav ni imel pojma, kje pravzaprav bo (temu se reče riziko). Poletje se je pričelo prevešati v jesen, jesen pa v zimo. Simona vsake toliko pobaramo, kako kaže. »Kaže odlično!«

Na tem mestu naj še napišem, kdo je šel in kako je potekal izbor za delegacijo. Torej: ideja je bila mamljiva, pričela se je širiti, izdatno smo ji pomagali, tako je dosegla neslutene množice. Nič, rekli smo, da se bomo odpravili le z enim kombijem, kar je nekako pravšnja mera, medtem je tudi Simon 'zrihtal' kočuro (o tem, kako, pa malce kasneje) z nazivnimi 8 ležišči. Glede na to, da ima kombi prostora za 9 oseb (v nadaljevanju se nas bo v njem peljalo celo 17), se tako rekoč vse pokrije. A glej ga zlomka. Bloška zemlja je res plodna in zrno dobro posejano, zato se je naenkrat prijavilo preko 20 ljudi, kar je bilo preko vseh meja (pomislite, da bi tako obrodil krompir). Nak, smo rekli, s tremi kombiji pa ne gremo, z dvema! In tako smo šli.

CILJ: SKIVE

Na predvečer odhoda (26. decembra) je bilo vreme obupno. Že popoldan smo šli v Postojno po 2 kombija, primopredaja pa je bila prav mafajska. Lastnik pravi: »Kombija sta pri Tušu. Dva bela. Ključi in papirji pod sedežem. Sta polna, taka tudi pripeljite nazaj.« V redu. Pred Tušem so bili vsaj trije kombiji, toliko sem jih videl jaz, Ervin pravi, da vsaj štirje, eden celo tovorni, brez šip na zadku. Se odločimo in vzamemo belega in zelenega, kajti v tovornem se pa ja ne bomo vozili. Halooo!

Na Bloški Polici pa klic: »Katera kombija ste vzeli?« Povem. »Joj, vzeli ste napačnega! Takoj ga vrnite! Vzeti bi morali belega!« O, madonca, pa menda ja ne tistega brez šip! (Vmesne dogodke bom izpustil,

naj le povem, da smo vzeli belega s šipami, ki pa so se mu samodejno med vožnjo odpirala drsna vrata.)

Z Blok gremo z obilno zamudo, v Ljubljani naložimo še nekaj ljudi in se odpravimo proti Danski. Vožnja poteka v redu, kljub obilnemu sneženju in premnogim postankom prispemo na cilj v nekaj manj kot dnevu. Mimogrede, ugotovitev Mateja je, da samo za to, da se pelješ čez Nemčijo, pa četudi je gas do ploha, porabiš samo za stranišča vsaj 100 evrov, saj so ob avtocestah na bencinskih servisih praviloma plačljiva. Kakšen sistem imajo in kako se ga da tudi pretentati, pa vprašajte Gregorja in Grega. Tudi Ervin in Toni poznata trik.

€ : €

Še preden prestopimo mejo, se obilno založimo s hrano in pijačo (v Nemčiji je tako rekoč zastoni). Razmerje med enim in drugim je 100 €: 200 € (v prid pijači. Prav sklepaš, odločili smo se za post, telo med postom potrebuje več tekočine.).

Končno na cilju. Pričakata nas Zoran in Marija (kdo sta ta dobra človeka in kako nam bosta pomagala, malce kasneje), ki nas peljeta do kočice v Lundø.

LUNDØ

Najprej kratka lekcija, kako se pravilno izgovarja ime kraja. Mi smo mu kratko malo rekli [lúndø], vendar nas Danci niso razumeli in so rekli, da tega kraja na Danskem zagotovo ni in da gre najbrž za napako. Ampak če mi tam stanujemo, potem gotovo je! Poskusimo z [lundó]. Nak, tega kraja ni. Aha, Simon nas pouči, da se d v tej besedi ne izgovarja, podobno kot v nemščini nemi h. Torej je kraj [lúno]. Nak, še vedno ne. Tisti prečrtani ø, ki se nahaja na koncu danske abecede (zato Danci ne uporabljajo fraze od a do ž, temveč od a do ø), se izgovarja približno tako, da govoriš o, potem pa počasi potiskaš jezik ven iz ust (ja, res je, podobno, kot pri bljuvanju) in dobiš ta magičen zvok. Kraj se torej imenu-

je [lunó]. Mi smo ga po nekaj dneh ljubkovalno imenovali kar Lúdo.

Marija, Zoran in Alex (hčerke Eve, ki je manekenka v Københavnu, pa nismo videli, le njeno sliko)

To je krasna družina, ki se je leta 1993 po sili razmer na Balkanu preselila na Dansko. So krasni ljudje, ki so nam poleg hiške brez najemnine (o elektriki malce kasneje) izdatno pomagali tudi ko se nam je primerila prometna nezgoda in smo ostali brez enega kombija. Zoran je tako postal naš šofer in komunikator s skoraj 42 Avisovimi poslovalnicami na Danskem (kasneje se je izkazalo, da avta nismo najeli pr Avisu, temveč pri Europcarju, kar pa je nesramno grda napaka zavarovalnice Tilia, ki nas je kar nekaj dni vlekla za nos).

Zoran nam je med vožnjo govoril zgodbo, kako so se med vojno zaleteli na Dansko in kako pomembno je bilo, da imajo takšna imena in priimek, kot jih imajo, saj je bil to eden od ključnih dejavnikov, da so lahko ušli iz Bosne. Marija je namreč Hrvatica, Zoran pa Srb, vse troje pa grozna mešanica v vojnih razmerah na Balkanu. Ampak danes so zadovoljni, čeprav jim temperament Dancev ne odgovarja najbolj, saj so po njihovem mnenju precej hladni in na življenje gledajo z zelo materialistične plati.

Naš prihod jim je tako pomenil precejšnje razvedrilo, prazniki pa so bili zavoljo nas izjemno pestri. Predstavljajte si gručo ljudi, ki jo imate ne po svoji volji na grbi in ki živi v kraju Lúdo in ki ravna neodgovorno in ste potem vi tisti, ki skušate pomagati po svojih najboljših močeh, da jo spravite domov. Ampak ne bodi ga len, za vse to smo se skušali oddolžiti in ko se je Simon po prihodu v Slovenijo januarja ponovno vračal na Dansko, je s seboj vzel izdatno kolino, ki je odtehtala vse. Sedaj moramo le razmisliti, kako naj prepeljemo na sever še kak kozarec ocvirko-ve masti, to smo namreč pozabili priložiti krvavicam, pečenicam in kožnicam ter brinovcu.

SVATEREDEN (21657 KW)

Tako se je imenovala naša hiška, v oklepaju pa začetno stanje števca za elektriko. Prelep biser tik ob obali, 2 WC-ja, kopalnica, 3 spalnice, dnevna soba z jedilnim kotom in sodobno umeščeno kuhinjo z visečimi omaricami, ki se odpirajo z obeh strani, s kuhinjske in s strani dnevne sobe, kar se je izkazalo za izjemno praktično pogruntavščino, saj je nekdo v kuhinji pomival posodo in jo zlagal v viseče omarice, nekdo v dnevni sobi pa je iz omaric posodo jemal, pač v skladu s potrebami sedemnajstih ljudi. Ervinu smo že predlagali, naj kaj takega umesti v njihov program unikatnih lesnih izdelkov.

Pred hiško pa še predprostor z opremljeno teraso (miza, klopi,

Borci proti basanju s hrano so padli.

stoli, žar, viseča mreža, vrv za sušenje perila, novoletna razsvetljava v barvah ...). Vse skupaj zelo hyggeligt, kot pravijo domačini posebnemu vzdušju, ko je vse tako, kot mora biti, ko je toplo, prijetno, mehko, ko je svetloba pravšnja ...

MAMA, LAČNI RES NISMO BILI. RES.

O tem, da nam je že drugi dan zmanjkalo hrane niti ne bi razpredal, da pa nam je ostalo precej pijače, je omembe vredno, saj kaže na to, da nam post ni uspel in tudi najtrdovratnejši borci proti basanju s hrano so podlegli skupinskemu

stavljanju, koliko testa je potrebnega za to? Še en dan prej pa je Irena v navezi s picopekom spekla enormne količine palačink. Koliko jih je res bilo, ne ve nihče, pekla je sinhrono v 4 ponvah, kolikor jih je premogla kuhinja in kolikor je premogel štedilnik grelnih plošč, maso pa sta naredila vsaj dvakrat, vsakič sta z njo napolnila 2 največji kuhinjski posodi. Si predstavljate, kako je na roke vteptali rumenjake in beljake posebej, ker v kuhinji ni bilo metlic za mešalec?

SKAGEN

Je najsevernejša točka Danske, rt, kjer se zlivata dva morska toko-

Vrnila se nam je rdečica na obraz

nagonu in na koncu dejali, da je hranjenje prav koristno in zdravo, saj so končno na svoje blede, že leta stradajoče obraze, končno priklicali zdravo barvo. Pa ne zaradi mraza, niti zaradi junaških podvigov, kot je na primer kopanje v ledeno hladni vodi ali pa valjanje v snegu, kar oko povprečnega Slovenca uzre le pri večernih januarskih poročilih, ko gleda vesele Ruse, kako skačejo v vodo, nekateri iz naše odprave pa so za druge uprizarjali te prizore v živo. Največji junak je gotovo Boris, sledi Simon, Grega pa je tudi pobegnil budnemu očesu njegove Irene, ki ni mogla verjeti, da se kaj takega lahko sploh primeri. Tako je to, človek se pri življenju v dvoje spoznava celo življenje.

Da nismo bili lačni, je vedno poskrbela dežurna ekipa, bilo pa je tudi nekaj okretnih posameznikov, na primer Matej in Simon, ki so poskrbeli za ekstra užitke. Tako smo na predvečer novega leta spekli, reci in piši, skoraj 21 velikih pic. Si pred-

va. Je pribežališče umetnikov, ki se navdušujejo nad izjemno naravno svetlobo, je kraj, kamor si želi vsak Danec na oddih za kak dan v poletnih mesecih, je mesto s svetilnikom, nevarnim morjem in vznemirljivo preteklostjo.

TJA SMO ŠLI TUDI MI.

Vreme je bilo že zjutraj obupno, snežilo je, kot bi se mlinarji ravšali. 300 kilometrov, kolikor nas je ločilo od tega rta, smo pričeli premagovati že zgodaj dopoldne, ob treh namreč sonce že zaide, mi pa smo želeli videti ta krasni in od poetov opevani sončni zahod.

Zima je bila po poročanju domačinov najhujša v zadnjih 10 letih. Pokazala je svoje prave zobe. Ceste poledenele, megla gosta, vidljivost slaba, oblačno, snežinke goste in debele, veter močan! In mi smo šli občudovat sončni zahod. Norci!

Naj le kratko zaključim, da zahoda

Opazovali smo od poetov opevani sončni zahod

nismo videli, za čaj smo plačali skoraj 19 tisočakov, srečali pa smo Ivana, Slovenca, ki ima picerijo Firenze in že 30 let srečno živi na severu, sedaj v tretjem srečnem zakonu. To je odtehtalo vse. Tudi kombi na strehi, v katerem pa ni bil noben Bločan (to kaže na še vedno globoko povezanost z naravo in prvinsko instinktivnost), a o tem ne bom pisal, ker imam omejen prostor.

22378 kW

Zgornji podatek vam pomaga izračunati našo porabo električne energije v slabih 7 dneh. Tisti, ki doma plačuje račune, bo hitro vedel, da tu nekaj smrdi, za večše računanja pa še podatek, da je kW ura dvakrat dražja kot pri nas, prišteti pa je potrebno še ekološki tolar (krono). Tako je, če se v kuhin-

ji ne varčuje.

ZA KONEC

Vsi smo prišli domov. Srečni, veseli in porejeni. Vseh podrobnosti nisem mogel stlačiti na ti dve strani, morda sem tudi kaj obljubil, pa o tem kasneje nisem napisal, zato lahko vse pikantne podrobnosti izveste na kakšnem potopisnem predavanju, ki se zna zgoditi enkrat v prihodnosti, zato le spremljajte občila.

Za namig pa naj povem, da se že šušlja o pripravljanju odprave v Južnoafriško republiko.

Miha Knavs

Ogled Krabbeshol Hojskole

10 mitov o laseh

Obstaja malo morje mitov o laseh in žal velikokrat ne vemo, ali kaj res drži. Tu je deset najpogostejših.

1. Lasje rastejo veliko hitreje in so bolj močni, če jih pogosteje strižemo.

Ni res. Ni pomembno, kaj bomo naredili, lasje bodo še vedno rasli enako hitro.

2. Dober šampon naredi veliko peno.

Ni res. Pena ima psihološki učinek. Lase bi lahko učinkovito umili tudi s šamponom, ki se ne bi nič penil. Šamponom dodajo posebne sestavine, zaradi katerih se pri umivanju naredi pena.

3. Razcepljene lase lahko

pozdravimo.

Ni res. Edina rešitev, ki resnično odpravi razcepljene konice, so škarje. Na trgu sicer obstajajo izdelki, ki zaprejo razdeljene konice, vendar učinek traja le do pranja las.

4. Barvanje las med nosečnostjo je škodljivo.

Ni res. Barvanje las med nosečnostjo ni škodljivo za otroka.

5. Produkti za nego, ki so predstavljeni kot naravni, ne vsebujejo kemikalij.

Ni res. Nekateri produkti, ki se oglašujejo kot naravni, vsebujejo tudi kemikalije.

6. Če uporabljamo vedno isti šampon, postane lasišče s časom

imuno.

Res je. Priporočljivo je, da ne uporabljamo predolgo časa istega šampona, predvsem če je namenjen za zdravljenje lasišča.

7. Lasje rastejo različno hitro na različnih predelih glave.

Res je. Obstajajo dokazi, da na različnih predelih glave lasje rastejo različno hitro.

8. Barvanje las povzroča izpadanje las.

Ni res. Večina izdelkov za barvanje vsebuje kemikalije, ki ob pravilni uporabi niso škodljive za lase. Če se torej barvate sami doma, pozorno preberite in upoštevajte navodila.

9. Otroški puder lahko uporabimo kot suhi šampon.

Res je. Otroški puder lahko odlično vpije maščobo.

10. Steroidi vplivajo na lase. Res je. Napačni steroidi imajo lahko kot stranski učinek zelo velik vpliv na lase. Pojavi se lahko šele čez nekaj let.

Frizerski salon Jožica

Letošnja zima – bloška kot nekdanj

Za letošnjo zimo ne moremo reči, da ni več »starih bloških zim«. Že kar jamrali smo, kam so te zime šle. Letos pa predvsem jamramo nad porabo kuriva, saj je bilo že novembra treba kar dobro kuriti in še nič ne kaže, da bomo s tem kmalu ne-

hali.

Letošnji zimski meseci so bili razen decembra zelo mrzli. Temperature sicer niso bile strašansko nizke (nekajkrat okoli -20°C), se pa živo srebro ves dan kar 45 dni

ni dvignilo nad ničlo. Po podatkih, zabeleženih v zadnjih 50-tih letih na meteorološki postaji v Novi vasi, so bile hujše zime le v letih 1960/61, 1962/63, 1975/76 in 1980/81.

Snežilo je večkrat, vendar snežna odeja ni bila zelo visoka (40 do 50 cm), je pa bila zelo tdovratna, saj je sneg ležal kar 83 dni. Daljša obdobja, ko je Bloke pokrival sneg, so bila v letih 1966/67 (100 dni), 1980/81 (108 dni), 1995/96 (94 dni) in 1997/98 (110 dni).

Tudi burja je bila v tej zimi zelo pogosta in včasih zelo močna. Tako kot nekoč, ko bloški hribi še niso bili tako poraščeni in je burja imela prosto pot. Saj so stari Bločani rekli, da ima burja na Blokah mlade.

V marcu se je zima še nadaljevala. O tem pa več v naslednji številki glasila.

France Škrabec

Kajtarji na bloškem polju

Foto: Tadej Pavlič

Na Blokah ima burja mlade. To so slišali tudi fantje, ki se ukvarjajo s kajtanjem, to je smučanjem na vlek s posebnim padalom. Prišli so in razpeli jadra pod bloškim nebom. Bolj ko piha in bolj ko je mrz, bolj so navdušeni. Metuljci so menda jezni, ker parkirajo ob cesti in še to mrzlo burjo, ki jo imajo tako radi, jim kradejo.

Olimpijski ogenj na Blokah

Letos smo imeli ponovno priliko spremljati „blišč“ olimpijskih iger, ki so bile tokrat v Torinu. Verjetno pa je že marsikateri Bločan pozabil (ali pa še rojen ni bil), da so bile olimpijske igre leta 1984 v Sarajevu in je prišel olimpijski ogenj tudi na Bloke. Bakla se hrani v posebni vitrini v osnovni šoli. Fotografija pa je iz biltena Bloški teki 1985.

ODŠTEVANJE

Bločani, ob prijetnem branju priljubljenega in zelo kvalitetnega občinskega glasila *Bloški korak* sem v decembrski številki z žalostjo prebral lanskoletno demografsko statistiko prebivalcev občine Bloke.

Bloška statistika je zaskrbljujoča, saj v občini več ljudi umre in se odseli, kot se rodi novorojenčkov. Spomnim se, da ni še daleč čas, ko je imela ena sama bloška družina več otrok, kot se jih je v občini Bloke v celem lanskem letu rodilo.

Zgodovinske Bloke so poznane po naravnih lepota, svežini, zelenju, bloških smučarjih, Martinu Krpanu, prvih letalcih, bloških volih, mlekarni, bloških tekih, kmečkem prazniku, znanih osebah in še bi lahko naštevati. Posebno uspešno in pohvalno se razvija bloška industrija, ki daje domačinom varen kos belega kruha. Z upadanjem rodnosti pa obstaja upravičen strah po povpraševanju in iskanju domače delovne sile. Izgleda, da so Bločani na preteklo doseljivanje prehitro pozabili, če ne bo bloške rodnosti, se jim ta neveselost lahko ponovi.

Občino Bloke lahko reši iz trenutnih zagat samo bogata rodnost, bloška klenost in odločnost. Bloško geslo naj bo, da bo na Blokah samo Bločan gospodar. Predpogoj pa je višja rod-

nost.

Otroci niso breme, otroci so toplina, ljubezen, sreča, veselje in vračajo staršem v starosti vse dane dobrine. Ob zaključku bi rad čestital spoštovani družini Frole za bogato rodnost in natalitetni doprinos občini Bloke. Hvala in srečno njihovi družini!

Tone Frantar, Krušče

ŠE EN USPEH ORGANIZATORJA BLOŠKIH TEKOV

V vabilu na tek je bilo obljubljen, da bo lepo, ob zaključku teka pa lahko rečemo, da je bilo zelo lepo. Zelo lepo, ker so tako rekli udeleženci. Lepo je bilo tudi, ker je bila v »novodobnem« teku udeležba rekordna, lepo, ker so padali osebni rekordi. Sicer pa ni čudno, vreme je bilo »naročeno« (očitno se je organizator že »zdilal s tistimi zgoraj«), proge so bile lepe in tekoče, nagrade vabljuje, za mazanje takšno in drugačno je bilo poskrbljeno, vzpodbudo so dajala prijetna in lepa dekleta, pa tudi delovne ekipe so se maksimalno potrudile. Tako se je dobro razpoloženje moralo prikrasti med udeležence.

Uspeh take prireditve seveda ni samo stvar organizatorja ali ene organ-

izirane skupine, ampak delo številnih ekip (sto in več izvajalcev), ki pa so, kot vsa leta nazaj, delovale usklajeno in strokovno, kot se za dobro organizacijo spodobi.

Zato v Športnem društvu upravičeno ocenjujemo, da so teki uspeli, saj je bilo zadovoljstvo udeležencev veliko. Da ne bo samo hvala, bili so tudi manjši spodrsrljaji, ki pa za udeležence niso bili opazni. Vsekakor pa je vsak spodrsrljaj »popotnica« za izboljšanje tekov v prihodnje.

Hvala o dobri organizaciji je zahvala organizatorju in vsem delovnim ekipam oziroma posameznikom iz Športnega društva Bloke in Lisec, pa tudi Olimpije, organizaciji Bloških študentov, Prostovoljnemu gasilskemu društvu Nova vas in Velike Bloke, Osnovni šoli Nova vas in vsem ostalim, ki ste na kakršen koli način sodelovali in pomagali.

Tekov pa ne bi bilo brez glavnih sponzorjev – podjetja Novolit Nova vas in Kovinoplastika Lož, ki že od začetka podpirata in omogočata prireditve. V zadnjih letih pa se jima je pridružila tudi Občina Bloke. Tudi letos so omogočili to, kar je bilo storjeno – omogočili so smučarski praznik. Nikakor pa ne smemo prezreti tudi ostalih sponzorjev in donatorjev, tako domačih, kot tujih, ki so dodatno in izdatno podprli teke.

Vsem iskrena hvala in želja, da se prihodnje leto ponovno srečamo.

Na koncu še nekaj dejavnosti ŠD Bloke v letu 2006:

- 27. aprila vabimo vse, ki so dejavno sodelovali na Bloških tekih, in ostale Bločane na pohod na Blošček, za tekoče in ostale stvari bo poskrbljeno.
- Okrog prvega maja bo Minijev memorial.
- V maju pohod na Slavnik ter polletni pohod na Snežnik.
- Kolesarjenje po Blokah ter turnir v košarki, nogometu in še kaj
- Rekreativna telovadnica OŠ od ponedeljka do petka zvečer.
- Vse dosedanje in bodoče člane vabimo, da se včlanijo v ŠD Bloke, predvsem pa osnovnošolce, saj je letna članarina za osnovnošolce le 200 sit. Vabljeni! Športni pozdrav.

Športno društvo Bloke Nova vas

Vsem v uredništvu, kakor tudi soustvarjalcem prečudovitega glasila želim vse dobro, veliko zdravja, sreče in uspehov v letu 2006.

Vida Koblar

PS: Z vsakim vašim glasilom mi pošljete tudi košček doma – hvala vam!

Pomlad bo na vrt prišla
in čakala, da prideš ti
in sedla bo na rožnata tla
in jokala, ker te ni.
(S. Gregorčič)

Zahvala

Prekmalu je odšel od nas dragi ata

Jožef Namre
– Petrasov Jože iz Nove vasi 42.

Ob izgubi našega ata se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, ki so nama v težkih trenutkih stali ob strani. Iskrena hvala gasilskemu društvu Nova vas, pevcem, gospodu župniku za pogrebni obred in vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti, darovali sveče in cvetje.

Hvala za izrečena ustna in pisna sožalja.

Žena Verena in sin Jože

Vsa leta je delal,
pošteno je živel,
potem pa z ljubeznijo
je tiho odšel,
srce je omagalo,
dih je zastal,
a spomin na njega
bo vedno ostal.

Zahvala

Tiho in nenadoma je odšel od nas ljubi sin in brat

Branko Zakrajšek
s Hitenega.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste se od njega poslovili v tako velikem številu, nam izrekli ustno in pisno sožalje, ga zasuli s cvetjem ter podarili sveče, ki jih bomo v vašem imenu prižigali na njegovem preranem grobu. Iskrena hvala g. Lojzetu Hostniku za lepo opravljen poslovilni obred, g. Andreju Krašovcu za ganljiv poslovilni govor. Zahvala sestrični Majdi, še posebej Vojki Krašovec, ki nam je stala vse skozi do zadnje ure ob strani, vsem ostalim sorodnikom, sosedom, prijateljem, delavcem Fragmata Gradišče. Iskrena hvala pogrebni zavodu AVE.

Ljubi Branko, počivaj v miru!

Žalujoci: mama, ata, brata Boris in Zvonko s Tatjano.

Refleksoterapija — Klasična masaža — Psihoterapija

Refleksoterapija

Refleksoterapija je naravna metoda zdravljenja, ki so jo že v davnih časih uporabljali Indijci, Kitajci in Rusi. Slika masaže stopal je vklešana celo v hieroglifih v Egiptu. Refleksoterapija je masaža oz. stimulacija refleksnih con oz. točk na stopalih, ki so povezane z vsemi organi in funkcijami našega organizma. Znanstveno je dokazano, da se okoli refleksnih živcev, ki so povezani z obolenimi organi, naberejo kalcijevi kristali, ki zavirajo pretok živčnih impulzov in telesnih tekočin. Z globoko sproščujočo masažo – refleksoterapijo, odkrijemo občutljiva mesta, ki so povezana s patološkimi organi in sistemi ter tako stimuliramo imunski sistem in omogočimo procese samozdravljenja. Refleksoterapija je primerna za večino ljudi vseh starosti, od tistih, ki se želijo le sprostiti in si privoščiti telesno in duševno dobro počutje, kot tudi za ljudi z duševnimi in telesnimi težavami. Refleksoterapijo izvaja izkušena terapevtka z več kot desetletnimi izkušnjami v tujini in mednarodno diplomo.

Klasična masaža

Klasična masaža telesa je bolj znana naravna terapija. Masaža pripomore k odplakovanju strupov iz telesa, koncentrirana pa se na mišice in mišične vozle. Ko je mišica v delovanju, proizvaja mlečno kislino in če je prekrvavitev mišic slaba, se mlečna kislina zadrži v mišicah in povzroča nastanek majhnih brazgotin v mišicah. Tako z leti mišica izgublja elastičnost. Masaža omogoča, da se mišice prekrvavijo in ohranjajo zdravje. Pri tem tretmanu uporabljamo eterična olja.

Psihoterapija

Imate težave psihičnega izvora? V tempu današnjega življenja je čedalje več ljudi podvrženih težavam psihičnega izvora. Zakaj ne bi težav z odnosi, duševnih stisk, žalosti in depresij premagali s pomočjo pogovora z izkušeno psihoterapevtko, ki je doštudirala in delala v Angliji in je priznana psihoterapevtka v Sloveniji in članica društva psihoterapevtov Slovenije?

Naročite se na telefon 01/78 89 721 ali na mobitel 041/824 047.

Polona McPartlin, Mala Slevica 2, 1315 Velike Lašče

RAČUNOVODSTVO

Mirko Zbačnik s.p., Topol 10, 1385 Nova vas
gsm: 031 498 583

Vodim poslovne knjige za mala podjetja, zasebnike in društva:

- gotovinska blagajna, potni nalogi
- vodenje terjatev do kupcev, izdelava dobavnic, predračunov, računov, IOP, izdelava opominov
- evidenca obveznosti do dobaviteljev
- vodenje enega ali več TRR, možnost priprave datotek za elektronsko plačevanje
- izdelavo davčnih evidenc, obračun DDV
- obračun zamudnih obresti
- obračun plač in honorarjev, evidenc zaposlenih, poročanje DURS, AJPEŠ, ZPIZ ...
- vodenje registra osnovnih sredstev
- vodenje glavne knjige in izdelava letnih in tudi medletnih poslovnih izkazov
- lahko se dogovorimo tudi o vodenju maloprodajnih mest ali enostavne proizvodnje

Prevzem in vračilo dokumentacije po
dogovoru, lahko tudi na sedežu vaše firme!

mirko.zbacnik@volja.net

mirko.zbacnik@email.si

MP SERVIS

Marjan Peterlin s.p., Dolščaki 10a, 1314 Rob

GOSPODINJSKIH APARATOV

Electrolux

ZANUSSI

Candy

gorenje

tel.: 01/7881-456 mobi: 051/648-783

*Kaj pomeni roža rdeča,
kaj pomeni rožmarin?
Roža rdeča je ljubezen,
rožmarin je za spomin.
narodna*

Spoštovani ljubitelji cvetja,

Pomlad bo prej ali slej prišla in z njo čas, ko bomo spet zasadili korita in gredice. V naši vrtnariji smo pripravili bogato izbiro sadik. Vabimo vas na obisk.

Pri nas tudi zasadimo vaša korita in viseče posode. Prosimo vas, da pomite posode prinesete do konca marca, da boste imeli maja že vse v cvetju.

Elanda d.o.o.
Plosovo 1, 1315 Velike Lašče
tel.: 01/ 7881 823
gsm: 041/ 753 031

Mišo na tujem

Konec februarja je bila v Kulturnem centru Janeza Trdine v Novem mestu odprta razstava slik Miša Strmana. Slikar razstavlja predvsem bloške motive, živali in mladinske ilustracije. Slike so nastale v zadnjih letih. Namesto predstavitvenega govora je bil predvajan film Slikar na smučeh, ki ga je posnel Jože Perko. Otvoritve se je udeležilo zelo veliko obiskovalcev, ki so bili navdušeni nad slikarskimi mojstrovinami.

Knjiga o Krpanu

Poleg nas Bločanov si Martina Krpana še lasti vsaj vsa Notranjska, če že ne vsa Slovenija. O njegovih koreninah in pojavnih vzrokih je skušal priti do dna tudi Milan Trobič novinar in etnolog ter napisal knjigo Po Krpanovih sledih. Predstavitve knjige je bila januarja v prostorih Zavarovalnice Triglav v Postojni. Spremno besedo je napisal znani etnolog Janez Bogataj in jo je tudi na prireditvi predstavil. Knjigo je izdala založba Amata d. o. o. Postojna. Na fotografiji sta moderatorka Polona Škodič in avtor knjige Milan Trobič.

Pajkovki grad

Na fotografiji je Pajkovski grad nekako v času pred drugo svetovno vojno. Čeprav je slikano iz drugega zornega kota kot Valvasorjev bakrorez (na naslovnici) se vidi, da gre za isti objekt. Vendar je neka razlika. Pri Valvasorjevem bakrorezu so stene vogalnih stolpov postavljene vzporedno z objektom. Na fotografiji pa se vidi, da so stene stolpov diagonalno na objekt. Postavi se vprašanje, ali so stolpe kdaj pozneje prezidali ali pa je bakrorezec malo goljufal.

Stara slika

Preden je leta 1927 pričela obratovati mlekarna v Novi vasi, je bilo potrebno zgraditi nov vodovod. Kot vsaka skupna investicija, za katero je potrebno tudi kaj plačati, je tudi ta dodobra sprla Novce. Medtem ko je ena skupina bila popolnoma zadovoljna z vodo pri vaškem koritu, so si drugi želeli vodo v hiši. Ko je bil vodovod zgrajen, so prvi so tako dobili naziv koritarji in drugi piparji. Na sliki je kopanje jarka po Novi vasi. V ospredju je Kotnikov oče. Ali še koga prepoznate? Sliko hrani Jože Kotnik, ki živi v Višnji Gori.

Vabimo vas 6. maja ob 19h v župnijsko dvorano na prireditev

VNESIMO V SVOJE ŽIVLJENJE PRAVLJICO

s pravljčarko Anjo Štefan, aromaterapevko Lidijo Lovšin ter ostalimi gosti.

Društvo za zdravo življenje

MRAZ NA BLOKAH – MRAZ V BABNEM POLJU

V našem vremenskem kotičku ste lahko prebrali, kakšno mrzlo zimo smo imeli letos na Blokah. Ko sem o tem nekega dne pripovedoval v gostilni pri Riglerju na Bloški Polici, je to slišal nek Babnopoljec, ki se je tudi ustavil v gostilni.

Takoj je protestiral, kako je v Babnem Polju še bolj mraz kot na Blokah.

Rekel je: »Kaj na Blokah, v Babnem Polju je mraz! Tako je mraz, da še mačke in miši vkup spijo.«

BUH, KRIŽ IN APOSTOL

Nekega jutra spomladi je zjutraj Jeršanov France ženi Justini rekel: »Z logarjem sem zmenjen, da danes

pride in bova šla v gozd. Zdaj grem k čebelam, ko bo prišel, me pa pokličiči.«

Na Bloke je včasih hodil logar Buh iz Loške doline. Justina ga je poznala. V zadnjem času pa je na Bloke za logarja prišel Tone Križ. Tega pa Justina še ni poznala.

Zgodaj dopoldne se je ta novopečeni logar oglasil pri Jeršanovih, rekoč: »Dober dan! Kje je France? Zmenjena sva, da greva danes v gozd.«

»A, Buh, vi ste,« je rekla Justina.

»Ne, jaz nisem Buh, jaz sem Križ!«

Justina pa bolj sama zase: »Nuja, potlej sem jast pa apostol.«

Za praznike »apostolsko« uživate kruh in vino pa še kaj zraven!

Vaš Obločki Tonček

PRAZNOVANJE

Po asfaltiranju ceste Bloke–Ulaka, so zaslužni napravili nekakšno praznovanje ob hrani in pijači ter ob zvokih harmonike. Drug za drugim so govorili in vsak govornik je sebi pripisoval zasluge ter se

tolkel po prsih. Ko pa je bilo pijače preveč, se je začel vsesplošni pretep. Harmonikar pa je urezal pesem Na juriš. Domačin je kasneje pripovedoval: »Najprej so se tolkli po prsih, ko so se napojili, pa po glavah.«

MAC

Krpan na Ulaki

Na noviga lejta dan sta dva mladca in dve deklini pomagali Krpanu izza Svete Trojice doma, da se je odpravil na bližnjo Ulako. Za borbo proti vsemu zlemu v prihajajočem letu se je Martin namenil, da si zdela zaščitni kij iz najboljše smrekovine. Zbral si je lepo stoječo smreko – tik pod vasjo Ulaka. Zalotili smo ga, tik preden jo je posekal z enim zamahom. Če še zdaj tam stoji (ne

vem al Krpan al smreka) pa je odvisno od bloškega mraza ...

*V imenu pomagačev zapisal:
Jakob Levec*

PS: Pomagači (Maša, Gregor, Milena, Jurij, Simona in Jakob) se lepo zahvaljujejo Antonovi hiši na Ulaki, ki jih je gostila. So mogli prit iz vseh koncev Krajske, da so Martinu pomagali do sem priti.

Mojstri pri delu

Ali jih poznate?

Na sliki je menda vodovodni odbor iz leta 1927. Če prepoznate osebe na fotografiji, prosimo, da nam imena sporočite v uredništvo.

Krpan je naš!

Bloški korak — glasilo občine Bloke

Glavni in odgovorni urednik: Stane Korenjak | Uredniški odbor: France Škrabec, Milena Mišič, Rado Ponikvar, Tone Urbas | Lektoriranje: Marija Korenjak | Oblikovanje, računalniška grafika in prelom: BOL | Izdelava filmov in tisk: Littera Picta Ljubljana | Izdaja: Občina Bloke | Naklada: 1100 izvodov | Glasilo je brezplačno za vsa gospodinjstva v občini; za naročnike v domovini je predlagan prostovoljni letni prispevek 2000 SIT oziroma 8€ za naročnike v tujini. | Naslov uredništva: Občina Bloke, Bloški korak, Nova vas 4a, 1385 Nova vas; bloski.korak@bloke.si

				AVTOR RUDI MURN	FLOSAR	NEKDANJA PAPEŽEVA KRONA	PROSTOR OB HLEVU ZA IZPUŠČANJE ŽIVINE	ČRKI IZ BESEDE ŠKAF	BERIK, MATEVŽ - slov. odbojkar na mivki	SPREMLJEVALKA NEVIHT	ENOJKA	NAJVEČJI PTIČ	DREVO Z DROBNIMI, RUMENIMI HRUŠKICAMI, SKORŠ	RAČUNAL. OBLIKOV. MATEVŽ BOKALIC	
				POSAMEZEN GLAS PRI STOKANJU					POSUŠENA TRAVA, MRVA NAVEZOVANJE				SODELAVKA POP TV VONTA (24 UR)		
				ZNAČILNOST NEKATERIH JEDI V BARU LOVEC											
				LJUDSTVO V LAOSU SLOV. ODBOJKAR NA MIVKI				ŽENSKA ARIJSKE RASE PREDSTOJ. SAMOSTANA							
										OLIVER MLAČAR GRAŠČAKOVO BIVALIŠČE					
				PRVA ŽENSKA			POMANKANJE VITAMINA B2 ZNAČILNOST VSEZNALCA								
				KEMIJSKI ZNAK ZA RADIJ		POSODA ZA CVETJE GR. STOICNI FILOZOF (IZ CRK: NAIRA)				ČAPKOVA DRAMA PRODAJNI ARTIKLI KRAMARJA					
				STRJENA KRI NA RANI					JED IZ OLUŠČENEGA PROSA PISATELJ CALDWELL						
				LEGENDARNI AMERIŠKI BOKSAR LOUIS	KEMIJSKI ZNAK ZA ERBIJ	SIMBOL ZA RENJ PLJACA, ZDRAVILNI ZVAREK		KRAJ PRI VRHNIKI ZADNJA IN PRVA ČRKA			GLAVNI UREDNIK BLOŠKEGA KORAKA	MLAJŠE, PREBRI-SANO DEKLE			
											SLAVKO TIRAN KOSTUMOGRAFGA VOGELNIK				
				DEU, ŽIVA - znana slov. arhitektka	BOŠTJAN ŽEKŠ	PETER PAN PRIREDITEV OBLADOV. DIVJIH KONJ V ZDA	MESTO V ILLINOISU V ZDA OZNAKA ZA KARLOVAC			KJER NE POMETAJO, JE VELIKO ? PISOAR (ZASTAR.)					
				AM. FILM. IGRALKA SHIELDS, LEPA PUNČKA				PRAŠEK ZA BARVANJE LAS PRAOČE ČLOVEŠTVA		ŠAHOVSKA FIGURA, KONJ VRTINČAST VIHAR					
				PTIČ PLEZALEC Z MOČNIM DLETASTIM KLJUNOM				KEMIJSKI ZNAK ZA NOBELIJ	STAREJŠI, ODLIČEN JUGOSLOV. KOŠARKAR (VILMOŠ)			JUŽNOAM. KUKAVICA Z GRBASTIM KLJUNOM			
OREANA - mesto v Illinoisu v ZDA	SLOV. ARHITEKTKA (ŽIVA) SIMBOL ZA SVINEC			GRŠKA BOGINJA JUTRANJE ZARJE	OKRAJŠAVA ZA OKAY POŽREŠEN ČLOVEK (STAR.)	PRISTANIŠKO MESTO V ALŽIRIJI				CELOTA LIKOVNIH ELEMENTOV ZA OKRAS	EMILIJAN ČEVČ KDOR JE VKLJUČEN V ŠP. KLUB				
ŠTEVILO LET, PRI KATERIH SE SREČA ABRAHAMA						POGOVORNI IZRAZ ZA SKLEDICO SANKE									
SLADKORČEK						PRIPRAVA ZA NOŠENJE BOLNIKOV	DRUŽBENI SLOJ			GRAFIK JUSTIN NAČIN OBRAVNAVANJA KOGA			LOCI, VILMOŠ - odličen jugoslov. košarkar		
SHIELDS, BROOKE - ameriška filmska igralka	GLIVICA ZAJEDAVKA NA ŽITU	NORVEŠKI SLOVNIČAR IN PESNIK MASAKER					OKRAJŠAVA ZA AMPER	NITASTA ŽIVAL ZIBELKA SLOV. SMUČANJA					STRAH PRED NASTOPOM		
STANE POTOKAR			RAZKOŠNA HIŠA Z VRTOM	AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC LADD (IZ CRK: LANA)	DRAGIŠA OGNJANOVIČ VHODNI PROSTOR, AVLA		NIELS BOHR		HRVAŠKI "MOBITEL" IME AMER. FILM. IGR. SHARIFA						
SEDEŽ NAŠE OBČINE							NEKDAJ SO ILOVICI DEJALI			SIMBOL ZA ERBIJ		NINO ROBIČ DESNI PRITOK VOLGE			
							TERMIN			EVGEN JURIC					
FRANCOSKI PISATELJ ZOLA						SIMBOL ZA IRIDIJ AVTOMOB. OZNAKA ITALIJE		NA ZID ENAKOMERNO NANEŠENA MALTA			DEL VOZA				
								NEKDANJI VISOK TURŠKI OBLASTNIK TONA				ANTON TROST			
KAR TOLAŽI, TOLAŽBA															
AASEN, IVAR ANDREAS - norveški slovničar	POŠKODBA					IGRALEC			NENADEN MOČEN VOJAŠKI NASKOK						

Nagrade podeljuje Okrepčevalnica Lovec: 1. nagrada – jedi z žara za 6 oseb; 2. nagrada – pice za 5 oseb; 3. nagrada – jedi z žara za 3 osebe; 4. nagrada – pici za 2 osebi.

Rešitve pošljite do 30. 4. 2006 na naslov: Občina Bloke, Bloški korak, Nova vas 4a, 1385 Nova vas.

Nagrade Gostilne Miklavčič za rešitev novoletne križanke prejmejo: Zdenka Mazij, Ana Dondič, Mitja Lipovec.

GRADBENO

TEHNIČNA

TRGOVINA

KOMBI PLOŠČE

toplotna izolacija
(fasadnih zidov,
podstrešij, delavnic,
garaž itd.)

toplotna izolacija
(stropov, stebrov)

sistemi gradnje
(oplaščenje beton in izgubljeni opaž)

FASADE

NA KOMBI PLOŠČI ali STIROPORU

POKLIČITE, SVETOVALI VAM BOMO

041 993 591

novolit
podjetje za proizvodnjo izolacijskih izdelkov d.d.

Nova vas 56
SI- 1385 Nova vas na Blokah
Tel.: 01 7050-300
Fax: 01 7050-330
E-mail: novolit@novolit.si
Web: http://www.novolit.si

VSE ZA GRADNJO
od temeljev do strehe
v Novi vasi na Blokah

01/705 03 57 in 01/705 03 00

Čelada z glušniki in vizirjem
(gozdarska) **6.228,00 SIT** / 25,99 €

Motorna žaga 2138 CS 1,7 KW 42 cm 4,7 kg
Jonsered **60.000,00 SIT** / 250,38 €

Stroj za vakumsko pakiranje **-10%**
Genius **40.800,00 SIT** / 170,26 €

Kompresor E 265/8 50l **-5%**
56.400,00 SIT / 235,35 €

Akumulator Topla 12V 100A
17.496,00 SIT / 73,01 €

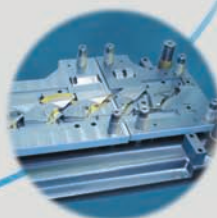
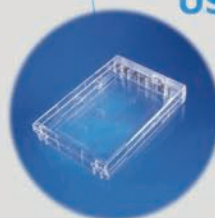
JUB JUPOL 15l bela notranja barva **-10%**
3.744,00 SIT / 15,62 €

Televizor Gorenje TVC 21M40 **-5%**
41.280,00 SIT / 172,26 €

Hladilnik RTU 1507 LA Gorenje **-10%**
66.456,00 SIT / 277,32 €

PONUDBA VELJA DO RAZPRODAJE ZALOG.
Popust valja za gotovinsko plačilo.
Cene vključujejo DDV.

**Z ZNANJEM, IZKUŠNjami IN SODOBNIMI TEHNOLOGIJAMI
USMERJENI K NOVIM IZZIVOM**

KOVINOPLASTIKA LOŽ

Lož, Cesta 19. oktobra 57, tel.: 01 70 95 100, fax: 01 70 58 466,
Industrijska prodajalna, tel.: 01 70 95 407
e-mail: info@kovinoplastika.si, http://www.kovinoplastika.si